

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
(2013 – 2018)
2015. évi
felülvizsgálata

Készítette:
Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
EDC Debrecen Város- és Gazdaságfejlesztési Központ Nonprofit Kft.

2015. június

Tartalom

Bevezetés	5.
A település bemutatása	5.
A városi társadalom jellegzetességei	5.
A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésének és az intézkedési terv megvalósításának felülvizsgálata	8.
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
1.1. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás bemutatása	8.
1. 2. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott szociális és gyermekjóléti intézmények bemutatása	9.
2. Stratégiai környezet bemutatása	10.
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	10.
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	11.
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	12.
3. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	12.
3.1. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	12.
3.2. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	17.
3.3. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	20.
3.4. Telepek, szegregátumok helyzete	21.
3.5. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	21.
3.6. Az Intézkedési Terv megvalósítása	22.
3.6.1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének helyi koncepciókban történő megjelenítése	23.
3.6.2. A kultúrák közötti párbeszéd erősítése és a roma kultúra támogatása	24.
3.6.3. Az etnikai konfliktusok, társadalmi előítéletesség kezelése	25.
3.6.4. A munkaerő-piaci integráció/reintegráció segítése	26.
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	30.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	30.
4.2. Az Intézkedési Terv megvalósítása	32.
4.2.1. Képességeket kibontakoztató szolgáltatások körének bővítése	33.
4.2.2. Hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésének biztosítása	34.
4.2.3. Akadálymentesítés megvalósítása	37.
4.2.4. A gyermekjóléti szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása	39.
4.2.5. Óvodai, iskolai szegregálódási folyamatok lefékezése, visszafordítása	40.
4.2.6. Az osztályismétlések számának csökkentése	41.
4.2.7. A pedagógiai munka eredményességének növelése, a kompetencia alapú mérések eredményeinek javítása	42.
4.2.8. A családok átmeneti otthona férőhelyeinek növelése	43.
4.2.9. A helyettes szülői hálózat fejlesztése	44.
5. Nők helyzete, esélyegyenlősége	45.
5.1. Az Intézkedési Terv megvalósítása	45.
5.1.1. A gyermekvállalás női foglalkoztatásra ható negatív munkaerő-piaci tényezőinek enyhítése	45.
5.1.2. A roma nők munkaerő-piaci helyzetének javítása	46.
5.1.3. A bölcsődék számának növelése	47.
5.1.4. A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők munkaerő-piaci hátrányainak enyhítése	48.
6. Az Idősek helyzete, esélyegyenlősége	49.
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	50.
6.2. Az Intézkedési Terv megvalósítása	51.
6.2.1. Időügyi stratégia/koncepció kidolgozása, Időügyi Tanács létrehozása	51.
6.2.2. A 45-59 éves korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedését segítő programok kidolgozása	52.
6.2.3. Az idősek kulturális programokban történő részvételének támogatása, informatikai ismereteik javítása	53.
6.2.4. Az egyedülálló idős emberek mentális egészségének javítása	56.
7. A fogyatékkal élők helyzete esélyegyenlősége	58.

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	59.
7.2. Az Intézkedési Terv megvalósítása	59.
7.2.1. A fogyatékos személyek helyzetének feltárása érdekében széles körű szakmai adatgyűjtés	60.
7.2.2. A szakosított ellátásokat biztosító intézményekben a túlzsúfoltság megszüntetése	60.
7.2.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek javítása	61.
7.2.4. Az önálló életvitelt segítő ellátási formákhoz való hozzáférés esélyeinek javítása	63.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	65.
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	108.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013-2018) 2015. évi felülvizsgálata

Bevezetés¹

Debrecen Város Megyei Jogú Önkormányzata Közgyűlése a 154/2013. (VI. 27.) határozatával elfogadta a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP).

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (4) bekezdése értelmében a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve az alapjául szolgáló helyzetelemzés során feltárt társadalmi problémák esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően módosítani szükséges.

Jelen felülvizsgálat célja a HEP elfogadása óta eltelt időszak alatt bekövetkezett helyi szintű társadalmi változások, valamint az intézkedési tervben célul tűzött feladatok megvalósításának összegzése, továbbá az új helyzetnek megfelelően új stratégiai feladatok meghatározása. A HEP e dokumentummal nem érintett pontjai változatlan tartalommal fennmaradnak.

A HEP felülvizsgálattal érintett részeit a felülvizsgálati dokumentumban félkövér, dőlt betűtípussal jelöltük.

A település bemutatása²

A városi társadalom jellegzetességei³

A HEP 2015. évi felülvizsgálata alapján a fejezet alábbi pontjaiban a következő megállapítást tettük, azaz, hogy a HEP (2013-2018) változással nem érintett része, szövegrésze továbbra is hatályban marad:

Lakónépesség száma az év végén⁴

	lakónépesség
2007	205 084 fő
2008	206 225 fő
Lakónépesség számának változása	100,50%
2009	207 270 fő

¹ HEP 5. oldal

² HEP 5. oldal

³ HEP 6. oldal

⁴ HEP 7. oldal

Lakónépesség számának változása	100,50%
2010	208 016 fő
Lakónépesség számának változása	100,30%
2011	207 594 fő
Lakónépesség számának változása	99,70%
2015. évi felülvizsgálati adatok	
2012	205 122 fő
Lakónépesség számának változása	99,90%
2013	204 837 fő
Lakónépesség számának változása	99,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás⁵

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	1981	2476	-495
2009	1942	2063	-121
2010	1837	2133	-296
2011	1819	2159	-340
2015. felülvizsgálati adatok			
2012	1768	2062	-294
2013	1772	2093	-321

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások⁶

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	3471	3870	-399
2009	2935	3439	-504
2010	2893	3261	-368
2011	2795	3132	-337
2015. felülvizsgálati adatok			
2012	2709	2982	-273
2013	2688	3050	-362

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

⁵ HEP 9. oldal

⁶ HEP 8. oldal

Öregedési index⁷

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001		33215	
2008	30319	28803	105
2009	31016	28409	109
2010	31428	27963	112
2011	31901	27698	115
2015. felülvizsgálati adatok			
2012	32677	27669	118
2013	33597	27678	121

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség⁸ 2013. (2015. évi felülvizsgálati adatok)

állandó népesség száma	204 837 fő
nő	108 720 fő
	53,08 %
férfi	96 117 fő
	46,92 %
0-2 évesek	5328 fő
	2,60 %
0-14 éves nők	13 467 fő
	6,57 %
0-14 éves férfiak	14 103 fő
	6,88 %
15-17 éves nők	2 785 fő
	1,35 %
15-17 éves férfiak	2 910 fő
	1,42 %
18-54 éves nők	55 101 fő
	26,90 %
18-59 éves férfiak	60 718 fő
	29,64 %
60-64 éves nők	7 749 fő
	3,78 %
60-64 éves férfiak	5 787 fő
	2,82 %
65 év feletti nők	20 998 fő
	10,25 %
65 év feletti férfiak	12 599 fő
	6,15 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

⁷ HEP 12. oldal

⁸ HEP 11. oldal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésének és az intézkedési terv megvalósításának felülvizsgálata

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1. 1 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás bemutatása⁹

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az egészségügyi alapellátási körzetek meghatározásáról szóló 23/2013. (IV.25.) önkormányzati rendelete határozza meg, hogy az önkormányzat a város lakosságának egészségügyi alapellátását – területi ellátási kötelezettséggel – **83 háziorvosi**, 42 házi gyermekorvosi, 49 fogorvosi, 62 területi védőnői és 102 iskola-egészségügyi körzetben biztosítja.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 2015. február 26-ai ülésén elfogadta a települési támogatások helyi szabályairól szóló 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletet, amelynek 2015. március 1-jei hatálybalépésével egyidejűleg a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól szóló 30/2007. (VI. 28.) rendelet hatályát veszti.

A 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet tartalmazza a város közigazgatási határain belül élő személyek számára biztosított pénzbeli és természetbeni szociális támogatások formáit, a támogatások jogosultsági feltételeit, valamint igénybevételének lehetséges módjait.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által szabályozott pénzbeli-, és természetben nyújtott ellátások helyi szabályainak végrehajtásáról szóló 6/2006. (II. 24.) rendelete a város közigazgatási határain belül tartózkodó gyermek védelme érdekében meghatározza az Önkormányzat által a pénzben és természetben biztosított gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a jogosultság feltételeit, az igénybevételének módjait, érvényesítésének garanciáit, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, illetve az ellátások igénybevételének rendjét és az ellátásonként fizetendő térítési díjak mértékét.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 13/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat a fenntartásában működő intézményekben területi felosztás elve alapján gyermekjóléti alapellátásokat biztosít. A gyermekjóléti szolgáltatás keretében gyermekjóléti központot működtet, a gyermekek napközbeni ellátása érdekében 11 tagintézményből álló bölcsődét tart fenn, a gyermekek átmeneti gondozása érdekében pedig gyermekek átmeneti otthonát és családok átmeneti otthona működtetését biztosítja.

Külön szabály – az 55/2012. (XI. 29.) önkormányzati rendelet – rendelkezik az étkeztetésről és az igénybevételért fizetendő intézményi térítési díjakról, amely az Önkormányzat által fenntartott és működtetett köznevelési, valamint a közigazgatási területén működő állami intézményfenntartó központ által fenntartott és az általa vagy az önkormányzat által működtetett köznevelési intézményeknél alkalmazandó étkeztetés intézményi térítési díját – differenciáltan, az intézménytípustól függően – és a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézményeknél alkalmazandó étkeztetés intézményi térítési díját állapítja meg.

⁹ HEP 24-26. oldal

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2013. (I. 24) önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok (bolgár, görög, ruszin, román, német, cigány és örmény) működésének feltételeit a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (4024 Debrecen, Piac u. 20.) hivatali helységeiben, és rendelkezik a nemzetiségi önkormányzatoknak ingyenesen használatára átadott ingatlanokról és egyéb vagyontárgyakról.

További kapcsolódó helyi szintű szabályok:

- *Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének Debrecen város közművelődési feladatairól szóló 26/2014. (VI. 26.) önkormányzati rendelete,*
- *Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének az Önkormányzat vagyonáról szóló 24/2013. (V. 30.) önkormányzati rendelete,*
- *Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapításáról szóló 6/2001. (III. 6.) Kr. rendelete,*
- *Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének az önkormányzati tulajdonú bérlakások bérbeadásáról és a lakhatással kapcsolatos szociális feladatokról szóló 7/2001. (III. 6.) Kr. rendelete,*
- *Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a sportról szóló 53/2005. (XII. 9.) Kr. rendelete,*
- *az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetési, zárszámadási rendeletei.*

1.2. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott szociális és gyermekjóléti intézmények bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásának évében, és az azt követő időszakban az egyes szociális, és gyermekvédelmi intézmények fenntartói jogát illetően jelentős változás következett be. 2013. január 1. napjától a korábbi nevén Debrecen Megyei Jogú Város Csökkentlátók Otthona, Debrecen Megyei Jogú Város Reménysugár Otthona és Debrecen Megyei Jogú Város Terápiás Háza, majd 2014. január 1. napjától Debrecen Megyei Jogú Város Fogyatékosokat Ellátó Intézménye fenntartói jogát az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően az állam vette át. Az átvett intézmények fenntartó szerve a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság lett.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő szociális és gyermekjóléti intézmények az alábbiak:

Gyermekjóléti Intézmények:

Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye (székhelye: 4032 Debrecen, Böszörményi út 68.): többcélú intézmény, amely gyermekjóléti alapellátás keretében gyermekek átmeneti otthonában elhelyezettek és családok átmeneti otthonában elhelyezettek ellátását végzi, emellett gyermekjóléti szolgáltatást biztosít gyermekjóléti központ formájában, valamint családsegítés szociális alapszolgáltatást biztosít családsegítő központ formájában.

Debrecen Megyei Jogú Város Családsegítő és Gyermekjóléti Központja (székhelye: 4026 Debrecen, Mester utca 1.): az intézmény családsegítés szociális alapszolgáltatást, valamint

a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait látja el. Ellátási területe Debrecen város „déli” része. Az intézmény a szakmai feladatokat a székhelyén, valamint 3 telephelyen/területi irodában látja el.

Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye (székhely: 4024 Debrecen Varga utca 23.): a bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetes – 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végzi székhelyén és 11 telephelyén.

Szociális intézmények:

Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat (székhelye: 4029 Debrecen, Víztorony utca 11.): az intézmény Debrecen Megyei Jogú Város területén biztosítja a fenntartó önkormányzat által hatáskörébe rendelt szociális alapszolgáltatások működési feltételeit, szakmai irányítását. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerinti besorolás alapján az alapszolgáltatások keretében étkeztetést, házi segítségnyújtást és nappali ellátást /idősek klubja, demens idősek klubja, fogyatékos személyek (kiskorú, nagykorú) nappali intézménye/ biztosít.

Debrecen Megyei Jogú Város Idősek Háza (székhelye: 4032 Debrecen, Pallagi út 9.): az intézmény székhelyén 275 férőhelyen, telephelyén 32 férőhelyen az Szt. 68. §-a alapján ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona ellátást biztosít, valamint székhelyén 50 férőhelyen, az Szt. 82. § -a alapján átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóházát is működtet.

2. Stratégiai környezet bemutatása¹⁰

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal¹¹

A HEP 2015. évi felülvizsgálatának elkészítésekor rendelkezésre állt és felhasználásra került elsősorban:

- Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés,*
- Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés,*
- Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-2020. közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programja,*
- Debrecen Integrált Területi Programjának 2014-2020. közötti időtartamra vonatkozó munkaterve,*
- Debrecen Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020.*

A fentiekben felsorolt dokumentumokban megfogalmazott megállapítások, célkitűzések összhangban állnak a HEP célkitűzéseivel.

A HEP megvalósításához kapcsolódó további dokumentumok:

- Debrecen Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója 2014-2020.,*

¹⁰ HEP 27. oldal

¹¹ HEP 27. oldal

- *Beszámoló Debrecen Megyei Jogú Város közbiztonságának 2013. évi helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről, és ezzel kapcsolatos feladatokról,*
- *Beszámoló Debrecen Megyei Jogú Város közbiztonságának 2014. évi helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről, és ezzel kapcsolatos feladatokról,*
- *Szakmai Beszámoló a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2013. évi tevékenységéről,*
- *Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának 2014. november 1. – 2016. október 31. időszakra elfogadott esélyegyenlőségi terve.*

Az Önkormányzat a felülvizsgálati időszakban több olyan projektet valósított, illetve valósít meg, amelyek közvetlenül vagy közvetve egyaránt a HEP érintett célcsoportjai társadalmi esélyegyenlőségének előmozdítását szolgálják. Ilyen projektek például:

- *„HELPS - Innovatív lakhatási és gondozási megoldások az idős és sérülékeny lakosság számára közép-európai városokban” tárgyú európai uniós pályázat,*
- *ÉAOP-4.1.2/A-12-2013-0029 – Debrecen, Jerikó utcai alapellátás, védőnői szolgálat és mintavételi hely felújítása,*
- *ÉAOP-4.1.2/A-12-2013-0028 – Ibolya utcai házi gyermekorvosi alapellátás és védőnői szolgálat felújítása,*
- *ÁROP-1.A.3-2014 „Esély-Háló” Területi együttműködést segítő programok kialakítása a Debreceni járásban stb.*

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása¹²

Az Önkormányzat 2014-ben sikeres pályázatot nyújtott be „Esély-Háló” Területi együttműködést segítő programok kialakítása a Debreceni járásban címmel az Államreform operatív program keretében kiírt ÁROP-1.A.3.-2014 kódszámú „Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban” című pályázati felhívásra.

A projekt általános célja – összhangban a HEP-pel - a hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportok társadalmi felzárkózása, esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata koordinálásával, Hajdúsámson Város Önkormányzata aktív együttműködésével - valamint az ugyanezen cél érdekében tevékenykedő, illetve szerepet vállaló állami, egyházi, civil, valamint gazdasági szervezetek bevonásával - a két település helyi esélyegyenlőségi programjában feltárt társadalmi problémák és tervezett intézkedések számbavételével mindkét település számára adaptálható szolgáltatások megteremtése.

Emellett új fejlesztési lehetőségek, megoldási elképzelések kidolgozása a Debreceni Járás hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportjainak (romák/mélyszegénységben élők, gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők) esélyegyenlősége előmozdítása érdekében.

A projekt keretében Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata járásszékhely településként együttműködve Hajdúsámson Város Önkormányzatával erősíteni kívánja azoknak a feladatoknak a végrehajtását, amelyet mindkét település a HEP-ben megjelölt, ezzel is javítva a közszolgáltatásához történő hozzáférés színvonalát. A projekt fizikai befejezésének várható időpontja 2015. november 30.

¹²HEP 27-28. oldal

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása¹³

Települési szinten, az esélyegyenlőség témakörében megalkotott első dokumentum a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Terve, valamint annak a későbbiekben elfogadott Intézkedési Terve volt.

Az első, valamennyi hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportot érintő átfogó jellegű, összegző tanulmányt azonban maga a HEP elkészítése jelentette.

Az Önkormányzatnak az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok saját feladatkörében tudomására jutott és nyilvántartott adatain kívül elsősorban a Központi Statisztikai Hivatal adataiból, a TEIR adatbázisából, valamint az együttműködő partnerek, azaz az egyéb önkormányzati, államigazgatási szervek, egyházi és civil szervezetek stb. által szolgáltatott adatokból állnak rendelkezésére. Az ilyen módon összegyűjtött adatok esélyegyenlőségi szempontokból történő összegzése, az adatváltozások rendszeres nyomonkövetése, kiértékelése, a következtetések levonása jelentékeny kutatómunkát, szakértelmet igényel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége¹⁴

A HEP 2015. évi felülvizsgálata alapján a fejezet alábbi pontjaiban a következő megállapítást tettük, azzal, hogy a HEP (2013-2018) változással nem érintett része, szövegrésze továbbra is hatályban marad:

3.1 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció¹⁵

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Debrecen	15-64 év közötti lakónépesség			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen			+
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2005	76436	70693	147129	3681	4,82	3198	4,52	6879	4,68
2006	76256	70567	146823	4000	5,25	3204	4,54	7204	4,91
2007	76512	70687	147199	4791	6,26	4189	5,93	8980	6,10
2008	76340	70637	146977	4703	6,16	4390	6,21	9093	6,19
2009	76063	70422	146485	5890	7,74	6537	9,28	12427	8,48
2010	75704	70373	146077	6471	8,55	6429	9,14	12900	8,83
2011	75379	70144	145523	5917	7,85	5983	8,53	11900	8,18
2015. felülvizsgálati adatai									
2012	66585	70127	136712	5748	8,63	6118	8,72	11860	8,67
2013	65635	69415	135050	5811	8,85	6275	9,03	12086	8,94

Forrás: KSH

¹³ HEP 28. oldal

¹⁴ HEP 28. oldal

¹⁵ HEP 46. oldal

A város regisztrációs adatait, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat településsoros, megyei és országos adatait több évre (2005-2013) visszamenőleg vizsgálva elmondható, hogy Debrecen relatív mutatói sokkal jobbak, mint a Hajdú-Bihar megyeiek, 2008-ig némileg még országos adatoknál is kedvezőbbek. Figyelmeztető jel azonban, hogy ez a pozitív különbség a válság kezdetétől megváltozott, Debrecen mutatói ugyanis gyengébbek az országos mutatóknál.

A regisztrált álláskereső korcsoportok szerinti összetétele tükrözi, hogy Debrecenben az idősebb (50 év feletti) munkavállalók jelentős elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, különösen az 55 év felettiak váltak veszélyeztetetté, ugyanis az arányuk a nyilvántartott álláskeresőknél belül 2005-ben még csak 4,71% volt, 2013-ra ez az érték 12,81%-ra emelkedett. Nehezen foglalkoztatható korcsoportról van szó, sok munkatapasztalatuk van melyet többségében olyan munkahelyeken szereztek, melyek ma már elavultnak számítanak. Nehezebben sajátítanak el olyan készségeket, melyeket a fiatalok már csak koruk miatt is könnyedén használnak. Nehézséget jelent nekik az újszerű munkahelyi elvárások elfogadása, rugalmas, kevésbé formalizált munkaformák életvitelszerű megélése. A nyilvántartott álláskereső száma csak az aktív korúak számának folyamatos csökkenése mellett képes hasonló szinten maradni és ez eredményezi, hogy az idősebb generációk kiszorulnak a munkaerőpiacról. A képzések, készségek fejlesztése, álláskeresői technikák, önkéntesség, nyílt próbanap, stb. lehet a kulcsa a célcsoport elhelyezkedésének támogatásához.

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint¹⁶

Debrecen	évek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	változás mértéke (2005- 2011 között)	változás mértéke (Hajdú- Bihar)	változás mértéke (ország- os)
Nyilván- tartott álláskereső száma összesen	fő	6879	7204	8980	9093	12427	12900	11900	11860	10321			
20 éves és fiatalabb	fő	289	241	316	261	346	335	303	175	284			
	%	4,20	3,35	3,52	2,87	2,78	2,60	2,55	1,47	2,75	-1,65	-1,44	-0,09
21-25 év	fő	931	917	1177	1061	1613	1702	1431	1356	1333			
	%	13,53	12,73	13,11	11,67	12,98	13,19	12,03	11,43	12,94	-1,51	1,24	-0,19
26-30 év	fő	1081	1072	1270	1255	1654	1584	1408	1310	1108			
	%	15,71	14,88	14,14	13,80	13,31	12,28	11,83	11,04	10,75	-3,88	-2,48	-2,87
31-35 év	fő	971	1067	1383	1378	1937	1866	1553	1586	1098			
	%	14,12	14,81	15,40	15,15	15,59	14,47	13,05	13,37	10,66	-1,07	-1,5	-0,41
36-40 év	fő	844	918	1192	1246	1681	1760	1631	1457	1387			
	%	12,27	12,74	13,27	13,70	13,53	13,64	13,71	12,28	13,46	1,44	-0,1	0,54
41-45 év	fő	768	774	968	1003	1503	1604	1519	1344	1283			
	%	11,16	10,74	10,78	11,03	12,09	12,43	12,76	11,33	12,45	1,60	0,22	0,43
46-50 év	fő	929	928	1047	1089	1427	1387	1392	1452	1161			
	%	13,50	12,88	11,66	11,98	11,48	10,75	11,70	12,24	11,27	-1,81	-1,68	-1,34
51-55 év	fő	731	882	1142	1254	1604	1722	1593	1658	1202			
	%	10,63	12,24	12,72	13,79	12,91	13,35	13,39	13,97	11,66	2,76	2,33	1,94
56-60 év	fő	324	395	468	506	641	902	1021	1390	1320			
	%	4,71	5,48	5,21	5,56	5,16	6,99	8,58	11,72	12,81	3,87	3,07	3,2
61 év és fölötte	fő	11	10	17	40	21	38	49	132	145			
	%	0,16	0,14	0,19	0,44	0,17	0,29	0,41	1,11	1,4	0,25	0,36	0,38

Forrás: KSH

¹⁶ HEP 49. oldal

Tartósan munkanélküliek száma, aránya¹⁷

A **KSH 2005-2013** közötti adatai alapján Debrecenben a tartósan (180 napon túli) regisztrált álláskeresők száma 3327 főről **6271-re emelkedett**, ami **188%-os növekedés** szemben a megyei (134%) és az országos (135%) adatokkal. **A tartós munkanélküliség az egyik legaggasztóbb társadalmi jelenség. A 2015-ös felülvizsgálati adatok jelzik a probléma további súlyosbodását. Az országos felmérések mutatják, hogy az elhelyezkedésre kb. 6 hónapra van szükség. Mivel az álláskeresők ellátást csak 3 hónapig kapnak, ezért a családoknak legalább 3 havi jövedelem kieséssel kell számolniuk. A tartósan munkanélküli ciklus megtörésének jelenlegi eszköze a közfoglalkoztatás. Hatásai rendkívül szerteágazóak, az érintettek gyakran örömmel fogadják a felkínált lehetőséget, ez számukra jövedelmet és munkajellegű kötelezettséget teremt. Az alkalmi vagy időnyjellegű munkáknál alkalmazott tartós munkanélküliek támogatása kimozdíthatja ezt a mutatót és ösztönözheti a foglalkoztatókat a tartósan munka nélkül levők alkalmazására.**

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként¹⁸

Debrecen	nyilvántartott/regisztrált álláskeresők összesen			180 napnál régebben regisztrált álláskereső					
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	%	%
évek									
2005	3681	3198	6879	1916	1411	3327	52,1	44,12	48,36
2006	4000	3204	7204	2226	1358	3584	55,7	42,38	49,75
2007	4791	4189	8980	2821	2078	4899	58,9	49,61	54,55
2008	4703	4390	9093	2840	2152	4992	60,4	49,02	54,9
2009	5890	6537	12427	3730	3815	7545	63,3	58,36	60,71
2010	6471	6429	12900	4181	3777	7958	64,6	58,75	61,69
2011	5917	5983	11900	3365	3060	6425	56,9	51,14	53,99
2015. évi felülvizsgálat adatai									
2012	6247	6029	12276	3245	3017	6262	54,4	51,92	30,75
2013	6158	6121	12279	3122	3149	6271	50,69	51,44	37,93

Forrás: KSH

A trendeket vizsgálva és összevetve a megyei és országos folyamatokkal, ezen a területen látható, hogy a válság kezdetétől Debrecen mutatói alulmúlják az országos értékeket és közelítenek a megyeihez. A felülvizsgálati eredmények szerint tovább erősödik ez a folyamat. Az országos adatokkal összevetve ugyanez jellemző Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyére. Az egész régiót érintő kérdés széleskörű kezelése érdekében területi összefogásra volna szükség.

Pályakezdők munkanélkülisége¹⁹

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

Debrecen	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2005	18271	18473	36744	411	2,25	306	1,66	717	1,95

¹⁷ HEP 51. oldal

¹⁸ HEP 51. oldal

¹⁹ HEP 50. oldal

2006	17744	17797	35541	386	2,18	299	1,68	685	1,93
2007	17502	17506	35008	502	2,87	406	2,32	908	2,59
2008	17120	17224	34344	440	2,57	360	2,09	800	2,33
2009	16832	16974	33806	536	3,18	546	3,22	1082	3,20
2010	16492	16646	33138	620	3,76	582	3,50	1202	3,63
2011	16226	16314	32540	548	3,38	588	3,60	1136	3,49
2015. évi felülvizsgálat adatai									
2012	16220	16499	32719	713	4,39	724	4,38	1437	4,39
2013	16112	16327	32439	677	4,21	659	4,03	1366	4,21

Forrás: KSH

A pályakezdők esetleges munkanélküliségének kezelését már a képzésük alatt el kell kezdeni. Ha a képzést nyújtó szervezet észleli az elhelyezkedési gondokat, alkalmazkodhat a megváltozott piaci viszonyokhoz vagy azoknál a tanulóknál, ahol lehetséges egyéb modulokkal kiegészítheti a képzéseket, amelyek használható képességeket biztosítanak a képzésben résztvevőknek. Az aktív munkaerő-piaci technikák alkalmazása ennél a célcsoportnál a legeredményesebb, mert könnyen elsajátítják és alkalmazzák azokat. Fontos a gyakorlati idő minél eredményesebb eltöltése és ennek hangsúlyozása a munkáltatók és a tanulók irányába. Gyakori lehetőség a gyakornokok, tanulók képzési helyen történő alkalmazása. Az önkéntes munkára alkalmazott fiatalok is gyakran kapnak állásajánlatot a cégektől, akik szívesen alkalmazzák a már megismert fiatalokat.

A diákmunka lehetőségek, munkaerő kölcsönzés szintén alkalmas a fiatalok iskolai világából a munka világába történő átvezetésére. A szemléletváltás eredménye lehet, hogy az iskolai kötelezettségek felkészítik a fiatalokat a valódi kihívásokra.

A 2015. évi felülvizsgálat adatai sajnos ennek a célcsoportnak a folyamatos veszélyeztetettségét jelzik. Helyzetük javítása kiemelten fontos cél, különösen az elvándorlás csökkentése érdekében. Életkoruk miatt ez a csoport könnyen máshol keresheti a boldogulását és ha túl fiatalon távoznak, a visszatérés esélye is kicsi.

Az alacsony iskolai végzettség rendkívüli jelentőséggel bír a társadalmi kirekesztődés szempontjából. Ha valaki nem rendelkezik megfelelő képességekkel a folyamatos tanuláshoz, munkahelye elvesztése esetén nem fog tudni megfelelő képzéseken részt venni és ezáltal új esélyt szerezni a munkaerőpiacon. Különösen érvényes ez azokra, akik az általános iskolai tanulmányaikat sem fejezték be. Itt nem egyszerűen a végzettség hiányáról, hanem alapvető kompetencia hátrányokról beszélünk. Ha az írás, olvasás, számolás képessége, használata éveken keresztül mellőződik, a kimaradt tapasztalat már nem pótolható. A legegyszerűbb formalizált munkáknál is szükséges ezen képességek rutinszerű használata. Ezért különösen fontos az általános iskolai végzettség megszerzése. Városunkban kevesen (200-250 fő) maradnak ki az általános iskolából, a mégis kiesők gyakran súlyos anyagi, mentális vagy egyéb hátrányoktól szenvednek. Esetükben gyakran csak komplex egyéni esetkezelés keretén belül lehetne megoldást találni a problémáikra. Részükre lehetőséget kell biztosítani az iskola későbbi befejezésére, bár sokszor ez már önmagában nem megoldás a kirekesztés megszüntetésére.

Alacsonyan iskolázott népesség²⁰

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			Általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek száma		
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen		
2001	205124								
2011	177424	95449	81975	177173	95367	81806	251		
2015. évi felülvizsgálat adatai									
2012	176196	86635	89561	175879	93371	82508	245		
2013	168647	86633	82014	168416	90201	78215	231		

Forrás: KSH

Debrecen, mint a térség, a régió legjelentősebb oktatási központja kiemelkedő helyzetben van a lakónépesség iskolai végzettsége tekintetében.

Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen
végzettek száma²¹

	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
év	fő	Fő	%
2009	35	16	45,7
2010	49	8	16,3
2011	84	41	48,8
2015. évi felülvizsgálati adatai			
2012	100	17	17
2013	74	20	27

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az általános iskola elvégzése, befejezése csak az alapokat teremti meg a továbbképzéshez, amelyek olyan egyszerűbb részfeladatok ellátására lehetnek alkalmasak, melyeket például egy összeszerelő üzemben vagy csomagoló, illetve raktározási területen lehet hasznosítani. Országos példák vannak építőipari, irodai alkalmazások (MSoffice), állattenyésztés, elektronikai és fémmegmunkálási képzésekre. Ezek közös pontja az általános iskola elvégzését követően szakmai kompetenciák oktatása, melyek felkészítik a részt vevőket a szerződött partnereknél történő munkavégzésre. A legtöbb esetben már a szakmai képzés is a partnereknél történik, a cégek így megismerik a munkavállalót, akik pedig felkészülhetnek az elvégzendő feladatra. A tapasztalatok szerint olyan helyzetekben igazán sikeres ez a modell, amikor mindhárom érdekeltet sikerül a program végéig ösztönözni a teljesítésre.

Felnőttoktatásban résztvevők száma²²

Felnőttoktatásban résztvevők száma											
Debrecen	Felnőttoktatásban résztvevők					H-B. megye	Felnőttoktatásban résztvevők				
		férfi		nő				férfi		nő	
	fő	fő	%	fő	%		fő	fő	%	fő	%
2009	2982	1306	43.80	1676	56.20	2009	3575	1694	47.38	1881	52.62

²⁰ HEP 52. oldal

²¹ HEP 53. oldal

²² HEP 54. oldal

2010	4051	1948	48,09	2103	51,91	2010	4822	2376	49,27	2446	50,73
2011	2498	1216	48,68	1282	51,32	2011	3175	1645	51,81	1530	48,19
2012	2241	1322	58,99	919	41,01	2012	3919	1966	50,17	1953	49,83

A tapasztalható tendencia sokkal kisebb mértékben ugyan, de a megyére is jellemző, amit éppen a debreceni változás generált. A képző szervezetek mindig a munkapiaci lehetőségekhez alkalmazkodnak, olyan képzéseket szerveznek, ahonnan a kikerülők biztosan munkaszerződést kapnak a foglalkoztatónál. A képzésekben részt vevők aránya valójában a munkaerő kereslettel párhuzamosan változik.

3.2 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások²³

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt (a továbbiakban: Szt.) 2015. január 1. napjával, illetve 2015. március 1. napjával módosította. Az Szt. módosításainak eredményeként a támogatások rendszere teljes mértékben átalakult. Az Szt. módosítás célja az volt, hogy megújítsa a rászorulóknak szociális ellátásának rendszerét, így az igazságosabb és átláthatóbb lett, emellett pedig elejét veszi a korábban gyakran tapasztalt támogatásokkal való visszaéléseknek. Az állam a továbbiakban is támogatja azokat, akik nem képesek munkavégzésre, vagy nem kapnak munkát (még a közfoglalkoztatás keretében sem). A jövőben azok kapnak majd támogatást, akik valóban rászorulnak. Ez összhangban van az Alaptörvény rendelkezéseivel is.

Az állam által biztosított támogatási formákon túl a rászorulóknak szociális támogatással való ellátása a jövőben az önkormányzatok feladata. Ezt a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 8a. pontja is rögzíti. A helyi közösségek rendelkeznek azzal a tudással, amely alapján eldönthetik, ki jogosult támogatásra, és ki nem. Az önkormányzatok szabadon dönthetnek a támogatások nagyságáról és formájáról. Az új támogatási rendszerben senki sem marad ellátás nélkül, ugyanis a megfelelő adóerő-képességgel nem rendelkező önkormányzatok központi költségvetési forráshoz jutnak. Az állami felelősségi körbe tartozó ellátások járási hatáskörbe, az önkormányzati ellátások képviselő-testületi hatáskörbe kerültek.

A támogatásokkal kapcsolatos feladatok módosítását érintő rendelkezések:

A módosítással az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzatok támogatásokkal kapcsolatos feladatai elválasztásra kerülnek. Az Szt. csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik a járási hivatalok által nyújtott időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A módosítást megelőzően kötelező ellátások közül a rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnt, így az aktív korúak ellátására vonatkozó szabályozás egységessé vált.

A kötelező ellátási formák közül kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás. Az óvodáztatási támogatás a kötelező óvodáztatás bevezetésével, 2015. szeptember 1-jétől megszűnik. A kötelező támogatások körén kívül további ellátások

²³ HEP 58. oldal

nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. az önkormányzatok által biztosítandó támogatások tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozza meg. Ennek megfelelően a méltányossági közgyógyellátásra, a méltányossági ápolási díjra, lakásfenntartási támogatásra, az adósságkezelési szolgáltatásra, valamint az önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást az Szt. a továbbiakban nem tartalmazza.

Álláskeresői segélyben részesülők száma²⁴

év (átlag)	Nyilvántartott álláskereső száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	9175	680	7,41
2009	11519	839	7,28
2010	12696	969	7,63
2011	12657	904	7,14
2012	12896	131	1,01

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők száma és aránya évente csökken. A munkanélküliek jövedelempótló támogatása szinte minden évben átalakul, nemcsak az elnevezése változik, hanem a jogosultsági feltételek is.

Álláskeresői segélyben részesülők száma²⁵

	Nyilvántartott álláskereső száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	9830	765	7,78
2008. 2. negyedév	8942	578	6,46
2008. 3. negyedév	9016	678	7,51
2008. 4. negyedév	8911	702	7,87
2008. átlag	9175	680	7,41
2009. 1. negyedév	10493	873	8,31
2009. 2. negyedév	11386	753	6,61
2009. 3. negyedév	12089	778	6,43
2009. 4. negyedév	12108	950	7,84
2009. átlag	11519	839	7,28
2010. 1. negyedév	13582	1132	8,33
2010. 2. negyedév	12444	921	7,4
2010. 3. negyedév	12440	883	7,09
2010. 4. negyedév	12317	941	7,63
2010. átlag	12696	969	7,63
2011. 1. negyedév	14315	1579	11,03
2011. 2. negyedév	12538	841	6,7
2011. 3. negyedév	12408	933	7,51
2011. 4. negyedév	11368	263	2,31
2011. átlag	12657	904	7,14
2012. 1. negyedév	13655	121	0,88
2012. 2. negyedév	12684	120	0,94
2012. 3. negyedév	12647	143	1,13

²⁴ HEP 58. oldal

²⁵ HEP 58. oldal

2012. 4. negyedév	12597	139	1,10
2012. átlag	12896	131	1,01
<i>2015. évi felülvizsgálati adatai</i>			
2013. 1. negyedév	13307	149	1,11
2013. 2. negyedév	13269	199	1,49
2013. 3. negyedév	13981	227	1,62
2013. 4. negyedév	12032	252	2,04
2013. átlag	13147	219	1,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma ²⁶			
Debrecen	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
évek	fő	fő	%
2008	9420	2046	21,72
2009	12427	2126	21,5
2010	12900	2746	20,76
2011	11900	2471	17,3
<i>2015. felülvizsgálat adatai</i>			
2012	11860	2085	16,25
2013	12086	2027	16,77

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2008–2012-es időszakban a nyilvántartott álláskeresők száma egyharmadával emelkedett, miközben az álláskeresési járadékra jogosultak száma a vizsgált időszak első három évében folyamatosan emelkedett, majd az utolsó (2012) évre visszaesett a vizsgált első év (2008) értékére. A folyamatok eredményeként az ellátásra jogosultak arányának folyamatos csökkenése figyelhető meg, míg 2008-ban minden ötödik nyilvántartott álláskereső részesült ilyen típusú ellátásban, addig 2012-ben már csak minden hatodik. Mindkét fenti adatsor azt támasztja alá, hogy az elmúlt öt évben a munkaügyi ellátó (járadék típusú, jogszerező időszakhoz kötött feltételeken alapuló) rendszerben a passzív, pénzbeli ellátások veszítettek jelentőségükből, háttérbe szorulásuk folyamatos.

A közfoglalkoztatás csak bizonyos esetekben jelenthet megoldást a jövedelem pótlásra. Az eleve hátrányos helyzetben lévők helyzetének további elnehezedésére havi rendszeres jövedelem biztosítása szükséges. Ilyen ellátási forma elnevezését tekintve több is volt. Megítélésük és folyósításuk szabályai olyan gyakran változnak és szigorodnak, hogy az érintettek nem tudják követni az igényléshez szükséges feltételek teljesítését. Ezen egyedi rendszerek a kistélepüléseken különösen alkalmasak lehetnek az igénylők megkülönböztetésére. Esélyegyenlőségi szempontból a normatív rendszerek kiépítése és hosszú távú működtetése lenne kívánatos. A családok problémáinak minél komplexebb kezelése szükséges, nem pusztán a munkajövedelmi hátrány kompenzálása. A kompenzáció mértéke nem lehet annyi, hogy az a család megélhetését biztosítsa, a sokkal kisebb összeg viszont nem elegendő a további hátrányok elkerülésére. Ezért önmagában ez az ellátási forma nem megfelelő eszköze a munkanélküliség okozta hátrányok csökkentésének.

²⁶ HEP 58. oldal

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma²⁷

Debrecen	Rendszeres szociális segélyben (2009-től RÁT, 2011-től BPJ, 2012-től FHT is) részesülő regisztrált munkanélküliek száma *		
évek	fő	regisztrált munkanélküliek %-ában	15-64 évesek %-ában
2008	621	6,60%	0,42% (146977)
2009	1950	19,70%	1,3% (146485)
2010	3825	29,10%	2,6% (146077)
2011	4529	31,70%	3,1% (145523)
2012	3787	29,5%	nincs adat
A 2015. évi felülvizsgálati adata			
2013	3272	27,07%	nincs adat

Forrás: KSH, NMH

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma²⁸

Debrecen	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (rendelkezésre állás támogatásban részesülők adatai nélkül) (fő)			Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		
évek	fő	regisztrált álláskeresők %-ában	15-64 évesek %-ában	fő	regisztrált álláskeresők %-ában	15-64 évesek %-ában
2009	1299	13,14	0,89	3227	32,65	2,20
2010	572	4,32	0,39	3905	29,53	2,67
2011	898	6,29	0,62	4312	30,20	2,96
2012	452	3,53	nincs adat	5257	41,10	nincs adat
2015. évi felülvizsgálat adata						
2013	189	1,6	n.a.	5915	48,94%	n.a.

Forrás: KSH, önkormányzati adat

3.3 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció²⁹

A HEP 2015. évi felülvizsgálata alapján a fejezet alábbi pontjaiban a következő megállapítást tettük azzal, hogy a HEP (2013-2018) változással nem érintett része, szövegrésze továbbra is hatályban marad:

²⁷ HEP 59. oldal

²⁸ HEP 60. oldal

²⁹ HEP 60. oldal

A felülvizsgálati időszakban sem szolgálati, sem pedig bérlakások nem épültek a városban, a lakásépítések nagyobbik része magánérős beruházás keretében történt meg.

Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők³⁰

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma (fő)	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma (fő)
2008	6127	933
2009	5043	919
2010	5608	1827
2011	6043	2012
2012	9005	1205
2015. évi felülvizsgálati adata		
2013	6857	783

A lakhatást segítő szolgáltatások rendjét a települési támogatások helyi szabályairól szóló 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet szabályozza, mely 2015. március 1. napjától hatályos.

3.4 Telepek, szegregátumok helyzete³¹

Debrecen Megyei Jogú Város esetében az anti-szegregációs programot az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020. tartalmazza, melyet a Közgyűlés 2014. szeptember 25. napján fogadott el.

3.5 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés³²

A lakosság számára közvetlenül igénybe vehető háziorvosi rendszer kiépültsége és elérhetősége nem mutat hiányterületeket a városban. Ezen a szinten került megszervezésre több szűrő és prevenciós vizsgálat, ezzel sikerült csökkenteni a kórházi kezelésre szorulókat.

Orvosi ellátás³³

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	108/ 83	43
2009	0	108/ 83	43
2010	0	107/ 83	43
2011	0	108/ 83	43
2012		107/83	43
2015. évi felülvizsgálati adata			
2013	0	106/83	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

³⁰ HEP 65. oldal

³¹ HEP 67. oldal

³² HEP 73. oldal

³³ HEP 74. oldal, a táblázat adatai a HEP-ben „Az egészségügyi alapszolgáltatások Debrecenben 2008-2011.” című táblázatban szerepel

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma ³⁴	
	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	6339
2009	6201
2010	6463
2011	6651
2012	7603
2015. évi felülvizsgálati adat	
2013	7073

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorulóknak részére - egészségi állapot megőrzéséhez, helyreállításához - egészségügyi szolgáltatások kiadásának fedezetére nyújtott támogatás. A szolgáltatás azon hátrányos helyzetű személyeknek jelent segítséget, akiknél az egészségügyi problémák mellett hátrányaik vannak a szolgáltatásokhoz való hozzáférés területén is. Használata elsősorban a szolgáltatások, gyógyszerek, ellátások költségének csökkentését eredményezi. Különösen hasznos olyan családok esetében, ahol több, tartósan ellátásra szoruló gyermeket nevelnek. Ezen családok költségei között nagy arányban szerepelnek az egészségügyi kiadások, a közgyógyellátás mérsékli ezt az anyagi hátrányt. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 50/A. § (10) bekezdése alapján közgyógyellátásra való jogosultságról 2015. március 1. napjától a járási hivatal dönt.

Ápolási díjban részesítettek száma ³⁵	
	ápolási díjban részesítettek száma
2008	1816
2009	1841
2010	1366
2011	1179
2012	1211
2015. évi felülvizsgálat adata	
2013	1113

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2015-ben lezajlott felülvizsgálat adatai a teljes állandó népességben belül a szolgáltatás igénybevételének kismértékű csökkenését mutatják. Az egyik legfontosabb célcsoport, a fogyatékos személyek családját érintő jól célzott ellátásról van szó.

Az ellátási forma nem igényel beavatkozást a helyi esélyegyenlőségi programtól. Az érintettek tájékoztatása az igénybevétel feltételeiről továbbra is fontos feladat.

3.6 Az Intézkedési Terv megvalósítása

A HEP-ben 2013-ban a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének helyzetelemzése során 13 beazonosított társadalmi probléma került meghatározásra. A beazonosított problémák az alábbiak:³⁶

³⁴ HEP 201. oldal, a táblázat adatai a HEP-ben a szöveges részben kerültek kifejtésre

³⁵ A táblázat a HEP-ben nem szerepel.

³⁶ HEP 90-92. oldal

- a) *Tartós munkanélküliek magas aránya*
- b) *Generációkon át örökített szegénység*
- c) *Nincs az önkormányzatnak rendszeres és szervezett adatgyűjtése arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő mélyszegénységben élők és romák számára.*
- d) *Nincsenek hátránykompenzáló szolgáltatások és juttatások a mélyszegénységben élők és romák számára a szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés terén*
- e) *A szociális szolgáltatástervezési koncepcióban nem szerepelnek a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét elősegítő intézkedések*
- f) *Az önkormányzat közművelődési tevékenységében nem jelenik meg hangsúlyosan a lakosság multikulturális jellege, a kultúrák közötti párbeszéd és a roma kultúra népszerűsítése*
- g) *Az etnikai konfliktusok a társadalmi előítéletesség kezelésében és megelőzésében az önkormányzat nem jelenik meg hangsúlyos szereplőként*
- h) *Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan. (a regisztráltak aránya a 15-64 éves népességben 4,68%-ról 8,18%-ra (175%-al) ugrott meg 2005 és 2013 között. Ugyanez a növekmény Hajdú-Bihar megyében csak 139%-os, míg országosan csak 135%.)*
- i) *A tartósan (egy éven túl) munka nélkül levők aránya magasabb a megyei és az országos értéknél.*
Debrecenben a tartósan (180 napon túli) regisztrált álláskeresők száma 3327 főről 6425-re emelkedett, ami 193%-os növekedés szemben a megyei (134%) és az országos (135%) adatokkal.
- j) *A regisztrált pályakezdekők aránya a 18-29 éves korosztályban folyamatosan és jelentősen az országos értéket meghaladó mértékben emelkedett az elmúlt években 1,95%-ról 3,49%-ra.*
- k) *A regisztrált álláskeresők támogatott felnőttképzési programokban való részvétele a nők esetében jelentős visszaesést mutat (45%-os csökkenés 4 év alatt)*
- l) *Debrecenben az idősebb (50 év feletti) munkavállalók jelentős elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, különösen az 55 év felettiak váltak veszélyeztetetté, ugyanis az arányuk a nyilvántartott álláskeresőkön belül 2005-ben még csak 4,71% volt, 2011-re ez az érték 8,58% -ra változott.*
- m) *A rendszeres szociális segílyt (illetve annak utódjait) igénybe vevők száma az időszakos ingadozások mellett is 6-7 szeresére nőtt, arányuk a regisztrált álláskeresőkön belül nagyjából ötszörösére emelkedett.*

A HEP Intézkedési Terve a felsoroltak közül 4 beazonosított problémára, az e), f), g), h) pontokban meghatározott problémákra tett megoldási javaslatot, amelyek megvalósítását az alábbiakban foglaljuk össze:

3.6.1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének helyi koncepciókban történő megjelenítése

Feltárt probléma: A szociális szolgáltatástervezési koncepcióban nem szerepelnek a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét elősegítő intézkedések.³⁷

³⁷ HEP 249. oldal

Célok: A szociális szolgáltatástervezési koncepcióba a mélyszegénységben élők és romák társadalmi integrációját és esélyegyenlőségét segítő intézkedések kidolgozása és beépítése.

Tevékenységek:

- A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata.
- A célcsoportra vonatkozó esélyegyenlőségi szempontok megfogalmazása és beépítése a fejlesztési programba.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- A Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai
- Szociális Osztály
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Határidő: 2013. 12. 31., 2014. 06.30.

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján Debrecen Megyei Jogú Város esetében a településen élő szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében a szolgáltatástervezési koncepció készítése jogszabályi kötelezettség. A szolgáltatástervezési koncepciót két évente kell felülvizsgálni. A koncepció kötelező tartalmi elemeit az Szt. ugyanezen paragrafusának (4)-(5) bekezdései határozzák meg.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata 2015-ben esedékes. A Közgyűlés a szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának elfogadásáról várhatóan ez év 3. negyedévében fog döntést hozni.

3.6.2. A kultúrák közötti párbeszéd erősítése és a roma kultúra támogatása

Feltárt probléma: Az önkormányzat közművelődési tevékenységében nem jelenik meg hangsúlyosan a lakosság multikulturális jellege, a kultúrák közötti párbeszéd és a roma kultúra népszerűsítése.³⁸

Célok: A helyi közművelődési intézmények felveszik a programkínálatukba a helyi multikulturális adottságokat és a roma kultúrát, valamint a kultúrák közötti párbeszédet.

Tevékenységek:

- Kulturális programok, rendezvények szervezése
- A kisebbségi kultúrák megismertetése a többségi társadalom tagjaival népszerűsítő rendezvények keretei között
- A kisebbségi kultúra képviselőinek rendszeres találkozási (konferenciák, stb.)

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Határidő: 2013. 07. 01-2015. 06. 30. folyamatosan

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

A Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökének tájékoztatása szerint a nemzetiségi önkormányzat a 2013-2015. években hagyományteremtő céllal több közösségformáló, kulturális programot szervezett (karácsony, mikulás ünnepség, nyári programok). Kiemelt programként szerepelt 2013 szeptemberében a „Diákcsemege”

³⁸ HEP 250-251. oldal

Fesztivál, ahol a roma nemzetiségi önkormányzat a közösséget bemutató céllal, kulturális, gasztronómiai programmal vett részt.³⁹

A Debrecen Széchenyi Kerti Templomépítési, Fenntartási, Kulturális és Közművelődési Alapítvány éves szinten 2-3 havonta szervez programokat a Mindenki Otthona Foglalkoztató Házban a többkultúrájú családok számára. A rendezvény regionális. Az egész napos programok között helyet kap egy-egy nemzet kultúrájának, hagyományainak, ünnepeinek, gasztronómiájának megismertetése (pl. nigériai, mozambiki, ukrán, norvég, angolai, kalmük). A családok színes és gazdag programok során cserélhetik ki tapasztalataikat, ismerkedhetnek egymással, egymás kultúrájával.

A helyi közművelődési intézményekben rendszeresek a kulturális programok, a kisebbségi kultúrát népszerűsítő rendezvények szervezése, amelynek köszönhetően megvalósul a kisebbségi kultúrák megismertetése a többségi társadalom tagjaival. Rendszeresen találkozók és konferenciák szervezésére került sor a kisebbségi kultúra képviselői számára.

A felülvizsgálati időszakban a Méliusz Juhász Péter Könyvtár – több a kultúrák közötti párbeszédet erősítő – programjai között, kifejezetten egy a nemzetiségi, közösségi identitást erősítő programot is szervezett, 30 fő részvételével.

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár nagy gondot fordít a nemzetiségi könyvtári ellátás gazdagítására. A román nemzetiségi és a roma etnikai állomány gyarapítása egységesen kormányzati szinten 2012-ben indult újra. A Minisztérium támogatása az Országos Idegen nyelvű Könyvtáron keresztül valósult meg. A kormányzati támogatással a Méliusz Juhász Péter Könyvtárnak lehetősége nyílt hat, jelentős részben román és a két, jelentős részben cigány nemzetiség által lakott Hajdú-Bihar megyei település könyvtári állományának gyarapítására. A támogatásnak köszönhetően 60 ezer Ft értékben román és 10 ezer Ft értékben cigány nyelvű dokumentumokat szereztek be. A nemzetiségi könyvtárállomány gyarapításához további 9 ezer Ft értékben ajándék is társult, melyet eljuttattak a települési könyvtárakba. A nemzetiségi könyvtári ellátásban résztvevő települések Bedő, Darvas, Bihartorda, Furta, Körösszakál, Nagykereki, Körösszegapáti, Sáránd, Létavértes, Told, Mezőpeterd, Pocsaj, Vekerd és Zsáka volt.⁴⁰

3.6.3. Az etnikai konfliktusok, társadalmi előítéletesség kezelése

Feltárt probléma: Az etnikai konfliktusok a társadalmi előítéletesség kezelésében és megelőzésében az önkormányzat nem jelenik meg hangsúlyos szereplőként.⁴¹

Célok: Az önkormányzat kezdeményezi a társadalmi szolidaritást, párbeszédet és a kisebbségek védelmét erősítő helyi szintű akciókat és kampányokat

Tevékenységek:

- *A romákkal kapcsolatos előítéletek csökkentése érdekében városi konferenciák, rendezvények, iskolai programok szervezése.*
- *Az etnikai konfliktusokkal terhelt oktatási és egyéb intézményekben folyamatos egyeztetés, mediációs programok kezdeményezése.*
- *A helyi médiumok felkérése tájékoztató műsorok, sajtóanyagok készítésére, megjelentetésére.*

Felelős: Humán Főosztály vezetője

³⁹ DMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója

⁴⁰ Méliusz Juhász Péter Könyvtár beszámolója

⁴¹ HEP 251-252. oldal

Partnerek:

- Civil Fórum,
- Esélyek Háza vezetője
- Kulturális Osztály

Határidő: 2013. 07. 01.-2015. 06. 30. folyamatosan

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

Az Eu-Roma Országos Egyesületet az Önkormányzat közművelődési megállapodás megkötésével, valamint ingatlan kedvezményes bérleti lehetőségével támogatja. Az Egyesület ellátja az ügyfélszolgálat működtetését és teleház szolgáltatás biztosítását a megyében élő kisebbségek és hátrányos helyzetű emberek számára. Az Egyesület fejlesztő tréningeket tart, felzárkóztató, közösségfejlesztő és munkaerő-piaci képzéseket, tanfolyamokat szervez a roma vezetőknek, képviselőknek, a hátrányos helyzetű embereknek. Az Egyesület fontos feladatának tekinti a gyerekek korrepetálását, pótvizsgára való felkészítését, felzárkóztatását, oktatását, továbbá a nemzetiségi hagyományok felelevenítése, megőrzése, a kisebbségi identitástudat fenntartása és erősítése érdekében oktatási, kulturális, tudományos rendezvények szervezését és lebonyolítását.

3.6.4. A munkaerő-piaci integráció/reintegráció segítése

Feltárt probléma: Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan.

Célok: A munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása: csoportos, illetve egyéni (személyre szabott) segítő szolgáltatások, mint a munka- és pályatanácsadás, pályaaorientációs tanácsadás, álláskeresői technikák.⁴²

Tevékenységek:

- A tartós elszegényedés, a mélyszegénységbe süllyedés megelőzése érdekében az álláskeresők számára elhelyezkedést segítő képzések, átképzések szervezése.
- Speciális célcsoportok (nők, roma nők, alacsony iskolázottságúak, gyermeküket egyedül nevelők, életkori besorolás szerint hátrányos helyzetűek: pályakezdő fiatalok, 45 év fölöttiek, stb.) számára személyre szabott, illetve speciális, csoportos programok szervezése.
- Veszélyeztetett célcsoportok számára prevenciós és korrekciós beavatkozások tervezése (iskolai programok, tréningek, álláskeresői technikák, vállalkozóvá válás lehetőségei).

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Civil Fórum
- Kulturális Osztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának vezetője

Határidő:

- 2013. 12. 31.: munkaerő-piaci folyamatok, várható tendenciák feltérképezése
- 2014. 06. 30.: összehangolt beavatkozási terv készítése, képzési programok tervezése
- 2015. 06. 30.: programok folyamatos szervezése, megvalósítása

⁴² HEP 252-253. oldal

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

A Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökének tájékoztatása szerint a nemzetiségi önkormányzat számára önként vállalt feladatként kiemelt jelentőséggel bíró terület a roma nemzetiség munkaerő-integrációjának elősegítése. E cél érdekében folyamatosan kapcsolatépítésre törekszenek az e területen tevékenykedő szervezetekkel, intézményekkel.⁴³

Az Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ szociális szolgáltatást biztosít a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű személyek, különösen a város hajléktalanjai részére. Tevékenységük során külön hangsúlyt fektetnek a hajléktalanok munkaerő-piaci reintegrációjára. Ennek érdekében évente két alkalommal 20 órás álláskereső tréninget szerveznek. A felkészítésben általában 8-12 fő vesz részt. A hajléktalanoknak munkához jutásuknak elősegítése érdekében lehetőségük van arra, hogy az ellátottak használják a vonalas és mobil telefonokat, az internetet, valamint postai levélcímet is biztosítanak a számukra. Segítséget nyújtanak az állásinterjúra való felkészülésben is, beleértve ebbe a rendezett külső megjelenés biztosítását is.⁴⁴

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának beszámolója szerint a munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása érdekében a jelenlegi humánerőforrás kapacitás mellett szükség van a vásárolt szolgáltatásokra is. Ennek érdekében a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja pályázatot hirdetett a munkaerő-piaci és foglalkozási információ, illetve a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtásának támogatására. A munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtására a pályázatot a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány nyerte el, 36 fő foglalkoztatásával.

A pályázó a szolgáltatását 2014. augusztus 1. - 2015. június 30. közötti időszakban a megye valamennyi járási hivatalának járási munkaügyi kirendeltségén – köztük - Debrecenben is biztosítja.

A szolgáltatás tartalma többek között az alábbiakra terjed ki:

- kirendeltségi/osztály öninformációs tér adatainak, tájékoztató anyagainak figyelemmel kísérése, karbantartása,*
- segítségnyújtás az álláskeresőknél az öninformációs rendszer használatában,*
- információnyújtás az álláskereső részére az ellátásokról, támogatási formákról, szolgáltatásokról,*
- munkáltatókkal való folyamatos kapcsolattartás keretében munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtás,*
- a munkaügyi központ által biztosított szolgáltatásokra, ellátásokra, támogatásokra, aktuális információkra vonatkozó csoportos tájékoztatók szervezésének segítése az álláskereső és munkáltatók részére,*
- egyéb állásbörzék, pályaválasztási kiállítások stb. szervezésében, lebonyolításában részvétel stb.*

Adataik alapján 2014. évben munkaerő-piaci és foglalkozási információnyújtási szolgáltatásban megyei szinten közel 9000 ügyfél részesült, ebből Debrecenben 2787 fő kapott tájékoztatást a vásárolt szolgáltatás keretében.

A munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtásának támogatására 2014. júliusában két szolgáltatóval kötöttek szerződést. A két szolgáltató a 2014. szeptember 22. - 2014. november

⁴³ Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója

⁴⁴ Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ beszámolója

15. közötti időszakban munka, és álláskeresői tanácsadást tartott a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal járási hivatalainak járási munkaügyi kirendeltségei illetékességi területein. Ennek eredményeként összesen 162 fő részesült egyéni álláskeresői tanácsadásban, valamint 494 fő vett rész motivációs csoportos foglalkozásban.

A TÁMOP 1.1.2. képzési programjukban

- 1539 fő, legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező,
- 4055 fő 25. életévét be nem töltött pályakezdő álláskereső,
- 1290 fő 50. életévét betöltött álláskereső,
- 370 fő, a munkaerőpiacra visszatérni kívánó,
- 1126 fő, FHT-ra jogosult,
- 2461 fő tartós munkanélküli vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett vett részt.

A TÁMOP 2.1.6. program keretein belül a közfoglalkoztatásban lévők számára képzéseket szerveztek, melyek bevonási adatait a Foglalkoztatási Főosztály a következőkben adta meg:

Közfoglalkoztatásba és képzésbe bevontak száma 2012-2014.

Nem volt képzésben			Képzésben vett részt		
Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	összesen
2222	2168	4390	922	876	1798

Forrás: NFSZ Adattárház

A Debreceni Kirendeltség illetékességi területén 2014. évben közfoglalkoztatásba több mint 3500 fő került bevonásra, amelyből 306 fő részesült képzésben. A közfoglalkoztatásban sok az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, többszörösen hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, illetve roma álláskereső. Így a program különösen nagy jelentőséggel bír az esélyegyenlőség megvalósulásában.

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának vezetője szerint rendkívüli problémát jelent a fiatalok magas munkanélkülisége, amely a HEP-ben is megjelenik beazonosított problémaként, azonban a probléma kezelésére külön intézkedési terv 2013-ban nem született. A HEP felülvizsgálata során ennek hiányát pótoltuk, bár jelenleg is vannak olyan pályázatok, intézkedések, melyek az azonosított probléma felszámolását célozzák.

A Foglalkoztatási Főosztály tájékoztatójában leírtak szerint minden évben megrendezik a „Szelet a vitorlába” Pályaválasztási Kiállítást.

A kiállítást 2014. évben 15. alkalommal szervezték meg. A rendezvény célja, hogy a pályaválasztással kapcsolatos információk és a munkaerő-piaci igények között minél nagyobb összhang alakuljon ki, mely elengedhetetlen feltétele a sikeres pályaválasztásnak, illetve a munkába állásnak. A rendezvényt 2014. évben a duális szakképzés rendszeréhez igazodva szervezték meg. Összesen 75 kiállító részvételével szerezhettek információt a továbbtanulni szándékozók. A munkaügyi központ rendezvényén 42 közép- és 1 felsőfokú oktatási intézmény, 24 munkáltató, 2 iskolarendszeren kívüli képzőintézmény és 6 pályaválasztásban érdekelt egyéb intézmény vett részt.

A kiállítással párhuzamosan szakmai fórum megrendezésére is sor került, melynek témája a duális szakképzés, a felsőoktatás és a munkaerőpiac kapcsolata, a megfelelő és hatékony

együttműködés megteremtése volt. A meghívottak az oktatási intézmények igazgatói, a pályaválasztásért felelős pedagógusok és a pályaaorientációs szakemberek voltak, közülük 90 fő a fórumon is részt vett.

A kiállítás második napján kerekasztal beszélgetés zajlott, közel 60 diák részvételével. Az érdeklődők a térség helyi sajátosságairól, hiányszakmákról tájékozódhattak.

A rendezvény keretein belül, valamint az általános iskolákban, kihelyezett csoportos pályaválasztási tanácsadáson a Foglalkoztatási Főosztály munkatársai 528 végzős diáknak nyújtottak egyénre szabott segítséget.

A Hajdú-Bihar Megyei Foglalkoztatási Főosztály beszámolójában összegzésként megállapította, hogy a „Szelet a vitorlába!” Pályaválasztási Kiállításon 75 kiállító részvételével több, mint 10.000 érdeklődő fiatal jutott hasznos információhoz, tanácshoz a pályaválasztás és az álláskeresés témakörében.⁴⁵

Európai Unió forrás biztosítja GINOP 5.2.1-14. pályázat pénzügyi alapjait. Ifjúsági Garancia Program szintén a fiatal a 25 év alatti (15-24 év közötti) se tanulói, se munkaviszonyban nem álló fiatal pályakezdő álláskeresőket célozza meg. A cél az, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, illetve hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához. A program segítségével a fiatalok bejuttathatók a munka, illetve visszajuttathatók a tanulás világába. Az Ifjúsági Garancia Rendszer és a keretében megvalósuló munkaerő-piaci programok indításakor kiemelt célcsoport a legalább 6 hónapja álláskeresőként nyilvántartott fiatalok köre, kiknek esetében cél, hogy 6 hónapon belül történjék meg számukra valamilyen konkrét lehetőség felajánlása a foglalkoztatásra vagy tanulásra.

Az ifjúsági garancia program több lépcsőben valósul meg, a tervek szerint 2017 végéig azokat a fiatalokat szólítják meg, akik legalább 6 hónapja, vagy azon túl regisztrált álláskereső a rendszerben.

A fiatalok munkanélküliségének csökkentése jelenleg az Európai Unió egyik leghangsúlyosabb célkitűzése. A gazdasági válság egyik súlyos és tartós hatása a fiatalok munkaerő-piaci helyzetének jelentős romlása volt.

Magyarországon az elmúlt három évben a 15-24 éves korosztályban a foglalkoztatási ráta jelentősen javult, a mutató 2009-ben volt mélyponton, akkor 18 százalék körüli értéket mértek, ez 2014. negyedik negyedévében 24,6 százalék lett, és elérte a válság előtti időszak szintjét, és magasabb az uniós átlagnál. A munkanélküliségi ráta ebben a korosztályban 2008-ban nagyjából 20 százalék körül alakult, a válság hatására 2012-re 28 százalék fölé emelkedett, jelenleg 18,3 százalék, szemben a 14-65 éves korosztály 7 százalék körüli értékével.

Az Ifjúsági Garancia Rendszer bevezetésével hazánk is vállalta, hogy a 25 év alatti fiataloknak a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutáshoz konkrét lehetőség felajánlását garantálja, meghatározott időtartamon belül.

A fiatalok számára országosan egységesen a munkaügyi kirendeltségek szolgálnak az Ifjúsági Garancia Rendszerébe való belépési pontként. A kirendeltség és a fiatal közös

45

elképzelése alapján kerül sor a közös lépéseket tartalmazó Ifjúsági Garancia megállapodás aláírására, ebben a dokumentumban rögzítik az elérendő cél érdekében eltervezetteket és a vállalt kötelezettségeket.

A résztvevő és a kirendeltség, annak érdekében, hogy a fiatalnak tett ajánlat megvalósulhasson, s ezáltal a munkaerő-piaci integráció is mihamarabb bekövetkezzen, további támogatásokban (például támogatott képzésben, foglalkoztatásban, vállalkozóvá válási támogatásban, munkába járás támogatásában, lakhatási támogatásban) és azok megvalósítását elősegítő szolgáltatásokban is megállapodhatnak.

A program pénzügyi forrását a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14 biztosítja, mely csakúgy, mint az ajánlatot előkészítő Ifjúsági Garancia Rendszer forrása is, az Európai Szociális Alap (ESZA), valamint Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés (Youth Employment Initiative, azaz YEI) biztosítja.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység⁴⁶

A HEP 2015. évi felülvizsgálata alapján a fejezet alábbi pontjaiban a következő megállapítást tettük, azzal, hogy a HEP (2013-2018) változással nem érintett része, szövegrésze továbbra is hatályban marad:

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A legjellemzőbb veszélyeztetési okok a környezeti, magatartási és anyagi okok, melyekhez leggyakrabban az alkoholizmus, a lakáskörülmények, illetve a testi, lelki elhanyagolás érzelmi bántalmazás, valamint a tanulmányi kötelezettség elmulasztása is társulnak veszélyeztető tényezőként.

Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma⁴⁷

	18 év alattiak száma a népességben	Védelemben vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelemben vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	38239	182	n.a.	4532
2009	37477	243	n.a.	4793
2010	36605	282	n.a.	5309
2011	35883	325	n.a.	5180
2015. évi felülvizsgálat adatai				
2012	39550	327	n.a.	5220
2013	38593	330	n.a.	5140

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Összességében elmondható, hogy a védelemben vett kiskorúak száma stagnál, a veszélyeztetett kiskorúak száma csökkenő tendenciát mutat.

⁴⁶ HEP 93. oldal

⁴⁷ HEP 98-99. oldal, a HEP-ben a táblázat adatait grafikon jeleníti meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma⁴⁸

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	7335	95	38	-	2145
2009	7793	131	37	-	3905
2010	8527	155	40	1	829
2011	8198	149	41	-	1254
2012	7799	136	42	-	139
A 2015. évi felülvizsgálat adata					
2013	7077	134	39	-	135

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya⁴⁹

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	1135	3465	671	4136	na.	na.
2009	1275	3506	760	4266	209	2110
2010	1491	3869	807	4676	347	1130
2011	1363	3627	835	4462	221	837
2012	1258	3507	715	4222	242	1097

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Védőnői álláshelyek száma⁵⁰

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	108	240
2009	108	240
2010	106	240
2011	108	240
2012	108	240

⁴⁸ HEP 103. oldal, a HEP-ben az adatok szövegesen kerültek kifejtésre.

⁴⁹ HEP 103. oldal, a HEP-ben az adatok szövegesen kerültek kifejtésre.

⁵⁰ HEP 107. oldal, a HEP-ben az adatok szövegesen kerültek kifejtésre.

A 2015. évi felülvizsgálat adata		
2013	99	240

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Debrecenben a védőnői álláshelyek száma stabilnak mondható. Az egy főre jutó gyermekek száma a maximális gyermekszámot nem haladja meg.

Gyermekorvosi ellátás jellemzői⁵¹

	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	855798	270115	n.a.
2009	0	939694	286103	n.a.
2010	0	907076	285801	n.a.
2011	0	910566	270081	n.a.
2012	0	914511	254999	n.a.
A 2015. évi felülvizsgálat adata				
2013	0	900194	259041	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekorvosok által ellátott esetek száma folyamatos csökkenést mutat, ez a tendencia állapítható meg a 2015. évi felülvizsgálat során is.

Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma⁵²

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napközeiben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	21	0	0
2010	42	0	35
2011	105	0	55
2015. évi felülvizsgálati adat			
2012	172	0	162
2013	205	0	143

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

4.2 Az Intézkedési Terv megvalósítása

A HEP-ben a gyermekek helyzetére, esélyegyenlőségére vonatkozóan szintén több olyan beazonosított probléma került feltárássra, amelyek megoldására – az önkormányzat anyagi és humánerőforrásaira tekintettel – a 2013. évi Intézkedési Terv külön intézkedési javaslatot nem fogalmazott meg. A beazonosított problémák⁵³ az alábbiak:

⁵¹ HEP 108. oldal, a HEP-ben a „Gyermekorvosi ellátás jellemzői” című táblázat nem szerepel, a célcsoportot érintő helyzetelemzést szövegesen tartalmazza.

⁵² HEP 114. oldal, a HEP-ben a „Gyermekorvosi ellátás jellemzői” című táblázat nem szerepel, a célcsoportot érintő helyzetelemzést szövegesen tartalmazza.

⁵³ HEP 144-146. oldal

- a) *A lakosság egészségi állapota nem kielégítő*
- b) *Fontos lenne az egészségügyi intézmények tárgyi feltételeinek javítása*
- c) *A képességek kibontakoztatását szolgáló intézmények, szolgáltatások köre hiányos.*
- d) *Hiányzik az ellátórendszerből a hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetése és a programpályázatok.*
- e) *Gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények teljes akadálymentesítése fontos kíváncsalom.*
- f) *Személyi és tárgyi feltételek biztosítása valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben.*
- g) *A településen nem azonosítottak még teljes körűen a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, a szülők csak akkor nyilatkoznak a tárgyban, ha már oktatási-nevelési intézménybe (óvodába, iskolába) jár a gyermekük.*
- h) *Egyes óvodák és iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában.*
- i) *Egyes általános iskolákban az országos átlagnál magasabb arányban találkozhatunk évfolyamismétlőkkel, és többnyire ugyanezen általános iskolákból kikerülve az országos átlagot meghaladó arányban folytatják tanulmányaikat szakiskolában.*
- j) *A kompetenciamérés eredményei több köznevelési intézményben is az országosnál gyengébbek.*
- k) *Kevesen vesznek részt a hátrányos helyzetű tanulók közül az Útravaló és a Tanoda programokban.*
- l) *A településen a szociális, oktatási, egészségügyi területen a szakmai és társadalmi szervezetekkel való együttműködés az aktuális feladatokhoz kapcsolódik.*
- m) *Magas a családok átmeneti otthonainak kihasználtsága, kevés a férőhely.*
- n) *Helyettes szülői hálózatban kevés a férőhely, korlátozott a működés.*
- o) *Nevelőszülői kapacitások hiányosak.*
- p) *Hiányoznak az adatgyűjtések, átfogó kutatások a gyermekszegénységgel, gyermekes családok helyzetével kapcsolatban, különös tekintettel a fogyatékkal élő gyermeket nevelő családokra vonatkozóan.*

Az Intézkedési Terv a felsoroltak közül az alábbiakban részletezett 9 beazonosított problémára, azaz c), d), e), f), h) i), j), továbbá m) és az n) pontokban meghatározott problémákra tett megoldási javaslatot.

4.2.1. Képességeket kibontakoztató szolgáltatások körének bővítése

*Feltárt probléma: A képességek kibontakoztatását szolgáló intézmények, szolgáltatások köre hiányos.*⁵⁴

Célok: Célzott programok, prevenciós foglalkozások, pályázatok biztosítása a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, képességeik kibontakoztatása, a szülők megsegítése céljából, valamint a gyermekszegénység csökkentése érdekében.

Tevékenységek: Gyermekvédelmi intézményekben élő gyermekek számára pályázati lehetőség, önerő biztosítása.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek: DMJV Gyermekvédelmi Intézményének vezetője

Határidő: 2015. 06. 30.

⁵⁴ HEP 254-255. oldal

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye folyamatosan bővíti a gyermekek képességeit kibontakoztató szolgáltatásainak körét. Az intézmény vezetőjének tájékoztatása szerint a Gyermekjóléti Központban, a Gyermekek Átmeneti Otthonában és a Családok Átmeneti Otthonában fejlesztő pedagógus segíti a gyermekeket a hátrányos helyzetükből eredő lemaradásaik ledolgozásában. Mindemellett családgondozók, önkéntesek és közösségi szolgálatot ellátó középiskolások biztosítják a hátrányos helyzetű gyermekek korrepetálását. Ezt a szolgáltatást 2013-ban 471 órában 60 gyermek, 2014-ben 264 órában 27 fő, 2015-ben 78 órában 12 rászoruló vette igénybe.

Az intézmény a fejlesztésen, korrepetáláson kívül prevenciós programok keretében is lehetőséget nyújt a gyermekek készségeinek fejlesztésére. Ilyen program például a Csapókerti Területi Irodában működő Aranydió csoport, amelyben alsó tagozatos, hátrányos helyzetű, általános iskolás gyermekek fejlesztése történik, hetente két alkalommal játékos foglalkozások, kézműves tevékenységek keretében. 2014-ben 32 foglalkozás került megrendezésre, amelyen összesen 295 gyermek vett részt. A prevenciós programok szervezése az intézmény székhelyén és a Józsa Területi Irodában szünidei foglalkozások keretében történik.⁵⁵

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Debreceni Reménysugár Gyermekotthon – a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége igazgatójának tájékoztatása szerint - „részt vett a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség TÁMOP 5.2.5/A-10/2 pályázaton, amely „Kapcsolat” gyermekek és fiatalok társadalmi integrációját segítő programokról szólt. A projekt keretében 50 fő gyermek részére biztosítottak pszichodráma foglalkozást, ön és kortárssegítő csoportfoglalkozást, úszásoktatást, állatterápiát, zeneoktatást stb.

Az intézmény pszichológusai, fejlesztőpedagógusai egyéni fejlesztéssel, felzárkóztatással, terápiás lehetőségekkel segítik a halmozottan hátrányos helyzetből adódó negatív megkülönböztetés csökkentését.”⁵⁶

Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata igény szerinti tantárgyakból korrepetálást, felkészítést szervez roma gyermekek részére. A nemzetiségi önkormányzat tervei között szerepel egy Tehetséggondozó Program beindítása, melynek révén a zene, a képzőművészetek vagy a sport területén tehetséges fiatalokat kívánnak támogatni pl.: eszközök beszerzésével vagy éppen a tanárok, oktatók biztosításával.⁵⁷

A fenti szolgáltatások fenntartása és fejlesztése és ennek érdekében a pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése - a HEP végrehajtása során – a továbbiakban is indokolt.

4.2.2. Hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésének biztosítása

⁵⁵ Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye beszámolója

⁵⁶ Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége beszámolója

⁵⁷ Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója

Feltárt probléma: Hiányzik az ellátórendszerből a hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetése és a programpályázatok⁵⁸

Célok: Nyári programok biztosítása a hátrányok kompenzálása érdekében

Tevékenységek: Fedezet tervezése a nyári gyermekfelügyeletre, táboroztatásra.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. ügyvezetője
- Intézményfelügyeleti Osztály
- Pénzügyi Osztály

Határidő: 2013. 12. 31.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

A programok megvalósításához szükséges fedezet a költségvetésben szerepel, a nyári gyermekfelügyelet 2014. évben 2,5 millió Ft-ból valósult meg, 2015. évben szintén 2,5 millió Ft áll rendelkezésre. A nyári üdültetés 2014. évben 2.115.000.- Ft-ból valósult meg, 2015. évben 5 millió Ft a tervezett forrás.

Nyári gyermekfelügyelet

A nyári gyermekfelügyelet DMJV Gyermekvédelmi Intézménye szervezésében és koordinálásával 2014. július 1. és augusztus 19. között állt a családok rendelkezésére, a Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben.

2014 májusában DMJV Polgármesteri Hivatala Intézményfelügyeleti Osztálya a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ közreműködésével valamennyi általános iskolába eljuttatta a nyári napközbeni gyermekfelügyelettel kapcsolatos tájékoztatót, és egyúttal megtörtént az igények felmérése. Előzetesen 934 gyermek részvételét jelezték a szülők.

A jelentkezők számához igazodóan az intézmény kb. 30 fős gyermekcsoportokat alakított ki. Az azonos életkorú gyermekeket, a testvéreket, illetve az egy iskolából érkezőket igyekeztek azonos csoportba osztani. Minden csoportot egy-egy pedagógus vezetett, és minden nap diákmunkások, önkéntesek, valamint közösségi szolgálatot ellátó diákok kapcsolódtak be a gyermekek felügyeletébe. A napi programok lebonyolítását, a szervezési feladatokat és a felmerülő problémák megoldását DMJV Gyermekvédelmi Intézményének munkatársai, ún. koordinátorok végezték.

A gyermekfelügyelet lebonyolításában közreműködők száma a következőképpen alakult:

	Fő	Ledolgozott órák száma
Pedagógusok	11	256
Koordinátorok	12	112
Diákmunkások	9	224
Önkéntesek	10	738
Közösségi szolgálatot ellátók	25	1116

⁵⁸ HEP 255-256. oldal

Az intézmény munkatársai a programok, illetve a napi foglalkozások összeállításánál a változatosságra törekedtek, igyekeztek lehetővé tenni, hogy a gyermekek az érdeklődésüknek megfelelő programokból választhassanak. Lehetőség volt sportolásra, kézműves tevékenység végzésére, társasjátékra, filmnézésre. Minden héten hirdettek rajzversenyt, és az elkészült műveket péntekenként díjazták. Ezeken a napokon „Ki mit tud?”-on is szerepelhettek az érdeklődő gyermekek.

Azoknak a családoknak, ahol a szülők nyáron is kénytelenek voltak dolgozni, nagy segítséget jelentett a napközbeni gyermekfelügyelet. A családok többsége – anyagi helyzete miatt – nem tudta volna megfizetni a költségtérítéses tábort. Az intézmény tapasztalatai szerint néhány gyermek egész nyáron a gyermekfelügyeletben töltötte a szünidejét annak ellenére, hogy a szülők munkahellyel nem rendelkeztek. Ezek közül a gyerekek közül voltak olyan gyermekek is akiknek az esetében elmondható, hogy védettebb környezetben töltötték így a nyarat, mint azt az otthonukban tették volna.

Idén a Debreceni Bolyai János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola szolgál a nyári napközbeni gyermekfelügyelet helyszínéül 2015. június 29. és augusztus 14. között.

Gyermekek nyári táboroztatása

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésének programját már 2001-2009. között működtette. A program keretében a debreceni székhelyű intézmények és civil szervezetek pályázhattak a hátrányos helyzetű és tehetséges gyermekek nyári üdültetésére. A nyertes pályázók üdülési költségét (szállás, és étkezés) az önkormányzat biztosította. A nyári üdültetések alkalmával csoportonként 20 gyermek nyaralhatott, 2 felnőtt kísérel. 2010-től a program - sikere és eredményei ellenére - forráshiány miatt nem folytatódhatott.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. évi költségvetéséről szóló 6/2014. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján a program folytatására 3.000.000.- Ft összeget tervezett be.

Az önkormányzat a 2014. évi üdültetési programok megvalósítása, illetve a pályázatok elbírálása során az alábbi szempontokat értékelte:

- A nyaralási helyszínek közösségi közlekedési eszközzel könnyen, viszonylag rövid utazási idővel legyenek megközelíthetők.*
- A gyermekek a különféle helyszíneken több, változatos programokon vehessenek részt.*
- Az előzetesen egyeztetett programcsomag által a kísérő mentesüljön a programszervezés kötelezettsége alól, és az azokhoz szükséges eszközök beszerzésétől, a családokat legfeljebb csak az utazási kiadások és a zsebpénz költségei terheljék.*

A 2014. évi projekt célcsoportja: az általános iskola felső tagozatos diákjai voltak, csoportonként 20 fő, 2 kísérel.

Az üdülési programra pályázatot nyújthattak be a debreceni székhelyű állami fenntartású általános iskolák, a debreceni székhelyű önkormányzati fenntartású gyermekvédelmi és gyermekjóléti intézmények, valamint olyan debreceni székhelyű, legalább 3 éves bírósági

bejegyzéssel rendelkező civil szervezetek, amelyeknek tevékenységi körébe tartozik a hátrányos helyzetű gyermekek részére történő szabadidős programok szervezése.

A projekt keretében az Önkormányzat közvetlenül az üzemeltetőktől rendelte meg a szolgáltatást és a helyszíneket a DMJV Polgármesteri Hivatala Intézményfelügyeleti Osztályának ügyintézői szűrőpróbaszerűen ellenőrizték.

2014. évben a pályázati felhívásra összesen 5 pályázatot nyújtottak be: 2 pályázat általános iskolától, 2 civil szervezettől és 1 gyermekvédelmi intézménytől érkezett. A pályázatok mindegyike megfelelt a pályázati kiírásban meghatározott formai és tartalmi követelményeknek, így 3 helyszínen (Szilvásvárad, Boldogkőváralja, valamint Abádszalók), 5 turnusban, összesen 100 hátrányos helyzetű gyermek vehetett részt nyári táborozáson (turnusonként 20 gyermek + 2 fő kísérő), melynek összköltsége 2.058.400.-Ft volt. A táborozó gyermekek között voltak olyanok is, akiknek még sosem volt részük hasonló élményben, ezért a program folytatása a későbbiekben is nagy jelentőséggel bír.

DMJV Önkormányzata 2015. évi költségvetéséről szóló 8/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján jelenleg 5.000.000.- Ft áll rendelkezésre a hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésére. Az elmúlt évi helyszínek közül a szilvásváradai Kalandtábor, valamint a boldogkőváraljai Túlélőtábor különösen sikeresnek bizonyult és mindkét üzemeltető változatlan áron vállalta 2015. évben is a táboroztatás lebonyolítását. Az elmúlt évhez képest az idén több szolgáltatót sikerült felkutatni és bevonni az üdültetési programba, ezért – a pályázók érdeklődésétől és igényeitől függően – a fenti 2 helyszínen kívül Esztergomban, Tiszafüreden, Sátoraljaújhelyen, Bükkszéken, vagy Mátraderecskén is táborozhatnak a nyertes pályázatot benyújtó intézmények, szervezetek gyermekcsoportjai. A pályázati felhívás a város honlapján 2015. május 6-án jelent meg, a pályázat benyújtásának határideje: 2015. május 19. napja volt.

A benyújtott pályázatokról Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelet 1. sz. mellékletének 108. pontja szerint a polgármester dönt.

A program 2015. június 22. – augusztus 15. között valósul meg.

A fentiekén kívül az Önkormányzat az ÁROP-1.A.3-2014 „Esély-Háló” Területi együttműködést segítő programok kialakítása a Debreceni járásban projekt keretében támogatást nyert a mélyszegénységben élő gyermek (összesen 100 fő) tehetséggondozó nyári táboroztatására. A program keretében a debreceni Agóra Nonprofit Kft.-vel együttműködve az Önkormányzat nyári napközis tábort szervez a tehetséges kisiskolásoknak és középiskolásoknak, 10 turnusban. A program célja a természettudományos ismeretek népszerűsítése, megteremtve a tanuláshoz való hozzáférés egyenlő esélyének lehetőségét a szegénységben élő tehetséges fiatalok részére.

A program megvalósításának ideje: 2015. június - augusztus

Tekintettel arra, hogy a programban résztvevő gyermekek többségének nincs más - a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló - kirándulási, táborozási lehetősége, a célkitűzés fenntartása a jövőben is indokolt.

4.2.3. Akadálymentesítés megvalósítása

Feltárt probléma: Gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények teljes akadálymentesítése nem megoldott.⁵⁹

⁵⁹ HEP 256-257. oldal

Célok: Gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények akadálymentesítése.

Tevékenységek: Pályázatfigyelés, - beadás és lebonyolítás

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- DMJV Gyermekvédelmi Intézményének vezetője
- Intézményfelügyeleti Osztály vezetője

Határidő: 2015. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Debreceni Reménysugár Gyermekotthon teljesszűrt akadálymentes.

Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programja alapján „Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata az egészségügyi alapellátást 174 körzetben területi ellátási kötelezettséggel – 1993. óta vállalkozóként működő házi orvosok, házi gyermekorvosok, fogszakorvosok által biztosítja.

Az egészségügyi alapellátást szolgáló házi orvosi, házi gyermekorvosi rendelők bérleti díjához és üzemeltetési költségeihez az Önkormányzat részben hozzájárult, majd 2013. január 1-jétől a rendelőket ingyenes hasznosításba adta az azokat használó egészségügyi szolgáltatóknak.

A házi orvosi rendelők tisztasági festését, belső korszerűsítését az egészségügyi alapellátók folyamatosan végzik, azonban az ingatlanok külső felújítása, korszerűsítése (szigetelés, elektromos vezetékek cseréje, fűtési rendszer megújítása) tulajdonos jogkörében az önkormányzat feladata. Ezek a felújítások, beruházások hozzájárulnak a betegellátás körülményeinek javításához, amely a lakosok és az egészségügyi szolgáltatók érdekében is elengedhetetlenek, időszerűek, a vagyoni érték megőrzését, növelést is szolgálják. E cél megvalósítását tette lehetővé a több védőnői és orvosi körzet rendelőjének és egy mintavételi labornak is helyet adó Faraktár u. 74. szám alatti egészségügyi létesítmény kialakítása is, amely kialakítására 79 millió Ft európai uniós támogatás és 8 millió forint saját forrás állt rendelkezésre.

A projekt részeként 4 millió forintból eszközbeszerzés is megvalósult, amely több helyben elérhető vizsgálat lehetőségét nyújtja.

Folytatva az egészségügyi ingatlanok pályázati forrásból történő megújítását, 2014. évben két nagy ellátási területtel rendelkező házi orvosi, házi gyermekorvosi rendelő, védőnői tanácsadó helyiségek újultak meg 100%-os támogatással, amelyek az épületek szigetelését, a nyílászárók cseréjét, fűtéskorszerűsítését, akadálymentesítését tették lehetővé 60 - 60 millió Ft felhasználása által. Ennek eredményeként az Ibolya u. 21. szám alatti ingatlan teljes korszerűsítése és a Jerikó u. 17 - 21. szám alatti épület részleges felújítása valósult meg.

Nemcsak pályázati támogatást vesz igénybe az önkormányzat az egészségügyi alapellátás helyszíneinek javítására, hanem saját forrást is biztosít ezek korszerűsítésére. Összesen 10 millió Ft-ot fordított a Monostorpályi út 54. szám alatti orvosi rendelő külső szigetelésére, a tető megújítására és a Pallagon található orvosi rendelő teljes felújítására. Mindemellett a

*rendelők tulajdonost érintő karbantartására, üzemeltetésére közel 60 millió Ft-ot fordít a saját költségvetéséből a város.*⁶⁰

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programja rész céljainak egyike – összhangban az Integrált Településfejlesztési Stratégiával – a szociális és egészségügyi hálózat további fejlesztése. Ennek keretében a tervezett intézkedések körébe tartozik például:

- *a gyermek és családvédelmi intézmények fejlesztése,*
- *egészségügyi alapellátás korszerűsítése, az ingatlanok fejlesztése*
- *a közterületek és intézmények elérhetőségének javítása a fogyatékkal élők számára.*

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 12/2015. (I. 29.) határozatában vállalta, hogy

- a) a DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti székhelyének és a Debrecen, Süveg u. 3. szám alatti ellátottak számára nyitva álló helyiségének akadálymentes megközelíthetőségét és az épületek belső akadálymentesítését a családsegítés szociális alapszolgáltatás feladatainak biztosítása céljából*
- b) a DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja Debrecen, Mester u. 1. szám alatti székhelyének és a Debrecen, Víztorony u. 13. szám alatti ellátottak számára nyitva álló helyiségeinek, illetve területi irodájának akadálymentes megközelíthetőségét és az épületek belső akadálymentesítését a családsegítés szociális alapszolgáltatás és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak biztosítása céljából,*
- c) a DMJV Szociális Szolgálat Debrecen, Ruyter u. 7. szám alatti telephelye akadálymentes megközelíthetőségét és az épület belső akadálymentesítését, valamint az épület nappali ellátás biztosítása céljának megfelelő átépítését az Újkerti Gondozó Szolgálat Böszörményi Úti Fogyatékosokat Ellátó Intézményének áthelyezése érdekében legkésőbb 2016. december 31. napjáig megvalósítja.*

A fentiek alapján elmondható, hogy az Önkormányzat számára a középületek teljes akadálymentesítése állandó, kiemelt célkitűzés, amelynek megvalósítása folyamatosan, rendszerint komplex beruházási, fejlesztési projektek keretében történik.

4.2.4. A gyermekjóléti szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása

*Feltárt probléma: Személyi és tárgyi feltételek nem biztosítottak valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben.*⁶¹

Célok: Személyi és tárgyi feltételek biztosítása valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben

Tevékenységek:

- *Személyi feltételekhez a szükséges fedezet biztosítása.*
- *Tárgyi feltételekhez pályázati lehetőségek feltárása.*

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

⁶⁰ Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programja 104-105. oldal

⁶¹ HEP 257-258. oldal

- Valamennyi érintett intézményvezető
- Intézményfelügyeleti osztály vezetője

Határidő: 2015. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

Az intézmények tárgyi feltételeinek – elsősorban az akadálymentes megközelíthetőség és az épületek belső akadálymentesítése – biztosításával kapcsolatos intézkedéseket az előző pontban ismertettük.

Az Önkormányzat által fenntartott gyermekjóléti intézményekben a működéshez szükséges – jogszabályban előírt - személyi feltételek biztosítottak.

Tekintettel arra, hogy ez az intézkedés a személyi feltételeket illetően megvalósult, a tárgyi feltételek vonatkozásában (akadálymentesítés) pedig azonos az előbbi intézkedéssel, a további időszakban ezt a beazonosított problémát nem indokolt külön intézkedés keretében szerepeltetni.

4.2.5. Óvodai, iskolai szegregálódási folyamatok lefékezése, visszafordítása

Feltárt probléma: Egyes óvodák és iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában.⁶²

Célok: A köznevelési törvény óvodai és iskolai körzethatárokra és a tanulók felvételére vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul érvényesíteni szükséges a településen belül minden évben az első osztályosok beiratkozásakor. A vonatkozó törvényi előírásoknak az első évfolyamtól felmenő rendszerben szükséges megfelelni. Szükséges az iskolai körzethatárok rendszeres, esélyegyenlőségi szempontú felülvizsgálata.

Tevékenységek: A körzethatárok felülvizsgálata

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- *KLIK Debreceni Tankerület vezetője*
- *Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya*
- *Szociális Osztály*
- *Intézményfelügyeleti Osztály*

Határidő: 2014. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján az iskolák felvételi körzetét a kormányhivatal határozza meg és teszi közzé. Az iskolai felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak minden év november utolsó napjáig be kell szereznie az Önkormányzat véleményét. Az Önkormányzat a véleményével együtt megküldi a jegyző által vezetett nyilvántartásban szereplő a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban.

Az Önkormányzat az óvodák felvételi körzetét szintén a fentiek figyelembevételével határozza meg.

⁶² HEP 258-259. oldal

A körzethatárok felülvizsgálata tehát évente a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően történik. A jogszabályi rendelkezés az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósításához megfelelő biztonságot nyújt így, további intézkedés nem indokolt.

4.2.6. Az osztályismétlések számának csökkentése

Feltárt probléma: Egyes általános iskolákban az országos átlagnál magasabb arányban találkozhatunk évfolyamismétlőkkel, és többnyire ugyanezen általános iskolákból kikerülve az országos átlagot meghaladó arányban szakiskolákban folytatják tanulmányaikat.⁶³

Célok: Az érettségit adó oktatási intézményekben való továbbtanulás elősegítése, szorgalmazása.

Tevékenységek: Az illetékes szervek figyelmének felhívása az osztályismétlésekre, beavatkozások tervezése.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Intézményfelügyeleti Osztály*
- KLIK Debreceni Tankerület vezetője*

Határidő: 2015. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Debreceni Tankerülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének ezen pontjával összefüggésben az alábbi tájékoztatást nyújtotta:

„Az osztályismétlők számának csökkentése érdekében az állami iskolák a tudásmegosztás terén is együttműködnek: a pályázaton kiválasztott mentoráló intézmények saját, mintaértékű pedagógiai módszereiket, kipróbált oktatási eszközeiket osztják meg a többi oktatási intézménnyel, segítve azok oktató-nevelő munkáját. Az évismétlők száma a tanév vége előtt még nem ismertek, így a változásról számszaki adat nem áll rendelkezésünkre.

Pályázati források igénybevétele és a HÍD programba való bekapcsolódás segíti a hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulását.

Ha a tanköteles tanuló alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, de legalább hat általános iskolai évfolyamot sikeresen elvégzett, azt a tanévet követően, amelyben tizenötödik életévét betölti, az általános iskola kezdeményezi felvételét a Híd II. programba. A köznevelési Híd II. programban a Debreceni Tankerület két debreceni székhelyű intézménye vesz részt: Könnyűipari Szakképző Iskola és Speciális Szakiskola Povolny Ferenc Szakképző Iskola és Speciális Szakiskola.

Az Út a középiskolába alprogram célja a tanulók felkészítése érettségit adó középiskolában való továbbtanulásra. A program kimagaslóan nyertes pályázói intézményei a Debreceni Fazekas Mihály Általános Iskola, a Debreceni Gönczy Pál Általános Iskola, és a Debreceni József Attila Általános Iskola.

Az Út az érettségihez alprogram a középiskola sikeres befejezéséhez segíti hozzá a tanulókat; az Út a szakmához program a szakiskolai tanulók tanulási nehézségeinek

⁶³ HEP 259-260. oldal

leküzdéséhez járul hozzá; az Út a felsőoktatásba alprogram célja a hátrányos helyzetű hallgatók felsőoktatási esélyegyenlőségének javítása, felsőfokú tanulmányaik megkezdésének támogatása.

A Debreceni Tankerület intézményei aktívan részt vesznek az ösztöndíjprogramban. Az Út az érettségihez, Új út az érettségihez illetőleg Út a középiskolába és Új út a középiskolába tanulói és mentori kifizetései a 2014. évben mindkét félév vonatkozásában meghaladják a 90 000 000.- Ft-ot.⁶⁴

4.2.7. A pedagógiai munka eredményességének növelése, a kompetencia alapú mérések eredményeinek javítása

Feltárt probléma: A kompetenciamérés eredményei több köznevelési intézményben is az országosnál gyengébbek.⁶⁵

Célok: Azokban az iskolákban, ahol az országos átlagtól elmaradnak az eredmények a pedagógiai munka fejlesztésének fókuszába kell helyezni a kompetencia alapú oktatást, és beavatkozásokat kell tervezni a pedagógiai munka eredményességének javítása érdekében.

Tevékenységek:

- Az iskolai pedagógiai munka eredményesebbé tétele.
- Módszertani továbbképzések szervezése.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Intézményfelügyeleti Osztály vezetője
- KLIK Debreceni Tankerület

Határidő: 2015. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

Klebsberg Intézményfenntartó Központ Debreceni Tankerülete a feltárt probléma orvoslására az alábbi követelményeket fogalmazta meg: „az intézményekben elemezni kell az elért eredményeket és a tapasztalatok birtokában a szükséges visszacsatolásokat el kell végezni. Intézményi szinten ki kell elemezni a HH/HHH tanulók kompetenciamérési eredményeit és ha jelentős eltérés mutatkozik az intézményi évfolyamátlagtól, akkor indokolt a külön intézkedéseket megtenni a gyengén teljesítő tanulók felzárkóztatására, a képességek kibontakoztatására.

A kompetencia területek fejlesztése jelen kell, hogy legyen nem csak a kompetencia mérésben érintett szaktárgyi órákon hanem minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson, a tantárgyi koncentráció megvalósulásában. A kompetencia fejlesztés valamennyi pedagógus feladata az iskolai oktató munka minden területén.

Azokban az iskolákban, ahol az országos átlagtól elmaradnak az eredmények a pedagógiai munka fejlesztésének fókuszába kell helyezni a kompetencia- alapú oktatást és beavatkozást kell tervezni a pedagógiai munka eredményességének javítása érdekében. Az eredményesség érdekében szükséges a civil közösségek támogatása, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való együttműködés tovább erősítése. Pályázati forrásból támogatott Tanoda programban a 2014/2015. tanévben a Kazinczy Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és a Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti

⁶⁴ Klebsberg Intézményfenntartó Központ Debreceni Tankerülete beszámolója

⁶⁵ HEP 261-262. oldal

Iskola tanulói csoportja kapcsolódott be.”⁶⁶

Az országos szinten is megjelenő probléma megoldására 2014. szeptember 1-én hatályba lépett a 2014/2015. tanév rendjéről és az egyes oktatást szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról szóló 35/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet. A Rendelet 9. § (10) bekezdése előírja, hogy az általános, a középfokú iskolák igazgatóinak a 2013/2014. tanévben és a korábbi tanévekben megszervezett országos alapkészség, képesség mérésről a Hivatal által feldolgozott és közzétett tanulói és intézményi adatok alapján, feladat ellátási helyenként elemezniük kell az intézmény pedagógiai munkáját. Ennek keretében azonosítaniuk kell az intézményi pedagógiai munka erősségeit, gyengeségeit és intézményi intézkedési tervben kell meghatározniuk az intézményi pedagógiai munka eredményességének fejlesztése érdekében szükséges intézkedéseket. Az elemzést is tartalmazó intézményi intézkedési tervet az igazgatók a nevelőtestület véleményének figyelembevételével 2015. június 30-ig küldik meg a fenntartónak. A fenntartó rendszeresen ellenőrzi az intézményi intézkedési tervben foglaltak teljesítését.

A fenti jogszabályi rendelkezést elsőként tehát 2015. június 30-ig kell teljesíteni. Az intézkedés várható hatása és eredménye a későbbi gyakorlat során fog megmutatkozni, azonban a jogszabályi szinten megjelenő szabályozás önmagában is eredménynek, jelentős előrelépésnek tekinthető. A HEP-ben külön intézkedésként történő nevesítése éppen emiatt a továbbiakban nem indokolt.

4.2.8. A családok átmeneti otthona férőhelyeinek növelése

Feltárt probléma: Magas a családok átmeneti otthonainak kihasználtsága, kevés a férőhely

Célok: Krízisotthon, családok átmeneti otthona létrehozása.⁶⁷

Tevékenységek: Pályázati lehetőségekre felhívni az érintettek figyelmét (pályázatfigyelés, szolgáltatásfejlesztés)

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek: Intézményfelügyeleti Osztály

Határidő: 2015.06.30.

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020. is tartalmazza a gyermekjóléti intézmények fejlesztését, a szociális alapszolgáltatások és a gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása érdekében.

A fejlesztés keretében DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Családok Átmeneti Otthonának (Debrecen, Mester u. 30.) teljes felújítása, korszerűsítése, eszközbeszerzése tervezett. Ezen túlmenően a DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Gyermek Átmeneti Otthonának (Debrecen, Böszörményi út 68.) teljes felújítása, korszerűsítése, eszközbeszerzése valósulna meg.

A Családok Átmeneti Otthona szobáinak nagy része nagycsaládosok befogadására alkalmas, azonban az igények alapján egy szülő egy-két gyermekkel történő elhelyezésére is szükség lenne. A pályázati forrásból történő felújítás során ezért több kisebb szoba kerül kialakításra, ezáltal több család elhelyezésére lesz lehetőség.

⁶⁶ Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Debreceni Tankerülete beszámolója

⁶⁷ HEP 262-263. oldal

Jelenleg nincs pályázati lehetőség. A célkitűzés fenntartása továbbra is indokolt.

4.2.9. A helyettes szülői hálózat fejlesztése

Feltárt probléma: Helyettes szülői hálózatban kevés a férőhely, korlátozott a működés⁶⁸

Célok: A helyettes szülői szolgáltatás népszerűsítése és újabb, a feladat iránt elkötelezettséget érző helyettes szülők felkutatása a jövőben kiemelt feladat.

Tevékenységek: Helyettes szülői hálózat népszerűsítése és médiamegjelenítése

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- sajtó
- helyi honlap
- DMJV Gyermekvédelmi Intézménye
- Intézményfelügyeleti Osztály
- Polgármesteri Kabinet

Határidő: 2015.06.30-ig folyamatosan

A 2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

DMJV Gyermekvédelmi Intézményének vezetője kezdeményezésére, az Önkormányzat 2015. június 1. napjával az intézmény helyettes szülői hálózatát megszüntette.

A szolgáltatói nyilvántartás szerinti 4 helyettes szülővel 6 férőhelyen működő helyettes szülői hálózat évek óta kihasználatlan volt, a gyermekek kihelyezésre már 2013. évben sem került sor, melynek oka kettős: egyrészt azok a helyettes szülők, akik igazán alkalmasak voltak a feladatra és szívesen végezték ezt a munkát, inkább a nevelőszülői tevékenységet választották. Másrészt a helyettes szülői hálózatban maradt helyettes szülők körülményei oly mértékben megváltoztak, hogy nem tudták vállalni a gyermekek fogadását.

A helyettes szülők toborzását 2013 májusától folyamatosan végezte az intézmény. Plakátokat és szórólapokat helyeztek el gyermekorvosi rendelőkből, védőnői körzetekben, iskolákban, óvodákban, bölcsődékben. Azonban a jelentkezők sokkal inkább a nevelőszülői feladatok iránt érdeklődtek, mivel a szakmai tapasztalatok szerint a helyettes szülőkkel szembeni elvárások aránytalanul magasak.

Önkormányzat a helyettes szülői hálózat megszüntetésével a kötelező feladatai ellátásának továbbra is eleget tesz. A gyermekek átmeneti ellátását a családok átmeneti otthonában és a gyermekek átmeneti otthonában biztosítja.

A fentiekre tekintettel az intézkedés fenntartása nem indokolt.

⁶⁸ HEP 263-264. oldal

5. Nők helyzete, esélyegyenlősége⁶⁹

5.1. Az Intézkedési Terv megvalósítása

A HEP a nők helyzetére vonatkozóan a 2013. évi helyzetelemzés alapján az alábbi 10 beazonosított problémákat⁷⁰ fogalmazta meg:

- a) A gyermekvállalás negatívan befolyásolja a nők munkaerő-piaci részvételét.*
- b) Az egyenlő munkáért egyenlő bér elve nem valósul meg, továbbra is 12% körüli bérkülönbségek vannak.*
- c) Magas a pályakezdő fiatal nők száma, kiemelten veszélyeztetettek az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők. A magas munkanélküliség egyik oka az alacsony iskolai végzettség.*
- d) Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, főként alul fizetett, alacsony presztízsű állásokban, vagy közmunka programokban helyezkednek el. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nagyobb arányban kerülnek munkakereső státuszba.*
- e) A roma nők halmozottan hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon az alacsony iskolai végzettségük miatt.*
- f) A nők főként szociális területen és szolgáltató szektorban helyezkednek el, a nemi sztereotípiák következtében, amely utat nyit a rosszul fizetett, alacsony presztízsű munkák irányába.*
- g) A bölcsődék száma a 0-2 év közötti gyermekek számát figyelembe véve alacsony, amely gátolhatja a nők visszatérését a munkaerő-piacra.*
- h) A családon belüli erőszak nagy része láthatatlan, a magánszférán belül marad.*
- i) A nők közéleti szerepvállalása alacsony. Kevés vezető pozícióban lévő nő él a városban.*
- j) A kisgyermekes anyukák, 41-45 év közötti nők kiszorulnak a munkaerő-piacról.*

A HEP Intézkedési Terve a fentiekben felsorolt 10 beazonosított probléma közül, az a), e), g), j) pontokban meghatározott társadalmi problémára határozott meg konkrét intézkedési javaslatot, melyek megvalósítását az alábbiakban részletezünk.

5.1.1. A gyermekvállalás női foglalkoztatásra ható negatív munkaerő-piaci tényezőinek enyhítése

Feltárt probléma: A gyermekvállalás negatívan befolyásolja a nők munkaerő-piaci részvételét⁷¹

Célok: Alternatív foglalkoztatási formák támogatása. Rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyek kialakítása.

Tevékenységek: Intézmények felhívása, családbarát munkahelyek népszerűsítése.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek: Intézményfelügyeleti Osztály

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

⁶⁹ HEP 147. oldal

⁷⁰ HEP 162-163. oldal

⁷¹ HEP 269. oldal

2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye 2014. évben pályázatot nyújtott be a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által meghirdetett "Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatása" elnevezésű pályázati felhívásra.

A pályázat célja olyan munkahelyi családbarát programok támogatása volt, melyek elősegítik a munka és a magánélet összeegyeztetését, a családi, magánéleti és munkahelyi kötelezettségek összehangolását. Az intézmény azonban nem nyert támogatást.

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények körében a továbbiakban is támogatja, a hasonló célú pályázatok benyújtását. Az Intézkedési Tervben ezért a határidő meghosszabbítása indokolt.

5.1.2. A roma nők munkaerő-piaci helyzetének javítása

Feltárt probléma: A roma nők halmozottan hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon, elsősorban iskolai végzettségük szintje kritikus

Célok: Szakma, munkatapasztalat, jobb foglalkoztatási esélyek biztosítása a roma nők számára.

Tevékenységek: Roma foglalkoztatás elősegítése a nemzetiségi feladatokat ellátó szervezetek számára

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Szociális Osztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának vezetője

Határidő: 2015. 06. 30-ig folyamatos

2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya vezetőjének tájékoztatása szerint az általuk meghirdetett képzések szervezése, illetve a képzésben résztvevők kiválasztása során kiemelt figyelmet fordítanak az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülésére, különös tekintettel a nők és a romák hátrányos társadalmi helyzetének csökkentése érdekében. A TÁMOP 1.1.2. programban célul tűzték ki, hogy a programba bevontak legalább fele (5.261 fő) a nők, 15%-a (1578 fő) a roma nemzetiségűek közül kerüljön ki. A programban bevontak tényleges megoszlása 2014. december 31-ig a következő volt:

- 5575 fő nő (az összes bevont létszám 51, 43%-a) és 5266 fő férfi (48,57%),
- roma nemzetiségűek: 1452 fő (amely a bevonni tervezett 1578 főnek a 92,02%-a).⁷²

Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat a roma nők munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében maga is tesz lépéseket. Kapcsolatok építésre törekszik az olyan (civil) szervezetekkel és intézményekkel, amelyek az érintett célcsoport esélyegyenlőségének megteremtésében partnerként szerepelhet. 2013. év végén - a 39/2013. (IX. 12.) RONÖ határozatban foglaltaknak megfelelően - a nemzetiségi önkormányzat

⁷² Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály beszámolója

együttműködési megállapodást kötött a Lépéselőny Egyesülettel, amelynek keretében munkanélküliek oktatására, roma nők számára szervezett tanfolyamok tartására ingyenesen biztosította az Egyesület részére a Csapó utca 58. szám alatti helyiségét.⁷³

5.1.3. A bölcsődék számának növelése

Feltárt probléma: A bölcsődék száma a 0-2 év közötti gyermekek számát figyelembe véve alacsony, amely gátolhatja a nők visszatérését a munkaerőpiacra⁷⁴

Célok: A gyermekfelügyeletet biztosító intézmények számának, befogadó képességének növelése az igényeknek megfelelően

Tevékenységek: Bölcsődei férőhelyek és igények folyamatos vizsgálata, pályázati lehetőségek figyelése és elemzése

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Határidő: 2015. 06. 30-ig folyamatos

2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye egyesített szervezeti formában 11 tagintézményt fog össze, melyek együttes férőhelyszáma: 972. Az intézmény a 12 feladatellátási helyen, a különböző városrészekben jelentkező igényeket elégíti ki. Vannak városrészek, melyek lefedettsége optimális, ahol több nagy férőhelyszámú tagintézmény is található (pl.: Tócsókert), de vannak olyan bölcsődék is, ahol a kapacitáson túlmutató igényekkel kell számolni (Belváros). A Nagyerdő, Csapó u – Kassai u.- Hadrázi u. melletti lakóövezet, az Universitas, Júliatelep városunk belterületei közül az a terület, ahol nincs önkormányzati fenntartású bölcsőde. Ebben a régióban a Debreceni Egyetem fenntartásában működő Debreceni Klinikák területén található 52 férőhelyes bölcsőde tudja fogadni a bölcsődés korú gyerekeket. Önmagában a bölcsődék által biztosított területi lefedettség nem mérvado, hiszen sok esetben más indokok is felmerülnek a tagintézmények közötti választásban. A munkahely közelsége, a nagyszülők vagy más rokonok lakhelyének közelsége, a testvérgyerekek intézményi elhelyezettsége, esetleg épp az egyéni szimpátia. Mindezek miatt az intézmény a felvételek során a bölcsőde kiválasztásánál figyelembe veszi a szülők indokait, de törekednek arra, hogy az adott környéken élő szülők ne kényszerüljenek lakhelyüktől előnytelenül messze lévő bölcsődét igénybe venni.

Az intézmény működési mutatói mind a felvett gyermekek, mind a gondozott gyermekek vonatkozásában igénybevételi emelkedést mutat. Az intézmény 2014. évi 94,01%-os feltöltöttsége és 71,80%-os kihasználtsága jónak mondható. A jelenlegi bölcsődei kapacitások a dolgozó szülők gyermekeinek ellátására elegendőek. A szegénységben élő, munkanélküli szülők halmozottan hátrányos helyzetű gyermekei nem jutnak hozzá ehhez az ellátáshoz, az összlétszámhoz viszonyítva alulreprezentáltak a jövedelmi szegénységben élő vagy veszélyeztetett gyermekek. Az intézmény a törvényi előírásoknak életet téve, a lehetőségeihez mérten minden olyan esetben segíti a bölcsődei elhelyezést és a családsegítést ahol a gyermek szociális vagy gyermekvédelmi szempontú rászorultsága miatt szükséges a napközbeni ellátás. Érdeklükben rendszeres kapcsolatot tart a DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, más jelzőrendszeri tagokkal és gyermekvédelmi szakemberekkel.

⁷³ Debrecen Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója

⁷⁴ HEP 271-272. oldal

Összességében elmondható, hogy a gyermekek napközbeni ellátására (különösen az 1-3 éves korosztályt érintően) fokozott igény mutatkozik. Az önkormányzat a pályázati lehetőségeket kihasználva kívánja a fenntartásában működő gyermekjóléti intézmények működési feltételeit javítani. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Debrecen, Barna u. 23. szám alatt új bölcsőde kialakítására. Ezzel a belvárosi intézmény létrehozásával egy 72 férőhelyes bölcsőde kialakítására nyílik lehetőség, ahol egyes új szolgáltatások bevezetésére is sor kerül (rugalmas nyitva tartás, ételallergiás gyermekek számára speciális étkeztetés, kisgyermek felügyelet szolgáltatás).

Az ITP szerint rendelkezésre álló forrás új bölcsődei férőhelyek kialakítására (110 új férőhely) 400 millió Ft. A bölcsődei ellátás feltételeinek javítására a meglévő bölcsődék felújításával 1 milliárd Ft a tervezett forrás (588 meglévő férőhelyet érint).

Új nemzetközi óvoda és bölcsőde létrehozására az ITP szerint 500 millió Ft a tervezett forrás.

5.1.4. A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők munkaerő-piaci hátrányainak enyhítése

Feltárt probléma: A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők kiszorulnak a munkaerő-piacról.

Célok: A kisgyermekes nők és 41-45 év közötti nők foglalkoztatását segítő képzések indítása.

Modern eszközök: laptop, számítógép, internet, levelezőrendszer megismerését segítő képzések folyamatos indítása.

Tevékenységek: A Munkaügyi Központ felhívása a foglalkoztatást elősegítő képzések indítására, civil szervezetek támogatása

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Határidő: 2015. 06. 30-ig folyamatos

2015. évi felülvizsgálatig az intézkedés megvalósítása:

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály tájékoztatása alapján a munkaerő-piaci képzéseket fontos eszköznek tartják az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az általuk szervezett képzéseket a felülvizsgálattal érintett időszakban uniós forrásból valósították meg. A TÁMOP 1.1.2. programban 10.522 fő bevonását tervezték. A tervezett létszámot végül, 10.841 fő bevonásával meghaladták, 2014. december 31. napjáig.

A projekt megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítottak az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülésére. A programban résztvevők 51,43% a nő (5575 fő), 48,57%-a (5266 fő) férfi volt. Az összes bevont személyek közül 54 fő megváltozott munkaképességű, roma nemzetiségű 1452 fő volt.

A program keretében megvalósított képzések a következő szakmacsoportokba sorolhatók: egészségügy, egyéb szolgáltatások, elektrotechnika-elektronika; élelmiszeripar; építészeti; faipar; gépészet; informatika; kereskedelem; marketing; üzleti adminisztráció; közgazdaság; mezőgazdaság; oktatás; szociális szolgáltatások; ügyvitel; vegyipar; vendéglátás idegenforgalom; valamint államilag elismert angol-, német-, francia-középfokú nyelvvizsgára és angol-, német-, román- alapfokú nyelvvizsgára felkészítő tanfolyamok és ECDL tanfolyamok.⁷⁵

⁷⁵ Hajdú- Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály beszámolója

A kisgyermekes nők munkaerő-piaci hátrányainak enyhítéséhez nagymértékben hozzájárul a megfelelő számú bölcsődei férőhely megléte, a jelentkező igények figyelembe vételével új férőhelyek kialakítása, a meglévő férőhelyek tekintetében az ellátás feltételeinek javítása, valamint az alapellátáson túli szolgáltatások biztosítása (pl.: térítési díj ellenében rugalmas, hosszított nyitva tartás, játszócsoport, időszakos gyermekfelügyeletet).

Az NI Hungary Kft. és a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye között létrejött együttműködési megállapodás értelmében az intézmény kötelezettséget vállalt arra, hogy az NI munkavállalói gyermekeinek bölcsődei elhelyezését biztosítja, ezért az intézmény meghatározott összegű támogatásban részesült.

Alapellátáson túli szolgáltatások keretében valamennyi bölcsődében az alapellátás prioritása mellett, a családi nevelést támogató gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtanak a bölcsődék. Azok az édesanyák vehetik igénybe ezt a szolgáltatást, akik esetleg rész munkaidőben dolgoznak, munkát keresnek vagy tanulnak, esetleg nem jogosultak a bölcsődei ellátásra, de alkalomszerűen vannak elfoglaltságaik és a bölcsődében szeretnék gyermekük felügyeletét megoldani. A gyermekfelügyelet akár egy-egy órára, napra, de akár több napra vagy hétre is igénybe vehető a bölcsőde nyitva tartási idején belül. A gyermekfelügyelet a bölcsőde kihasználtságának és a kisgyermeknevelők leterheltségének függvénye, így a bölcsődevezető kompetenciája eldönteni a szülő kérelmének alapuló gyermekfelügyeleti lehetőség felvállalását.

Játszócsoporthoz az Áchim András Utcai Tagintézmény és a Margit Téri Tagintézmény egy-egy, e célnak megfelelően felszerelt gondozási egységében valósul meg, kedvező körülményeket teremtve arra, hogy a gyermekek szüleikkel vagy más hozzátartozóikkal együtt játszassanak. A közös játék lehetőségén túl az érdeklődők részt vehetnek az előre megszervezett programokon, ünnepségeken, mód nyílik tanácsadás kérésére és tapasztalatcserére is. A játszócsoport háziasszonya szakképzett kisgyermeknevelő, ő szervezi a programokat, kezeli a csoporthelyzetet, szakmai munkájáról dokumentációt vezet. Igény szerint étkezési lehetőséget biztosítanak a szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek részére.

Mind a gyermekfelügyelet, mind a játszócsoport szolgáltatási forma népszerű városunkban, de a kapacitások és a személyi feltételek (a játszócsoport háziasszonyának önálló státusza) inkább a játszócsoportok felfutását eredményezte.

A bölcsődék nyitva tartási időben 6.00 – 18.00 óra között fogadják a gyermekeket, de több tagintézményben (a Honvéd Utcai Tagintézményben, a Faraktár Utcai Tagintézményben, az Áchim András Utcai Tagintézményben és a Károlyi Mihály Utcai Tagintézményben) lehetőség van a hosszított nyitva tartásra is.

A kisgyermekes családok helyi közlekedését segíti a kisgyermekes havi kombinált bérlet, melyet azok használhatnak, akik gyermekgondozási segélyben vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek és rendelkeznek állandó debreceni lakóhellyel. A kisgyermekes bérlet korlátlan számú utazásra jogosít és az összes tömegközlekedési eszközre érvényes. 2014. évben 6843 fő vette igénybe a kedvezményes árú (3.590.- Ft) bérletet.

6. Az Idősek helyzete, esélyegyenlősége⁷⁶

⁷⁶ HEP 163. oldal

Hazánkban a népszámlálások által nyomon követett évek alapján megállapítható, hogy folyamatosan növekszik az időkorúak népességén belüli aránya, ez az öregedési folyamat azonban csak a legutóbbi évtizedekben értékelhető kifejezetten negatív tendenciaként. Ez az eltolódás szinte kizárólag a halálozási arány csökkenésének, az átlagos elhalálozási életkor kitolódásának, az átlagos élettartam növekedésének az eredménye. Az elmúlt évtizedekben jelentősen növekedett az átlagos élettartam, ugyanakkor folyamatosan és erőteljesen romlottak a termékenységi mutatók. A halálozások számának alakulása és a termékenység együttes csökkenése együttesen jelentősen módosította a korstruktúrát. A legutóbbi évtizedekben Magyarország népességfejlődésében a negatív tendenciák váltak dominánssá. A születéskor várható élettartam a nőknél egyre magasabb, a férfiaknál azonban egyre alacsonyabb. A kedvezőtlen folyamatban egyre nagyobb szerepe van annak, hogy magas létszámú női korosztályok közelítették meg, illetve hagyták el a szülőképes kor felső határát, ugyanakkor a szülőképes korba lépett nők korcsoportjai alacsony létszámúak, ami kedvezőtlenül befolyásolja a születések számát. A népességcsökkenés a fiatal korosztályok létszámának csökkenéséből ered.

A nyugdíjkorhatár módosítása az 1950 – es években született korosztályt érinti – leginkább a nőket - hiszen az előző korosztály esetében a nők öregségi nyugdíjkorhatára 55 év volt, a férfiak esetében pedig 60 év. A nyugdíjkorhatárt az Országgyűlés előbb 62 évre, majd fokozatosan 65 évre emelte.

Az 1980-as évektől kezdve a fejlett társadalmak jelentős változásokon mentek át. A demográfiai egyensúly megbomlott, a foglalkoztatás szerkezete megváltozott. A társadalmi változások, a nők munkába állása, nők megnövekedett iskolázottsága és a megváltozott értékrend a termékenység radikális változását eredményezte. Hazánk demográfiai állapota igen kedvezőtlen, de nem tartozik a kirívóan öreg korösszetételű országok közé. Az évtizedek óta fennálló alacsony termékenység és az időskorban is javuló életésélyek következtében nő és a jövőben is növekedni fog az idősök részaránya, következésképpen egyre jelentősebb lesz a 65 éves és idősebb népesség viszonylagos súlya a 15 és 64 éves korú populáció viszonylagos súlyához képest. Az öregedési index emelkedésének aránytalanul nagy része az utóbbi évtizedben következett be. Míg a várható élettartamnak az utóbbi évtizedekben bekövetkezett meghosszabbodása önmagában örömdetes jelenség, az idősök hányadának jelentős növekedése a munkaképes korúak részarányához képest jelentős gazdasági-társadalmi és nem utolsósorban politikai következményekkel jár.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)⁷⁷

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint⁷⁸

	<i>nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma</i>	<i>nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma</i>	<i>összes nyugdíjas</i>
2008	23076	36070	59149
2009	22685	35316	58001
2010	22376	34445	56821
2011	22065	34423	56488

⁷⁷ HEP 163. oldal

⁷⁸ A HEP a táblázatot nem tartalmazza

2015. évi felülvizsgálati adatok			
2012	21502	34078	55580
2013	20699	33489	54188

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A TEIR 2013. évi adatai szerint Debrecen állandó népességének 23%-át (47133 fő) alkotta a 60 év feletti korosztály. Ugyanebben az évben nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesült 54188 fő, amely az állandó népesség 26 %-át jelentette. A nyugdíjban részesülők 61,8%-át (33489 fő) a nők, 38,2 %-át (20699 fő) a férfiak alkották. Az állandó népességhez viszonyítottn a nyugdíjban részesülők aránya évről évre egyenletesen csökkenő tendenciát mutat.

Az időskorúak járadékában részesülők száma 2011-ben érte el a csúcspontját 126,08 fővel, majd számuk 2013-ban az előbbi adat 83,3 %-ra esett vissza. 2013-ban időskorúak járadékában részesült 105 fő, amely Debrecen állandó népességének 0,05 %-a.

Időskorúak járadékában részesülők száma⁷⁹

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	117
2009	116,58
2010	117,66
2011	126,08
2015. évi felülvizsgálati adatok	
2012	106
2013	105

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Az Intézkedési Terv megvalósítása

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során a településünkön beazonosított problémák⁸⁰:

- Nincs a városnak működő Időügyi Tanácsa, elfogadott időügyi koncepciója
- A város idős lakói nem eléggé informáltak az idősök érdekvédelmével foglalkozó civil szervezetek tevékenységéről, az önkormányzat által biztosított szociális juttatásokról, az igénybe vehető jogsegély szolgáltatásokról
- A munkaerő-piacról való kiszorulás veszélye különösen magas a 45-59 éves korosztályhoz tartozók esetében
- A zöldség és gyümölcs árak növekedése veszélyezteti a hátrányos helyzetű lakosság, köztük az idősök egészséges táplálkozását. Az idősök körében alacsony fokú a fizikai aktivitás.
- Az idősök kulturális passzivitása veszélyezteti mentális egészségüket. Nem megfelelő szintű az idősök informatikai jártassága.
- Az elmagányosodás veszélyezteti az idősök mentális egészségét

Az Intézkedési Terv a felsoroltak közül az a) e) és f) pontokban meghatározott problémákra tett megoldási javaslatot, amelyek megvalósítását az alábbiakban foglaljuk össze.

6.2.1. Időügyi stratégia/koncepció kidolgozása, Időügyi Tanács létrehozása

⁷⁹ A HEP a táblázatot nem tartalmazza

⁸⁰ HEP183-184.oldal

Feltárt probléma: Nincs a városnak működő Idősügyi Tanácsa, elfogadott idősügyi koncepciója⁸¹.

Célok: Az Idősügyi Tanács újjászervezése Az egyházi és civil szervezetek javaslatait is összegyűjtve az idősügyi koncepció megírása.

Tevékenységek:

- Érintettek bevonása, javaslattétel, fórumok
- A tanács létrehozása, működési feltételeinek biztosítása
- A koncepció előkészítése, kidolgozása

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- DMJV Idősek Háza
- DMJV Városi Szociális Szolgálat vezetője
- egyházi intézmények vezetői
- nyugdíjas szervezetek képviselői
- Szociális Osztály

Határidő:

- 2013. 12. 31. Idősügyi Tanács létrehozása
- 2014. 12. 31. Idősügyi koncepció

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az Intézkedési Terv megvalósítása:

A felülvizsgálat időpontjáig az Idősügyi Tanács létrehozására nem került sor. Az együttműködő partnerek támogatják és továbbra szükségesnek tartják a Tanács létrehozását, emiatt az intézkedési tervben meghatározott határidő meghosszabbítása indokolt.

6.2.2. A 45-59 éves korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedését segítő programok kidolgozása

Feltárt probléma: A munkaerőpiacról való kiszorulás veszélye különösen magas a 45-59 éves korosztályhoz tartozók esetében.⁸²

Célok: A 45 év felettiek számára az élethosszig tartó tanulását ösztönző, foglalkoztathatóságukat növelő képzések kezdeményezése a munkaügyi hatóságoknál.

Tevékenységek: Kezdeményezés a Munkaügyi Központ felé célzott programok kiírása érdekében.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Szociális Osztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának vezetője

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az Intézkedési Terv megvalósítása:

⁸¹ HEP 264-265. oldal

⁸² HEP 265-266. oldal

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának tájékoztatása szerint mind a képzések, mind a foglalkoztatást elősegítő támogatások hozzájárultak az esélyegyenlőség érvényesüléséhez.

Közfoglalkoztatásba és képzésbe bevontak kor és nem szerinti száma (2012-2014.)

Nem vett részt képzésben									Képzésben részt vett								
46-50 év			50 év felett			összesen			46-50 év			50 év felett			Összesen		
férfi	nő	Össze sen	Férfi	Nő	össze sen	Férfi	Nő		Férfi	Nő	Össze sen	Férfi	Nő	Össze sen	Férfi	nő	
320	294	614	501	419	920	809	703	1512	127	123	250	232	203	435	359	326	685

Forrás: NFSZ Adattárház

A táblázat azt mutatja be, hogy a közfoglalkoztatás és a közfoglalkoztatásban lévők képzése hogyan alakul nemenként a 46 év feletteknél. Jelentős eredmény, hogy a Debreceni Járási Hivatal illetékességi területén 1512 fő 45 év feletti személynek sikerült munkához jutnia különböző közfoglalkoztatási programokban és 685 fő részére biztosítottak képzést, amely növelte az elhelyezkedési esélyeiket az elsődleges munkaerőpiacon.

A Foglalkoztatási Főosztály tájékoztatása szerint 93 főnek sikerült Hajdú-Bihar megyében munkaviszonyt létesítenie „A nők 40 év szolgálati jogviszonya megszerzésének elősegítése” elnevezésű központi munkaerő-piaci program segítségével. A program az álláskeresőként nyilvántartott és döntően a koruk miatt elhelyezkedési esélyekkel nem rendelkező nők munkajövedelemhez juttatása és ezzel együtt a nyugdíjba vonuláshoz szükséges hiányzó szolgálati idő megszerzése céljából került meghirdetésre. A program 2013 októberében indult, melyet 2014. elején módosítottak, majd 2014. április 30-ig meghosszabbítottak.

A program célcsoportja a 60. életévüket betöltött álláskereső nők, jogosultsági idejükre való tekintet nélkül, valamint az 55. életévüket betöltött álláskereső nők, akik legalább 37 év jogosultsági idővel rendelkeznek.⁸³

6.2.3. Az idősök kulturális programokban történő részvételének támogatása, informatikai ismereteik javítása

Feltárt probléma: Az idősök kulturális passzivitása veszélyezteti mentális egészségüket. Nem megfelelő szintű az idősök informatikai jártassága⁸⁴

Célok: A kulturális programokról való hatékonyabb tájékoztatás. Ingyenes vagy olcsó belépőjegyekhez való hozzájutás biztosítása

Tevékenységek:

- Infopont létrehozása
- A tájékoztatás hatékonyságának növelése

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Debreceni Művelődési Központ vezetője
- Debreceni Nyugdíjas Egyesület vezetője
- Kulturális Osztály

⁸³ Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály beszámolója

⁸⁴ HEP 266-267. oldal

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az Intézkedési Terv megvalósítása:

Debrecenben a Hajdú-Bihar Megyei Nyugdíjas Egyesület, valamint a Debreceni Művelődési Központ keretében kertbarát körök, egyéb klubok működnek. Programjaihoz, ünnepeihez, évfordulóihoz kapcsolódó költségekre, szakmai kirándulásokra, ismeretterjesztő előadások szervezésére és lebonyolítására támogatásban részesülnek.

Azon szervezetek - amelyekkel a közművelődési megállapodás megkötésére került - az iskolarendszeren kívüli, önképző, szakképző tanfolyamok, tanulási, felnőttoktatási lehetőségek megteremtésében; a város környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárásában, a helyi művelődési szokások gondozásában, a kultúra értékeinek megismertetésében, az ünnepek kultúrájának gondozásában, az ismeretszerző, az alkotó, művelődő közösségi tevékenységekben, a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez szükséges feltételek biztosításában vállalnak a kulturális intézményrendszer tevékenységét kiegészítő, gazdagító feladatokat.

Az önkormányzati fenntartású intézmények rendszeresen szerveznek ellátottjaik számára kulturális programokat, ünnepségeket, egészségügyi szűrővizsgálatokat, prevenciós jellegű előadásokat, vetélkedőket, az egyes ünnepekhez kapcsolódó rendezvényeiket, folyamatosan bővítik a szolgáltatásaik körét és lehetőség szerint a városi rendezvényeken való részvételt is biztosítják az idősök számára.

DMJV Városi Szociális Szolgálat intézményi szintű rendezvényein („Vetélkedjünk a szabadban” rendezvény; „Még mindig aktívan” „Ki mit tud”, Tekebajnokság, kiállítások) 2014. évben is nagy számban vettek részt az ellátottak.

Az Idősök Világnapja alkalmából minden klubban ünnepség keretében köszöntötték az ellátottakat, és 2014. évben is megrendezésre kerültek telephelyenként a mindenki által kedvelt farsangi, húsvéti, anyák napi, karácsonyi ünnepségek, valamint az idősök klubjainak speciális programjai (süti-süti verseny, sakkverseny, hulladék újrahasznosító program, író - olvasó találkozó stb.). A klubtagok rendszeres színházlátogatók, a Csokonai Színház előadásait önkéntesek közreműködésével szervezik.

Az időskorúak szívesen mutatják meg tudásukat, tehetségüket, fesztiválokon és vetélkedőkön. Ezek közül kiemelkedő volt az elmúlt évben az Idősök II. Kárpát-medencei kulturális és művészeti vetélkedőjének megyei elődöntője.

Az ingyenes szűrővizsgálatok lehetőségéről folyamatosan tájékoztatják az ellátottakat, az elmúlt évben népszerű volt az anyajegyszűrés, de nagy számban vettek részt hallás- és szemvizsgálaton is.

A klubokban egészségügyi felvilágosító beszélgetéseket tartottak (a vese világnapja alkalmából a vesebetegségekről, folyadékpótlásról, vitaminokról stb.). Házi orvosok bevonásával a légúti betegségekről, védőoltásokról, gyógyszereszedésről tudhattak meg többet az érdeklődők. Vérnyomásmérést és testsúlymérést is rendszeresen végeztek az

ellátottak körében. Az idők egészségének megőrzése érdekében különböző sportrendezvényeket szerveztek.

Az ellátottak szívesen vettek részt kisebb-nagyobb kirándulásokon és közös sétákra is több alkalommal került sor (az új stadiont, Békás tavat, a Hal-közt közösen járták be, és az új villamoson való utazás élményeivel is gazdagodtak).

A korábbi évekhez hasonlóan a Debreceni Rendőrkapitányság szakembere prevenciós jellegű előadásokat tartott az intézmény ellátottjai számára, a bűncselekmény áldozatává válásának megelőzése érdekében.

Az intézmény, az általa nyújtott szolgáltatásoknak a lakossággal történő szélesebb körű megismertetése érdekében ebben az évben rendezvénysorozatot indított. Ezek célja, hogy a városban élő idősebb generáció bepillantást nyerhessen a klubok életébe, és az ott folyó eseményekbe, programokba bekapcsolódhassanak. Ennek keretében süti-süti versenyre, húsvét váró délutánok megrendezésére, kreatív foglalkozásokra, ügyességi versenyre került sor.

Az intézmény szolgáltatásainak köre az alábbiak szerint bővült az elmúlt évben.

Az idők számára lakhatási és otthonápolási megoldásokat népszerűsítő nemzetközi Helps projekt keretében 2014. szeptember 15-én 3 telephelyen Infó Pont létesült, mely szolgáltatás az idők és fogyatékkal élők, valamint hozzátartozóik számára jelent segítséget. Az új szolgáltatás keretében az érdeklődők az idők és a fogyatékkal élők gondozásáról, valamint az otthoni ápolásról kaphatnak hasznos információkat. Az Infó Pontok által nyújtott szolgáltatások elérhetőek személyes tanácsadás keretében, telefonon vagy e-mailen keresztül is.

A Pósa utcai telephelyen továbbá eMagyarország Pont létesült. Az eMagyarország Centrummal kötött Együttműködési megállapodás keretein belül közösségi internet hozzáférési pontot biztosítanak a település lakossága, így az időskorúak számára is. A DMJV Városi Szociális Szolgálat további nyolc klubjában biztosít az ellátottak részére számítógépet és internethasználatot. Az ellátottakkal megismertetik a számítógép és az internet használatát, az oktatásra csoportos foglalkozás keretében került sor, melyben egyetemi hallgatók nyújtottak segítséget.

A Méliusz Juhász Péter Könyvtárral együttműködve került kialakításra a Pósa utcán egy Könyvtár Pont. A könyvtári szolgáltatás így elérhető közelségbe került a városrész lakosai számára.

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet MeMoP-2014. pályázati kiírásán a Méliusz Juhász Péter Könyvtár Benedek Elek Fiókkönyvtára Megyei eMagyarország Pont státuszt nyert el. A pályázat megvalósítása során a digitális írástudást népszerűsítő előadásokat tartottak, lehetőség nyílt IKT eszközök beszerzésére, valamint 15 eMagyarország pont helyszíni látogatására is sor került. A könyvtár 103 digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzést szervezett, a képzéseken résztvevők száma 1019 fő volt. 2014. évben minden szolgáltató helyre megfelelő minőségű új számítógépek kerültek beszerzésre és kihelyezésre, mindösszesen 41 településre.

A Debreceni Művelődési Központ Kismacsi Községi Házában eMpont, a Debreceni Művelődési Központ Homokkerti Községi Házában Etanácsadás szolgáltatás érhető el.

A DMJV Idősek Háza tájékoztatása szerint gondozottaikkal rendszeresen megemlékeznek az állami, családi ünnepekről. Az idősek hónapja alkalmából több rendezvényt is szerveztek, az ünnepségeken általános iskolások és a Délibáb nótakör nyugdíjasai is részt vettek.

Összességében megállapítható, hogy Debrecen pezsgő kulturális életének szépkorúak is részesei. Az elért eredmények megtartására kell törekedni, valamint tovább kell fejleszteni a kapcsolatot az idős szervezetek és a kulturális intézmények között. Az intézkedési terv határidejének meghosszabbítása indokolt.

6.2.4. Az egyedülálló idős emberek mentális egészségének javítása

Feltárt probléma: Az elmagányosodás veszélyezteti az idősek mentális egészségét

Célok: A lakóhelyi kisközösségek, szomszédok önszervező mozgalmának a kezdeményezése

Tevékenységek: Civilek bevonásával szomszédsági programok megvalósítása, önkéntesség erősítése

Felelős:

- Humán Főosztály vezetője
- Partnerek: Életfa Önkéntes Községi Centrum
- Kulturális Osztály

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az Intézkedési Terv megvalósítása:

A DMJV Városi Szociális Szolgálat a demens idős személyek nappali ellátásában a hozzátartozók részére önszervező csoportot működtet, melynek elsődleges célja a hozzátartozók pszichés terheinek enyhítése, pszichoszomatikus betegségek megelőzése.

Az intézményben középiskolások közösségi szolgálatot teljesítenek, az elmúlt évben nyolc középiskolával kötöttek együttműködési megállapodást. 161 tanuló végezett karitatív tevékenységet a klubtagok és a házi segítségnyújtásban részesülők körében (ellátottak kísérése, programokba bekapcsolódás, beszélgetés, felolvasás, szombati napokon az étkeztetésben való közreműködés).

2014-ben 14 önkéntes összesen 1368,5 órában, 171 napnak megfelelő időtartamban végzett önkéntes munkát a DMJV Városi Szociális Szolgálatnál. Az önkéntesek részt vettek a népkonyhai szolgáltatásban, az ellátottak kíséréseben, programokat szerveztek, kulturális tevékenységek segítettek, beszélgetés folytattak idős gondozottak, foglalkozások lebonyolításában segítettek, adminisztrációs feladatokat láttak el.

Az intézmény által szervezett programok megvalósítását civil szervezetek is támogatják. A Nyugdíjasok Háza Alapítvány az intézmény által megrendezett „Vetélkedjünk a szabadban” tavaszi program megvalósításához járult hozzá.

Az intézmény vezetőjének tájékoztatása szerint az intézmény rendezvényein nagy számban vettek részt idős ellátottak, mint például említett „Vetélkedjünk a szabadban” rendezvényen, a „Még mindig aktívan” megmozduláson és a „Ki mit tud és kiállítás”-on.

Debrecen város által fenntartott kilenc idős klubja napi rendszerességgel biztosít lehetőséget a magányosan élő idős személyek számára a közösségi alkalmakba bekapcsolódni. A kilenc klub változatos közösségi programot kínál.

A klubokban egészségügyi felvilágosító beszélgetéseket tartottak háziorvosok bevonásával a vese világnapja alkalmából.

2014. évben is megrendezésre kerültek az ellátottak által kedvelt farsangi, húsvéti, anyák napi, karácsonyi ünnepségek.

Klubjaikban nyílt napokat szerveztek. Minden klubnak meg van a maga speciális programja (pl.: süti-süítő verseny, sakkverseny, zenés, táncos program, író - olvasó találkozó stb.). Ezek az alkalmak kiválóak arra, hogy az időskorú lakosság bepillantást nyerhessen a klubban folyó élet eseményeibe, és bekapcsolódhasson a programjaikba. Az aktivitás nagyban hozzájárul a fizikai, mentális és társadalmi egészség megőrzéséhez.

Az intézmény az ellátottak kreativitását összeköti az „Európai Hulladékcsökkentési Hét” keretén belül megvalósított akcióval, amelyben a szelektív hulladékgyűjtést és újrahasznosítást népszerűsítették. A program célja az elméleti ismeretek átadásán túl az irodai papírhulladék csökkentése, amelyből az ellátottak ajándék- és dísz tárgyakat készítettek.

A házi segítségnyújtásban az ellátottak mentális egészségének javítása érdekében közösségi szolgálat keretében a fiatalok idősök otthonaiban látogatást tettek, ahol többek között felolvastak és beszélgettek az idős korú ellátottakkal.⁸⁵

A DMJV Idősök Házában lehetőség van a könyvtár használatára. Az intézményben heti 2-2 alkalommal külön foglalkoznak a demens betegekkel. A foglalkozásokon a beszédképesség, a szókincs fejlesztése, a kézügyesség, a rövid és a hosszú távú memória szinten tartása, fejlesztése a cél.⁸⁶

Méliusz Juhász Péter Könyvtár az Országos Könyvtári Napok alkalmából 2014. október 13. és 20. között „Találkozunk a könyvtárban” szlogennel hívogatta könyvtáraiba a lakosságot. Az eseményeket az Informatikai és Könyvtári Szövetség a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával szervezte. Az egymásra épülő, valamennyi korosztály igényeire figyelő rendezvénysorozat a településeken működő könyvtárak szolgáltatásait igyekszik népszerűsíteni országszerte.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvényeivel arra próbált rávilágítani, hogy milyen sokféle tanulási, tájékozódási, kulturális, és szociális lehetőség rejlik a könyvtári találkozásokban. Az akció egyik fő feladata a rendszeres könyvtárhasználók segítségével minél több olyan személy elérése volt, akik mindennapjaihoz eddig nem tartozott hozzá a könyvtárlátogatás. A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken 2871 fő vett részt.⁸⁷

⁸⁵ Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat beszámolója

⁸⁶ Debrecen Megyei Jogú Város Idősök Háza beszámolója

⁸⁷ Méliusz Juhász Péter Könyvtár beszámolója

7. A fogyatékkal élők helyzete esélyegyenlősége⁸⁸

A fogyatékossgal élő embereket a társadalomban az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményeikben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást.

A fogyatékossgügy olyan közösségi ügy, melyben az érintetteken túl a segítők, támogatók is kiemelt szerepet kapnak. Egy társadalom erkölcsi-jogi és mentális állapotát jól jellemzi az, hogy miképpen tudja segíteni különböző okokból, például egészségügyi állapot miatt hátrányos helyzetbe került tagjainak életét. A fogyatékos emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, ha megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani.

Természetesen a fogyatékossg jellege, súlyosságának foka erőteljesen befolyásolja a munkavállalás lehetőségét, ennél is fontosabb azonban, hogy egy adott országban milyen a foglalkoztatottság mértéke, a munkanélküliek aránya, a munkaerőpiac általános helyzete. Magyarországon, az 1990-es évtizedben, jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt.

A fogyatékos emberekre vonatkozó nemzetközi jogszabályok közül elsődleges az ENSZ Fogyatékos személyek jogairól szóló egyezménye, amelyet Magyarország a 2007. évi XCII. törvényben ratifikált. Az EU másodlagos közösségi jogszabályai közül, a Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) arról szól, hogy diszkriminációhoz vezet, ha a munkahelyeken nem történnek meg olyan átalakítások, mint az akadálymentesítés, vagy a munkaeszközök alkalmassá tétele arra, hogy azokat a fogyatékos dolgozók is használják. Az EU Bizottság 2003-as Esélyegyenlőségi Cselekvési Terve alapján, 2008-ban konkrét ajánlások születtek arra, hogy a tagállamok milyen intézkedésekkel – rugalmas foglalkoztatási rendszerek, támogatott foglalkoztatás, szociális gazdaság, aktív befogadást támogató szolgáltatások, bértámogatások, a munkahelyek adaptációja, a támogató technológiák és a személyes segítségnyújtás – ösztönözzék a fogyatékos emberek munkaerő-piaci reintegrációját. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos hazai szabályozás fordulópontját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) megszületése jelentette. A törvény meghatározza az egyenlő bánásmód megsértésének eseteit (közvetlen hátrányos megkülönböztetés, közvetett hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás) az előnyben részesítés feltételeit, a különböző helyzetekben figyelembe veendő védett tulajdonságokat.

A fogyatékkal élő emberek helyzete – mind az oktatási, a munkaerő-piaci, a társadalmi elfogadással összefüggő szerepek terén – az utóbbi évtizedekben jelentősen megváltozott. Ez egyfelől az európai tendenciák hazai szintű megjelenésének és adaptálásának köszönhető. Segítette a fogyatékosok helyzetének javulását az érintettek társadalmi integrálódása, valamint a különböző hazai és nemzetközi jogi szabályozások, de nem hanyagolható el azoknak a civil és magánkezdeményezéseknek a köre sem, amelyek kitartóan küzdenek a fogyatékos jogok és célok megvalósításáért.

⁸⁸ HEP 184. oldal

7. 1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma⁸⁹

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	3131	128
2009	2967	123
2010	2754	114
2011	n.a.	122
2012	9395	127
2015. évi felülvizsgálati adat		
2013	8398	127

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat saját adatai alapján 2014-ben 157 fő egészségkárosodott személy volt jogosult rendszeres szociális segélyre. A jegyző további egy esetben a támogatás újrafolyósításáról 24 esetben pedig a továbbfolyósításról döntött.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma⁹⁰

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	338	76	28
2009	131	160	28
2010	125	200	28
2011	154	199	32
2012	130	199	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével. Szoc.AIR

Az Önkormányzat által fenntartott DMJV Városi Szociális Szolgálat jelenleg 4 telephelyén biztosítja a fogyatékkal élő személyek nappali ellátását, összesen 130 férőhelyen. A 130 férőhelyből 90 férőhelyen nagykorú fogyatékos személyek nappali ellátását, 40 férőhelyen kiskorú fogyatékos személyek nappali ellátását nyújtja az intézmény. Ez utóbbi ellátás vonatkozásában az intézmény működési területe egész Hajdú-Bihar megye közigazgatási területére kiterjed.

7.2 Az Intézkedési Terv megvalósítása

⁸⁹ HEP 203. oldal

⁹⁰ HEP 199. oldal, a HEP a táblázat adatait eltérő bontásban tartalmazza.

*A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során a településünkön beazonosított és meghatározott problémák:*⁹¹

- a) Eltérő fogalomhasználat a célcsoportra vonatkozóan (fogyatékos személy, megváltozott munkaképességű személy stb.), amely pontatlan célmeghatározást eredményezhet*
- b) A felmérések ellenére kevés adat áll rendelkezésre a Debrecenben élő fogyatékos személyek létszámára, életkörülményeikre vonatkozóan*
- c) Vannak 50 fő feletti ellátotti létszámmal működő szakosított ellátások*
- d) Az önálló életvitelt segítő ellátási formák, mint a támogató szolgálat és a nappali ellátás csak az érintettek egy szűk csoportja számára érhetők el,*
- e) Közszolgáltatások igénybevétele alacsony,*
- f) Közszolgáltatások, kulturális, sport és szociális célú épületek csak részben akadálymentesítettek, a tömegközlekedés, közterületek akadálymentesítettsége sem valósult meg teljes mértékben,*
- g) A fogyatékos emberek körében alacsony a foglalkoztatottak aránya*

Az Intézkedési Terv a b), c), d), e) pontokban beazonosított problémákra fogalmazott meg megoldási javaslatot, amelyek megvalósítását az alábbiakban foglaljuk össze.

7.2.1. A fogyatékos személyek helyzetének feltárása érdekében széles körű szakmai adatgyűjtés

*Feltárt probléma: Rendkívül kevés adat/információ áll rendelkezésre a Debrecenben élő fogyatékos személyekre vonatkozóan, amely jelentősen akadályozza a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének biztosítását*⁹²

Célok: További adatgyűjtések, szükségletfeltárások és elemzések szükségesek a debreceni célcsoportról

Tevékenységek:

- Egészségügyi szolgáltatók és intézmények bevonásával adatgyűjtés.*
- Adatelemzés*
- Az eredmények beépítése a fejlesztési koncepciókba*

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek: Intézményfelügyeleti Osztály

Határidő: 2014. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az Intézkedési Terv megvalósítása:

*A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége szándékát fejezte ki a tekintetben, hogy együttműködik a célcsoporttal kapcsolatos adatszolgáltatást illetően. A célok megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása indokolt.*⁹³

7.2.2. A szakosított ellátásokat biztosító intézményekben a túlszűfolttság megszüntetése

⁹¹ HEP 218. oldal

⁹² HEP 274. oldal

⁹³ Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége beszámolója

Feltárt probléma: Jelenleg is működnek nagyméretű, 50 fő feletti ellátotti létszámmal működő szakosított ellátások.⁹⁴

Célok: A jogszabályi előírásoknak megfelelően az 50 fő feletti létszámú, fogyatékos személyeket ellátó intézmények folyamatos kiváltása

Tevékenységek: Pályázati lehetőségek feltérképezése és a döntéshozók tájékoztatása

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Érintett intézmények vezetői
- Intézményfelügyeleti Osztály

Határidő: 2015. 06. 30.

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

A Debreceni Terápiás Ház, a Debreceni Reménysugár Gyermekotthon 2013. január 1. napjával, a Debreceni Fogyatékosokat Ellátó Intézmény, valamint a Debreceni Csökkenteltek Otthona 2014. január 1. napjával a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásába került. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltségének tájékoztatása szerint a Kormány az 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatával elfogadta a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2011-2041. évekre kidolgozott stratégiai programot. Ennek alapján 2013. december 31-éig legalább 1500 fő fogyatékos és pszichiátriai beteg személynek ellátást nyújtó intézményi férőhely kiváltásához az európai uniós társfinanszírozással megvalósuló fejlesztési programok nyújtanak támogatást. A jogszabály 2011. január 1-jétől hatályos rendelkezése szerint a kiváltásra nem kerülő intézményi férőhelyek kiváltására a Kormány által meghatározott rendben kerül sor.

A TIOP 3.4.1. bentlakásos intézmények kiváltására kiírt projekt keretében a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság már felméréseket készített a második körben kiváltásra megjelölt intézményekről. A megjelölt intézmények között szerepel a Debreceni Terápiás Ház részleges kiváltása 60 férőhelyen fogyatékkal élő személyek vonatkozásában.⁹⁵

Tekintettel arra, hogy a stratégiai program folyamatban van az intézkedési tervben meghatározott határidő meghosszabbítása indokolt.

7.2.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek javítása

Feltárt probléma: A közszolgáltatások igénybevétele alacsony szintű⁹⁶

Célok: Érintettek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról

Tevékenységek:

- Honlapok akadálymentesítése
- Egyéb tájékoztatási lehetőségek feltérképezése

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Érintett intézmények vezetői
- Intézményfelügyeleti Osztály

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

⁹⁴ HEP 275. oldal

⁹⁵ Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége beszámolója

⁹⁶ HEP 276-277. oldal

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

DMJV Városi Szociális Szolgálat az intézmény keretein belül igyekszik gondoskodni arról, hogy a fogyatékos személyek is hozzájussanak különböző kulturális programokhoz. A kiskorú fogyatékosok számára az elmúlt évben a gyermeknap alkalmából meghívták a Tompeti és Barátai zenekart, a nagykorú fogyatékos személyekből álló Napsugár Tánccsoport pedig maga is számos városi és országos rendezvényen lépett fel. Az ellátottak szívesen mutatják meg tudásukat, tehetségüket fesztiválokon, vetélkedőkön. Ezek közül kiemelkedő volt az elmúlt évben a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület Országos és Regionális Fesztiválja.

A fogyatékos személyek számára rendezett Debreceni Regionális Sportnap áprilisban került megrendezésre a Mozgás Öröm Sport Egyesület társszervezésével, ahol a város és a megye fogyatékos személyeket ellátó intézményei is képviseltették magukat. A Szeretet Bált az Éltető Gondoskodás Alapítvány és a DMJV Városi Szociális Szolgálat közösen szervezte meg.

A DMJV Városi Szociális Szolgálat intézményvezetőjének tájékoztatása szerint szolgáltatásaik körét 2014-ben bővítették. Az intézmény három telephelyen Infó Pontot létesítettek. Az új szolgáltatás az idősek és a fogyatékkal élők, valamint hozzátartozóik számára nyújt segítséget.

Az intézmény ingyenes szűrővizsgálatok lehetőségéről tájékoztatta az ellátottakat. Népszerű volt az anyajegyszűrés, nagy számban mentek el érdeklődők hallásvizsgálatra és szemvizsgálatra.⁹⁷

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Főigazgatóság tájékoztatása szerint a szerv honlapja jelenleg nem akadálymentes, az folyamatosan fejlesztés alatt áll. A szervezet törekszik fejlesztéseket eszközölni.⁹⁸

Az Intézményfelügyeleti Osztály a költségvetés tervezése során figyelembe vette és jelezte a honlapok akadálymentesítésének szükségességét.

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár fokozott figyelmet fordít a fogyatékossgal élők könyvtárhasználatára. Szolgáltatási helyeik egy részében (Központi Könyvtár, Benedek Elek Könyvtár, Újkerti Könyvtár, Nyugdíjasok Háza Könyvtára) megoldott az akadálymentes bejutás, más fiókkönyvtárainkban ez még problémát jelent.

Az intézménynek a TIOP 1.2.3/108/1 „Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése – Tudásdepó-Expressz,” című pályázat keretében lehetősége nyílt a siketek és hallássérültek jobb tájékozódását segítő indukciós hurok beszerzésére és annak kiépítésére, ezzel az eszközzel olvasótermet is felszerelték. Ugyanitt a vakok és csökkentlátók részére két képernyőolvasó szoftverrel felszerelt számítógép, és egy nagyító-olvasó célhardver áll rendelkezésre.

A Nyugdíjasok Háza Könyvtárában és az Újkerti Könyvtárban kiemelten fontos szolgáltatás a hangoskönyvek kölcsönzése. Tapasztalatok szerint az idősebb olvasók körében a hangkazettákon, míg a fiatalabb látássérültek körében a CD-n rögzített szépirodalmi művek kedveltek. A hangoskönyv-állományról készített leírást e-mailben is megküldik az érdeklődő olvasóknak, így a válogatás otthon is megtörténhet.

⁹⁷ Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat beszámolója

⁹⁸ Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Főigazgatóság beszámolója

2014-ben is folytatódott Könyv-társ szolgáltatás. A könyvek házhoz szállítását az arra rászorulóknak elsősorban a könyvtár gépkocsivezetője, közelebbi célpontok esetében pedig a könyvtárosok végzik.

Rendezvényeik egy része is a fogyatékkal élőket szólítja meg: a Benedek Elek Könyvtár és az Újkerti Könyvtár rendszeresen fogadja a Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Intézmény, a Debreceni Fogyatékosokat Ellátó Intézménye, a Dr. Molnár István Általános Iskola Autistákat nevelő tagozatának, valamint a Hajdú-Bihar Megyei Általános Iskola és Kollégium Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola Intézményegységének tanulóit. A legfontosabb könyvtárhasználati ismeretek mellett tananyaghoz kapcsolódó foglalkozásokkal segítik a pedagógusok munkáját. Több, fogyatékosokat tömörítő alapítvánnyal, egyesülettel (Fehér Bot Alapítvány, Látássérültek Észak-Alföldi Regionális Egyesülete, Gábor József Kulturális Alapítvány stb.), együttműködési megállapodás keretében tartanak kapcsolatot.

Összegzésképpen elmondhatjuk, hogy a Méliusz Juhász Péter Könyvtár 5 db a fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközzel rendelkezik, 16 a fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő programot szervezet, amelyen összesen 184 fő vett rész a felülvizsgálat időszakában.⁹⁹

A további feladatok és fejlesztések érdekében az intézkedési tervben meghatározott határidő meghosszabbítása indokolt, a pályázati források maximális kihasználása mellett.

7.2.4. Az önálló életvitelt segítő ellátási formákhoz való hozzáférés esélyeinek javítása

Feltárt probléma: Az önálló életvitelt segítő ellátási formák, mint a támogató szolgálat és a nappali ellátás csak az érintettek egy szűk csoportja számára elérhető¹⁰⁰

Célok: Az önálló életvitelt segítő ellátások, szolgáltatások bővítése

Tevékenységek: Pályázati lehetőségek elemzése és a döntéshozók tájékoztatása.

Felelős: Humán Főosztály vezetője

Partnerek:

- Érintett intézmények vezetői*
- Intézményfelügyeleti Osztály*

Határidő: 2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye, az intézkedési terv megvalósítása:

Az idősek számára lakhatási és otthonápolási megoldásokat népszerűsítő nemzetközi Helps projekt keretében 2014. szeptember 15-én DMJV Városi Szociális Szolgálat 3 telephelyén létesült Infó Pont által nyújtott szolgáltatás tartalmát az előző pontokban kifejtettük.

DMJV Városi Szociális Szolgálat 4 telephelyén működik fogyatékos személyek nappali ellátását biztosító intézmény (kettő kiskorúak számára összesen 40 férőhellyel, kettő nagykorúak számára összesen 90 férőhellyel). Az ellátottak száma valamennyi intézmény esetében stagnál.

⁹⁹ Méliusz Juhász Péter Könyvtár beszámolója

¹⁰⁰ HEP 278-279. oldal

DMJV Városi Szociális Szolgálat vezetőjének tájékoztatása alapján az intézmény ellátottjai közül jelenleg 6 fő ellátott dolgozik integrált foglalkoztatásban a város 3 nagy munkáltatójánál. A munkaerő-piacon történő megmaradásukat az intézmény utókövető szolgáltatással segíti.

A nagykorú fogyatékos személyeket ellátó nappali intézményekben összesen 53 fő (30 fő munka-rehabilitáció, 23 fő fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás), vagyis az ellátottak 63,09% vesz részt szociális foglalkoztatásban. Ebből az intézmény által szervezett munka rehabilitációban résztvevők aránya 35,71%, fejlesztő felkészítő foglalkoztatásban résztvevők aránya 27,38%, melyet együttműködési megállapodás alapján külső foglalkoztató végez. A munka- rehabilitáció a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra, a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás a védett munkahelyen, illetve a nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre teszi alkalmassá a fogyatékos személyeket. Ezt, a végső soron önálló életvitelt segítő szolgáltatást az intézmény valamennyi, arra alkalmas ellátottja számára biztosítja.

Az intézmény Ifjúság utcai telephelyén 2014 decemberében tánc- és tornaterem került kialakításra a Debreceni Intézményműködtető Központ és DMJV Önkormányzata támogatásával, melyet ünnepélyes keretek között 2015. január 20-án adtak át.

Az ellátottaknak, hozzátartozóiknak és a dolgozóknak régi vágyuk vált valóra a terem kialakításával, ahol a fogyatékkal élő személyek számára ezáltal a napi rendszeres mozgást biztosítani tudják, illetve itt folynak az intézmény ellátottjaiból álló táncsoportnak a próbái is. Az évek óta működő Napsugár Táncsoport tagjai számos városi és országos rendezvényen megmutatták már tehetségüket, öregbítve ezzel az intézmény hírnevét.

Az intézmény által szervezett programok megvalósítását civil szervezetek is támogatják. A Mozgás Öröm Sport Egyesület a Debreceni Regionális Sportnap és a Tekenap, valamint a Fogyatékossgal Élők Világnapjához kapcsolódó program megrendezéséhez járult hozzá. Az Éltető Gondoskodás Alapítvány a Szavak nélkül eséllyel a tánc nyelvén program és a Fogyatékossgal Élők Világnapjához kapcsolódó programok megvalósítását támogatta. Az ellátottak szívesen mutatják meg tudásukat, tehetségüket, fesztiválokon, vetélkedőkön. Ezek közül kiemelkedő volt a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület Országos és Regionális Fesztiválja.¹⁰¹

A támogató szolgáltatás olyan önként vállalt feladat, amelyet az Önkormányzat a Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesülettel kötött ellátási szerződés útján biztosít. Az egyesület Támpont Támogató Szolgálat 18 és 35 éves fogyatékkal élő fiatalok saját lakóhelyén, lakókörnyezetében történő segítségét, életvitelének megkönnyítését végzi, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésüket segíti. Mind 2013-ban, mind 2014. évben – maximális létszámban - 48 fő vette igénybe a szolgáltatást. 2014. évben a kliensek fogyatékossgal szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult: 21 fő mozgássérült, 16 fő látássérült, 6 fő hallássérült, 2 fő autista, 1 fő értelmi fogyatékos, 2 fő egyéb. 2014-ben a regisztrált kliensek közül 6 személy fejezte be felsőfokú tanulmányait, közülük 4 főnek sikerült a szervezet közreműködésével munkát találnia. Az egyesület nagy hangsúlyt fektet a szakmával rendelkező gondozottak védett munkahelyen történő elhelyezkedésének segítésére is.

¹⁰¹ Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat beszámolója

Az eddig elért eredmények mindenképpen pozitívak, a határidő meghosszabbítása indokolt, azzal, hogy minden pályázati forrást meg kell ragadni a célkitűzések teljesítése érdekében.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe (1):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 1. <i>A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének helyi koncepciókban történő megjelenítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szociális szolgáltatószervezési koncepcióban nem szerepelnek a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét elősegítő intézkedések.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szociális szolgáltatószervezési koncepcióba a mélyszegénységben élők és romák társadalmi integrációját és esélyegyenlőségét segítő intézkedések kidolgozása és beépítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A szolgáltatószervezési koncepció felülvizsgálata • A célcsoportra vonatkozó esélyegyenlőségi szempontok megfogalmazása és beépítése a fejlesztési programba
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	A Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai Szociális Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • 2013. 12.31. • 2014. 06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A mélyszegénységben élőkre és a romákra vonatkozóan esélyegyenlőségüket segítő intézkedések fogalmazódnak meg a szolgáltatószervezési koncepcióban. Dokumentum: koncepció</p> <p>Fenntarthatóság: a koncepció rendszeres felülvizsgálata, cselekvési tervek folyamatos illesztése a változó társadalmi igényekhez</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nincs

Szükséges erőforrások	humánerőforrás (szakértők felkérése, megbízása)
<i>A 2015. évi felülvizsgálat eredménye</i>	<i>A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.</i>

Intézkedés címe (2):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 2. <i>A kultúrák közötti párbeszéd erősítése és a roma kultúra támogatása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzat közművelődési tevékenységében nem jelenik meg hangsúlyosan a lakosság multikulturális jellege, a kultúrák közötti párbeszéd és a roma kultúra népszerűsítése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A helyi közművelődési intézmények felveszik a programkínálatukba a helyi multikulturális adottságokat és a roma kultúrát, valamint a kultúrák közötti párbeszédet
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális programok, rendezvények szervezése • A kisebbségi kultúrák megismertetése a többségi társadalom tagjaival népszerűsítő rendezvények keretei között • A kisebbségi kultúra képviselőinek rendszeres találkozási (konferenciák, stb.)
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Debreceni Művelődési Központ intézményvezetője Kulturális Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 07. 01-2015. 06. 30. folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Kulturális programok száma (meghívók, beszámolók, stb.) Konferenciák, egyéb hivatalos rendezvények száma (meghívók, emlékeztetők, előadások dokumentációja, internetes megjelenítés, stb.)</p> <p>Fenntarthatóság: folyamatos kapcsolattartás a kisebbségi kultúrát képviselő szervezetekkel, lehetőség biztosítása az egymás közötti kommunikációra, párbeszédre</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Nem megfelelő szintű kapcsolattartás, a rendezvények, találkozók alacsony száma</p> <p>Rendezvénynaptár, kulturális programok éves tervezése, a kisebbségi kultúra képviselőivel történő folyamatos kapcsolattartás formális elemeinek beépítése az együttműködésekbe</p>

Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
<i>A 2015. évi felülvizsgálat eredménye</i>	<i>A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30.</i>

Intézkedés címe (3):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 3. <i>Az etnikai konfliktusok, társadalmi előítéletesség kezelése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az etnikai konfliktusok a társadalmi előítéletesség kezelésében és megelőzésében az önkormányzat nem jelenik meg hangsúlyos szereplőként
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat kezdeményezi a társadalmi szolidaritást, párbeszédet és a kisebbségek védelmét erősítő helyi szintű akciókat és kampányokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A romákkal kapcsolatos előítéletek csökkentése érdekében városi konferenciák, rendezvények, iskolai programok szervezése • Az etnikai konfliktusokkal terhelt oktatási és egyéb intézményekben folyamatos egyeztetés, mediációs programok kezdeményezése • A helyi médiumok felkérése tájékoztató műsorok, sajtóanyagok készítésére, megjelentetésére
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Civil Fórum Esélyek Háza vezetője Kulturális Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 07. 01-2015. 06. 30. folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Konferenciák, rendezvények száma (meghívók, beszámolók, sajtótájékoztatók, stb.) Konfliktuskezelési beavatkozások, mediációs tevékenységek típusa, száma Helyi elektronikus és írott sajtóban a témával kapcsolatban megjelenített, elsősorban szemléletformáló műsorok, cikkek</p> <p>Fenntarthatóság: a partnerek hatékony együttműködése, ennek viszonylagos formalizáltsága, a partnerség erősítése a kisebbségi képviselők és a helyi önkormányzat között</p>
Kockázatok és csökkentésük	Kezdeményezési hiányokból fakadóan a programok és beavatkozások száma és minősége alacsony marad, így nem következnek be a kívánt

eszközei	társadalmi szintű hatások. A roma kisebbség képviselőivel történő rendszeres kapcsolattartás, szoros együttműködés, a jogvédő szervezetekkel folytatott párbeszéd.
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06. 30-ig.

Intézkedés címe (4):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 4. <i>A munkaerő-piaci integráció/reintegráció segítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása: csoportos, illetve egyéni (személyre szabott) segítő szolgáltatások, mint a munka- és pályatanácsadás, pályaeorientációs tanácsadás, álláskeresői technikák.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tartós elszegényedés, a mélyszegénységbe süllyedés megelőzése érdekében az álláskeresők számára elhelyezkedést segítő képzések, átképzések szervezése. Speciális célcsoportok (nők, roma nők, alacsony iskolázottságúak, gyermeküket egyedül nevelők, életkori besorolás szerint hátrányos helyzetűek: pályakezdő fiatalok, 45 év fölöttiek, stb.) számára személyre szabott, illetve speciális, csoportos programok szervezése. Veszélyeztetett célcsoportok számára prevenciós és korrekciós beavatkozások tervezése (iskolai programok, tréningek, álláskeresői technikák, vállalkozóvá válás lehetőségei).
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Civil Fórum Kulturális Osztály Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31.: munkaerő-piaci folyamatok, várható tendenciák feltérképezése 2014. 06. 30.: összehangolt beavatkozási terv készítése, képzési programok tervezése 2015. 06. 30.: programok folyamatos szervezése, megvalósítása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	Elhelyezkedést segítő programokba bevont személyek száma (álláskereső, állásvesztéssel veszélyeztetettek, pályakezdők) Átképzési programok száma, típusai az elavult szakmával rendelkezők számára

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Álláskeresési technikák elsajátítása és információs szolgáltatásokat igénybe vevők száma, a programok típusai. Fenntarthatóság: források biztosítás, képzési programok folyamatos fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez történő igazítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem indul kellő számú képzési, átképzési program, illetve nem az igényekhez igazodóan alakul a kínálat. Információhiány miatt kimaradnak a legveszélyeztetettebb csoportok tagjai. A civil szervezetek bevonása a folyamatokba.
Szükséges erőforrások	Pályázati erőforrások
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.

Intézkedés címe (5):	Gyermekek 1. <i>Képességeket kibontakoztató szolgáltatások körének bővítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A képességek kibontakoztatását szolgáló intézmények, szolgáltatások köre hiányos
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célzott programok, prevenciós foglalkozások, pályázatok biztosítása a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, képességeik kibontakoztatása, a szülők megsegítése céljából, valamint a gyermekszegénység csökkentése érdekében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekvédelmi intézményekben élő gyermekek számára pályázati lehetőség, önerő biztosítása
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	DMJV Gyermekvédelmi Intézményének vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015-06-30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	Lebonyolított célzott programok száma és típusa Pályázati programokba történő bekapcsolódások száma, a pályázatok célja, célcsoportja Képességfejlesztő programok száma, bevont gyerekek száma Szülők számára indított programok száma, bevont szülők száma, a programok célja és hatásai

fenntarthatósága	Fenntarthatóság: pályázati lehetőségek folyamatos figyelése, pályázatírás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem jelenik meg megfelelő számú és szakmai célú pályázati kiírás Civil szervezetek bevonása a forrásteremtésbe, és a szakmai célok, irányok meghatározásába
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Képességfejlesztő programokat szervezett az intézmény, de továbbra is indokolt, a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, és a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig, illetve folyamatosan.</i>

Intézkedés címe (6):	Gyerekek 2. <i>Hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésének biztosítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányzik az ellátórendszerből a hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetése és a programpályázatok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nyári programok biztosítása a hátrányok kompenzálása érdekében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fedezet tervezése a nyári gyermekfelügyeletre, táboroztatásra
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. ügyvezetője Intézményfelügyeleti Osztály Pénzügyi Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Betervezett költségek Mégpályázott programok száma Nyári üdültetésbe bevont gyermekek száma Fenntarthatóság: civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése
Kockázatok és csökkentésük	Nem jelenik meg kellő számú és a nyári gyermekfelügyeletet, üdültetést támogató projekt

eszközei	Az önkormányzat önálló fedezetet tervez a feladat megvalósítására
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	Az intézkedés megvalósult, de további fenntartása és a határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06. 30-ig.

Intézkedés címe (7):	Gyerekek 3. <i>Akadálymentesítés megvalósítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények teljes akadálymentesítése nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, és beadás, lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	DMJV Gyermekvédelmi Intézményének vezetője Intézményfelügyeleti Osztály vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi intézmények akadálymentessé válnak Fenntarthatóság: a technikai feltételek és állagmegőrzés folyamatos biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya Pályázati lehetőségek
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzügyi források

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, beruházási, fejlesztési projektek megvalósítása miatt a határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06. 30-ig.</i>
---	---

Intézkedés címe (8):	Gyerekek 4. <i>A gyermekjóléti szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Személyi és tárgyi feltételek nem biztosítottak valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Személyi feltételekhez a szükséges fedezet biztosítása. Tárgyi feltételekhez pályázati lehetőségek feltárása.
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Valamennyi érintett intézményvezető Intézményfelügyeleti osztály vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezetek, intézmények munkatársai számára Fenntarthatóság: a feltételek folyamatos biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő pénzügyi források hiánya Pályázati lehetőségek
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Tekintettel arra, hogy ez az intézkedés a személyi feltételeket illetően megvalósult, a tárgyi feltételek vonatkozásában (akadálymentesítés) pedig azonos előbbi intézkedéssel, a további időszakban ezt beazonosított problémát nem indokolt külön intézkedés keretében szerepeltetni.</i>

Intézkedés címe (9):	Gyerekek 5. <i>Óvodai, iskolai szegregálódási folyamatok lefékezése, visszafordítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyes óvodák és iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A köznevelési törvény óvodai és iskolai körzethatárokra és a tanulók felvételére vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul érvényesíteni szükséges a településen belül minden évben az első osztályosok beiratkozásakor. A vonatkozó törvényi előírásoknak az első évfolyamtól felmenő rendszerben szükséges megfelelni. Szükséges az iskolai körzethatárok rendszeres, esélyegyenlőségi szempontú felülvizsgálata
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A körzethatárok felülvizsgálata
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	KLIK Debreceni Tankerület vezetője Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya Szociális Osztály Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A jelenlegi helyzethez képest kiegyensúlyozottabbá válik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának eloszlása az óvodákban és az iskolákban. Az óvodai és iskolai felvételi gyakorlatok folyamatos monitorozása, a szükséges beavatkozások megtétele. Fenntarthatóság: széles körű szakmai összefogás, civil szervezetek bevonása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem csökken a hátrányos helyzetű gyerekek aránya egy-egy óvoda vagy iskola esetében. Intézményenkénti helyzetfeltárás, és beavatkozások tervezése.
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>A jogszabályi rendelkezések az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósításához megfelelő biztonságot nyújtanak, így külön intézkedés nem indokolt.</i>

Intézkedés címe (10):	Gyerekek 6. <i>Az osztályismétlések számának csökkentése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyes általános iskolákban az országos átlagnál magasabb arányban találkozhatunk évfolyamismétlőkkel, és többnyire ugyanezen általános iskolákból kikerülve az országos átlagot meghaladó arányban szakiskolákban folytatják tanulmányaikat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az érettségit adó oktatási intézményekben való továbbtanulás elősegítése, szorgalmazása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az illetékes szervek figyelmének felhívása az osztályismétlésekre, beavatkozások tervezése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály KLIK Debreceni Tankerület vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015-06-30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Az osztályismétlések számának csökkenése. Az érettségit adó középiskolákban továbbtanulók száma növekszik.</p> <p>Fenntarthatóság: az általános iskolákban szakmai/mentorprogramok a hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulásának támogatására a pedagógusok bevonásával</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>A továbbtanulók aránya nem növekszik a hátrányos helyzetű fiatalok körében</p> <p>Pályázati források segítségével továbbképzések szervezése a pedagógusoknak, illetve ösztöndíj lehetőségek a továbbtanulni szándékozó gyerekek számára</p>
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az ösztöndíjprogram folyamatban van, az eredmények elérése érdekében az intézkedés határidejének meghosszabbítása szükséges.</i>

Intézkedés címe (11):	Gyerekek 7. <i>A pedagógiai munka eredményességének növelése, a kompetencia alapú mérések eredményeinek javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kompetenciamérés eredményei több köznevelési intézményben is az országosnál gyengébbek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Azokban az iskolákban, ahol az országos átlagtól elmaradnak az eredmények a pedagógiai munka fejlesztésének fókuszába kell helyezni a kompetencia alapú oktatást, és beavatkozásokat kell tervezni a pedagógiai munka eredményességének javítása érdekében.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az iskolai pedagógiai munka eredményesebbé tétele. Módszertani továbbképzések szervezése.
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály vezetője KLIK Debreceni Tankerület
Határidő(k) pontokba szedve	2015-06-30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A kompetenciamérés eredményei javulnak a legalacsonyabb teljesítményt nyújtó iskolákban. Pedagógusok továbbképzési programjainak száma, típusa, célja, a bevont pedagógusok száma. Fenntarthatóság: Folyamatos továbbképzéseken való részvételre történő motiválás, az új típusú pedagógiai módszerek elsajátításának és alkalmazásának a folyamatos támogatása, lehetővé tétele
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A kompetenciamérés eredményei nem javulnak jelentős mértékben a hátrányos helyzetű gyermekek, és a jelenleg alacsonyan teljesítő iskolák körében Folyamatos monitorozása az eredményeknek, és hatékonyabb beavatkozási programok tervezése, megvalósítása
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
<i>A 2015. évi felülvizsgálat eredménye</i>	<i>Az intézkedéssel elérni kívánt céllal összhangban a felülvizsgálati időszakban jogszabályi rendelkezés született, melynek várható hatása és eredménye a későbbi gyakorlat során fog megmutatkozni, azonban a jogszabályi szinten megjelenő szabályozás önmagában is eredménynek, jelentékeny előrelépésnek tekinthető. A HEP-ben külön intézkedésként történő nevesítése emiatt a továbbiakban nem indokolt.</i>

Intézkedés címe (12):	Gyerekek 8. <i>A családok átmeneti otthona férőhelyeinek növelése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a családok átmeneti otthonainak kihasználtsága, kevés a férőhely
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Krízisotthon, családok átmeneti otthona létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségekre felhívni az érintettek figyelmét (pályázatfigyelés, szolgáltatásfejlesztés)
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A családok átmeneti otthonát igénybe vevők száma – a férőhelyek számának növelése következtében – emelkedik</p> <p>Fenntarthatóság: a működéshez szükséges erőforrások folyamatos biztosítása</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>A fejlesztéseket követően sem lesz elegendő a férőhelyek száma a meglévő igényekhez képest.</p> <p>Civil szervezetek, egyházi fenntartók bevonása a szolgáltatások szervezésébe.</p>
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Jelenleg nincs pályázati lehetőség, azonban a cél megvalósítása érdekében az intézkedési terv fenntartása továbbra is szükséges.</i>

Intézkedés címe (13):	Gyerekek 9. <i>A helyettes szülői hálózat fejlesztése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helyettes szülői hálózatban kevés a férőhely, korlátozott a működés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A helyettes szülői szolgáltatás népszerűsítése és újabb, a feladat iránt elkötelezettséget érző helyettes szülők felkutatása a jövőben kiemelt feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyettes szülői hálózat népszerűsítése és médiamegjelenítése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	sajtó helyi honlap DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Intézményfelügyeleti Osztály Polgármesteri Kabinet
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30-ig folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A helyettes szülői hálózat férőhelyeinek száma bővül</p> <p>Fenntarthatóság: a médiamegjelenítések folyamatossága a helyi írott és elektronikus sajtóban, helyettes szülőséggé válást támogató programok folyamatos szervezése</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Nem lesz elegendő a jelentkezők száma, továbbra is viszonylag korlátozott marad a szolgáltatás működése</p> <p>A szolgáltatásba bevonhatók körének folyamatos tájékoztatása a lehetőségekről különböző információs technikák segítségével.</p>
Szükséges erőforrások	humánerőforrás
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>A helyettes szülői hálózatot nem sikerült felállítani, az intézkedési terv ezen részének fenntartása a továbbiakban nem indokolt.</i>

Intézkedés címe (14):	Idősek 1. <i>Idősügyi stratégia/koncepció kidolgozása, Idősügyi Tanács létrehozása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a városnak működő Idősügyi Tanácsa, elfogadott idososügyi koncepciója
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az Idősügyi Tanács újjászervezése Az egyházi és civil szervezetek javaslatait is összegyűjtve az idososügyi koncepció megírása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Érintettek bevonása, javaslattétel, fórumok A tanács létrehozása, működési feltételeinek biztosítása A koncepció előkészítése, kidolgozása
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	DMJV Idősek Háza DMJV Városi Szociális Szolgálat vezetője egyházi intézmények vezetői nyugdíjas szervezetek képviselői Szociális Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31. Idősügyi Tanács létrehozása 2014. 12. 31. Idősügyi koncepció
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idősügyi Tanács Elfogadott idososügyi koncepció Fenntarthatóság: a működés folyamatossága, a koncepció programjának folyamatos végrehajtása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nincs
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (15):	Idősek 2. <i>A 45-59 éves korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedését segítő programok kidolgozása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkaerőpiacról való kiszorulás veszélye különösen magas a 45-59 éves korosztályhoz tartozók esetében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A 45 év felettiek számára az élethosszig tartó tanulását ösztönző, foglalkoztathatóságukat növelő képzések kezdeményezése a munkaügyi hatóságoknál
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kezdeményezés a Munkaügyi Központ felé célzott programok kiírása érdekében
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Szociális Osztály Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A célcsoport igényeihez igazított és lebonyolított képzések száma A képzésekben résztvevők száma, a képzések segítségével elhelyezkedők aránya Elhelyezkedést segítő kiegészítő szolgáltatásokban résztvevők aránya Fenntarthatóság: a képzési kínálat folyamatos frissítése, az igények folyamatos monitorozása, a célcsoporttal történő folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem a munkaerő-piaci igényekhez igazított képzések szerveződnek A helyi munkaerő-piaci lehetőségek folyamatos elemzése, a képzési kínálat folyamatos frissítése
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (16):	Idősek 3. <i>Az idősek kulturális programokban történő részvételének támogatása, informatikai ismereteik javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek kulturális passzivitása veszélyezteti mentális egészségüket. Nem megfelelő szintű az idősek informatikai jártassága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A kulturális programokról való hatékonyabb tájékoztatás. Ingyenes vagy olcsó belépőjegyekhez való hozzájutás biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Infopont létrehozása A tájékoztatás hatékonyságának növelése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Debreceni Művelődési Központ vezetője Debreceni Nyugdíjas Egyesület vezetője Kulturális Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A kulturális programok marketingjének időseket is elérő formái. Kedvezményesen igénybe vett belépőjegyek száma, a rendezvények típusai. Infopont létrehozása és folyamatos üzemeltetése. Fenntarthatóság: az elektronikus tájékoztatási felületek folyamatos karbantartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem működik hatékonyan a tájékoztatás, nem megfelelő arányban, szinten éri el az időseket. Az idősek által használt és elérhető kommunikációs csatornák működtetése, megfelelő szintű és folyamatos marketingtevékenység
Szükséges erőforrások	pályázati erőforrások
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az Infopont létrehozása megvalósult. Az intézkedési tervben meghatározottak fenntartása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (17):	Idősek 4. <i>Az egyedülálló idős emberek mentális egészségének javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az elmagányosodás veszélyezteti az idősek mentális egészségét
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A lakóhelyi kisközösségek, szomszédok önszervező mozgalmának a kezdeményezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Civilek bevonásával szomszédsági programok megvalósítása, önkéntesség erősítése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Életfa Önkéntes Községi Centrum Kulturális Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tevékenységben résztvevő önkéntesek száma Az önkéntesek által végzett tevékenységek dokumentációja A civil és szomszédsági programok száma A civil és szomszédsági programok típusai, az abban résztvevő lakosok száma Fenntarthatóság: a helyi lakosok igényeihez igazított programok, megfelelő és folyamatos civil szervezeti jelenlét támogatása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem alakul ki a közösségi tevékenységek hálózata, csupán egymástól elszigetelt programok, rendezvények zajlanak A civil szervezetek folyamatos jelenléte, az önkéntesek bevonásának, feladataik szervezésének, felkészítésüknek programszintű megvalósítása
Szükséges erőforrások	pályázati erőforrások
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (18):	Nők 1. <i>A gyermekvállalás női foglalkoztatásra ható negatív munkaerő-piaci tényezőinek enyhítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekvállalás negatívan befolyásolja a nők munkaerő-piaci részvételét
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Alternatív foglalkoztatási formák támogatása. Rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyek kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Intézmények felhívása, családbarát munkahelyek népszerűsítése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31. és folyamatos 2015. 06. 30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kapcsolattartás a potenciális munkaadókkal, ezek dokumentációja. Az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítésének dokumentációja. A családbarát munkahelyek számának növekedése. Atipikus formában elhelyezkedő kisgyermekes nők száma. Fenntarthatóság: folyamatos kapcsolattartás a munkaadókkal, tájékoztatás a nők körében az atipikus foglalkoztatási formákról
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A munkáltatók nem kellő szintű motivációja az atipikus formákban történő foglalkoztatásra A nők nem megfelelő szintű informáltsága a lehetőségekről. Folyamatos kapcsolattartás a munkáltatókkal és a felmerülő lehetőségek, igények közvetítése az érintettek között.
Szükséges erőforrások	pályázati erőforrások
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>A felülvizsgálati időszakban nem volt sikeres pályázat. Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (19):	Nők 2. <i>A roma nők munkaerő-piaci helyzetének javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma nők halmozottan hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon, elsősorban iskolai végzettségük szintje kritikus
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szakma, munkatapasztalat, jobb foglalkoztatási esélyek biztosítása a roma nők számára.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Roma foglalkoztatás elősegítése a nemzetiségi feladatokat ellátó szervezetek számára
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális Osztály Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30-ig folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzési programokba bevont roma származású nők száma A képzések dokumentációja Munkatapasztalat szerző programokba bevontak száma Egyéb, a foglalkoztatási esélyeket növelő meghirdetett programok típusai, az abban részt vettek száma A programok eredményesség-mutatói Fenntarthatóság: civilek bevonása, folyamatos pályázati aktivitás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kellő számban vonódnak be a célcsoport tagjai a programokba A meghirdetett programok nem adnak kellő szintű felkészítést a munkaerő-piaci elhelyezkedésre A roma nők családi és munkaerő-piaci hátrányai korlátozzák elhelyezkedési lehetőségeiket A képzési programokba bevont roma származású nők számára további kiegészítő szolgáltatások nyújtása
Szükséges erőforrások	pályázati erőforrások
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>A felülvizsgálati időszakban szerveztek a célcsoport számára képzési programokat, de az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (20):	Nők 3. <i>A bölcsődék számának növelése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bölcsődék száma a 0-2év közötti gyermekek számát figyelembe véve alacsony, amely gátolhatja a nők visszatérését a munkaerőpiacra
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekfelügyeletet biztosító intézmények számának, befogadó képességének növelése az igényeknek megfelelően
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Bölcsődei férőhelyek és igények folyamatos vizsgálata, pályázati lehetőségek figyelése és elemzése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30-ig folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekfelügyeletet biztosító intézmények számának növekedése A gyermekfelügyeletet biztosító intézmények befogadóképességének növekedése Az intézményes gyermekfelügyeleti formák típusainak, formáinak bővülése A gyermekfelügyeletet igénybe vevők számának növekedése Fenntarthatóság: a helyi igényekhez igazított, a fizetőképes keresletet és a családok igényeit is figyelembe vevő szolgáltatások szervezése folyamatosan
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kellő ütemben nő a férőhelyek száma, illetve nem a kereslethez igazított gyermekfelügyeleti formák szerveződnek Fenntarthatóság: a szükségletek folyamatos monitorozása, támogatások, pályázatok bevonása újabb intézmények létesítése érdekében
Szükséges erőforrások	pályázati források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (21):	Nők 4. <i>A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők munkaerő-piaci hátrányainak enyhítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők kiszorulnak a munkaerő-piacról
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A kisgyermekes nők és 41-45 év közötti nők foglalkoztatását segítő képzések indítása. Modern eszközök: laptop, számítógép, internet, levelezőrendszer megismerését segítő képzések folyamatos indítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A Munkaügyi Központ felhívása a foglalkoztatást elősegítő képzések indítására, civil szervezetek támogatása
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Szociális Osztály Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30-ig folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A kisgyermekes nők és 41-45 év közötti nők munkavállalását elősegítő megszervezett képzési programok száma. A képzési programokban részt vett nők aránya. A képzési programok típusai, elhelyezkedést segítő hatásaik elemzése. Fenntarthatóság: képzések folyamatos indítása, igényfelmérések a célcsoport tagjai között
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem a szükségletekre reagáló képzések szerveződnek. Nem sikerül kellő számú nőnek a képzések utána az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni. A munkaerő-piaci igények elemzése, az igényfelmérések eredményeinek figyelembe vétele, és az ezekhez igazított képzési kínálat biztosítása.
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>A probléma kezelése folyamatosan megtörtént, az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (22):	Fogyatékkal élők 1. <i>A fogyatékos személyek helyzetének feltárása érdekében széles körű szakmai adatgyűjtés</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Rendkívül kevés adat/információ áll rendelkezésre a Debrecenben élő fogyatékos személyekre vonatkozóan, amely jelentősen akadályozza a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének biztosítását
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	További adatgyűjtések, szükségletfeltárások és elemzések szükségesek a debreceni célcsoportról
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egészségügyi szolgáltatók és intézmények bevonásával adatgyűjtés Adatelemzés Az eredmények beépítése a fejlesztési koncepciókba
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A célcsoporttal kapcsolatban lévő intézmények körében adatgyűjtés. A célcsoport esélyegyenlőségének növelése érdekében körükben végzett szükségletfeltáró vizsgálatok. A szolgáltatásfejlesztési koncepcióban a fogyatékos emberek igényeihez igazított szolgáltatások hangsúlyosabb megjelenítése. Fenntarthatóság: az adatgyűjtések módszereinek szakmai alapokon történő kidolgozása, folyamatos adatkérés, adatszolgáltatás, a célcsoport igényeihez történő folyamatos alkalmazkodás a szolgáltatások, ellátások, munkaerő-piaci igények terén
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az adatgyűjtések esetlegesek, az eredmények nem kerülnek beépítésre a szolgáltatások fejlesztése során. Formalizált eljárásrend, folyamatos adatgyűjtési és adatközlési kötelezettsége az érintett intézmények részéről.
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (23):	Fogyatékkal élők 2. <i>A szakosított ellátásokat biztosító intézményekben a túlsúlyosság megszüntetése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelenleg is működnek nagyméretű, 50 fő feletti ellátotti létszámmal működő szakosított ellátások
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A jogszabályi előírásoknak megfelelően az 50 fő feletti létszámú, fogyatékos személyeket ellátó intézmények folyamatos kiváltása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek feltérképezése és a döntéshozók tájékoztatása
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Érintett intézmények vezetői Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megszűnnek a nagy létszámú intézmények Fenntarthatóság: a formális működés feltételeinek folyamatos biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrások hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.

Intézkedés címe (24):	Fogyatékkal élők 3. <i>A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közszolgáltatások igénybevétele alacsony szintű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Érintettek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról Honlapok akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Honlapok akadálymentesítése Egyéb tájékoztatási lehetőségek feltérképezése
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Érintett intézmények vezetői Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a megfelelő tájékoztatási formák alkalmazása révén. A célcsoport elérésének és tájékoztatásának új formái dolgozódnak ki. A közszolgáltatások elérése és az információk széles körű biztosítása érdekében növekszik az akadálymentesített honlapok száma. Fenntarthatóság: a kidolgozott tájékoztatási rendszer folyamatos működtetése, fejlesztése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelően megválasztott tájékoztatási formák. A nem megfelelően megválasztott tájékoztatási formák miatt a közszolgáltatásokról szóló információk továbbra sem jutnak el a célcsoport tagjaihoz. Civilek, tanácsadók, a külső/belső szakértők tevékenységének bevonása
Szükséges erőforrások	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

Intézkedés címe (25):	Fogyatékkal élők 4. <i>Az önálló életvitelt segítő ellátási formákhoz való hozzáférés esélyeinek javítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önálló életvitelt segítő ellátási formák, mint a támogató szolgálat és a nappali ellátás csak az érintettek egy szűk csoportja számára elérhető
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önálló életvitelt segítő ellátások, szolgáltatások bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek elemzése és a döntéshozók tájékoztatása.
Résztvevők és felelős	Felelős: Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Érintett intézmények vezetői Intézményfelügyeleti Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Növekszik a támogató szolgálat szolgáltatásait és a nappali ellátásokat igénybe vevő fogyatékos személyek száma. Bővül az önálló életvitelt segítő ellátások, szolgáltatások köre. Fenntarthatóság: az ellátások és szolgáltatások körének folyamatos bővítése, pályázatok írása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati pénzügyi források
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye	<i>Az intézkedési tervben meghatározottak megvalósítása érdekében a határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig indokolt.</i>

A HEP 2013-2018. Intézkedési Tervben nem került meghatározásra intézkedés valamennyi, a korábban megjelölt beazonosított problémára, mivel a tervezés során figyelembe kellett venni a megvalósításhoz szükséges anyagi és humán erőforrás rendelkezésre állását is. Ezért csak olyan intézkedéseket tartalmazott a program, melynek végrehajtása feltehetően kevés kockázattal járt. Azokat a beazonosított problémákat, melyekre nem született intézkedés, a felülvizsgálat során újra áttekintettük és az alábbi intézkedési terveket határoztuk meg. Egyes, problémaként beazonosított területre külön intézkedési tervet nem dolgoztunk ki, mivel számos érintett terület átfedést tartalmaz és egy intézkedési tervvel több beazonosított problémára adható megoldás.

<i>A romák és/vagy mélyszegénységben élők, a HEP 2013-2018-ban beazonosított problémákra kidolgozott intézkedési területek részletes kifejtése</i>
--

A romák és/vagy mélyszegénységben élők célcsoportjánál bizonyos beazonosított problémák szorosan összefüggenek egymással és megoldásukra azonos intézkedési terv dolgozható ki, ezért ezekre összevonva fogalmazzuk meg az intézkedési terveinket, az összevont területekre – pontonként - külön is utalva.

Intézkedés címe (26):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 5. Az 50. életévüket betöltött munkavállalók helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>Debrecenben az idősebb (50 év feletti) munkavállalók jelentős elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, különösen az 55 év felettiiek váltak veszélyeztetetté, ugyanis az arányuk a nyilvántartott álláskeresőknél 2005-ben még csak 4,71% volt, 2011-re ez az érték 8,58% -ra változott.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásba	<i>Idősebb munkavállalók és nők képzése új, jövő orientált és atipikus munkahelyekre. Közös tanácsadó és támogató hálózat létrehozásának kezdeményezése (az ausztriai „Fit2Work”, mintájára) idősebb dolgozóknak és munkaadóknak. Az idősebb dolgozók egészségi problémáik megoldásához kapnak támogatást, a munkaadók pedig olyan munkaszervezési gyakorlat kialakításához, amely támogatja az idősebbek értékes tudás felhasználásának lehetőségeit</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>A programokat, illetve a képzéseket egyénileg, egyénre szabottan kell alakítani, a gazdaság szükségleteinek figyelembe vételével. Az alkalmasságot, a megmaradt képességeket és a konkrét munkahely elvárásait tisztázni kell és egymásnak megfeleltetni. Kompetencia fejlesztő képzések. Ehhez szükséges a résztvevőkkel való szoros együttműködés, hogy ne kerüljenek nem megfelelő szakképzésbe.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya</i>

Határidő(k) pontokba szedve	2017. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútáv), valamint fenntarthatósága	<i>Képzések és képzésekben résztvevők száma. Az idősebb munkavállalók átképzésére irányuló programok. A munkáltatói igények figyelemmel kísérése. Pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Pénzügyi források hiánya Munkáltatói elvárások</i>
Szükséges erőforrások	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (27):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 6. <i>A regisztrált pályakezdők segítése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>A regisztrált pályakezdők aránya a 18-29 éves korosztályban folyamatosan és jelentősen az országos értéket meghaladó mértékben emelkedett az elmúlt években 1,95%-ról 3,49%-ra.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásba	<i>A munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása, csoportos, illetve egyéni segítő szolgáltatások, pályaválasztási tanácsadás, pályaaorientációs tanácsadás, álláskereső technikák. Vállalkozóvá válás (bértámogatással) vállalkozóvá válás (tőketámogatással)</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>a) mikrohitelezés női vállalkozóknak és a fiataloknak gyakornoki munkahelyeket teremtő cégek számára, b) az iskoláikat be nem fejező, un. korai iskola elhagyókra fókuszáló intézkedések, hogy ezek a fiatalok is szerezzenek képzettséget, c) duális szakképzési rendszerben a fiatalok számára a szakképzésükhöz konkrét gyakorlati képző helyet (vállalkozást) d) hátrányos helyzetű fiatalok számára un. „Termelő Iskolák”-ban történő oktatás támogatása. Ezek foglalkoztatási tevékenysége hasonlít a szociális gazdasági tehát az esetleges piaci nyereséget a termelésbe visszaforgató, de üzleti vállalkozásként formákban végzett non-profit tevékenységekhez, de ugyanakkor oktatják és szakképzésben is részesítik a fiatalokat, e) saját szervezésű képzések indítása</i>

Résztvevők és felelős	A figyelem felhívásáért felelős: a Humán Főosztály vezetője
Partnerek	Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya Roma Nemzetiségi Önkormányzat KLIK Debreceni Tankerület vezetője
Határidő(k) pontokba szedve	2017. 06. 30. illetve folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programokba bevont személyek száma Szakképzettséget szerző fiatalok mutatószámainak javulása Fenntarthatóság: források biztosítása, képzési programok fejlesztése és annak a munkaerő-piaci igényekhez történő igazítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem indul kellő számú képzési program, illetve nem az igényekhez igazodóan alakul a kínálat. Információhiányból adódóan kimaradnak a célcsoport tagjai. Civil szervezetek bevonása.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források

Intézkedés címe (28):	Romák és/vagy mélyszegénységben élők 7. Tartós munkanélküliek munkalehetőséghez juttatása (Több beazonosított probléma összevont kezelése!)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> • Tartós munkanélküliek magas aránya • Generációkon át örökölt szegénység • Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan. • A tartósan (egy éven túl) munka nélkül levők aránya magasabb a megyei és az országos értéknél.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Az önkormányzatnak foglalkoztatóként maga is növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz.</p> <p>Az önkormányzat célzott programokkal a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítésével segítse a mélyszegénységben élők felzárkózását.</p> <p>Munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása: csoportos, illetve egyéni (személyre szabott) segítő szolgáltatások, mint a munka- és pályatanácsadás, pályaaorientációs tanácsadás, álláskereső technikák, álláskereső klub.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás)	a) Igényfelmérés a célcsoport tagjai között.

<i>tartalma) pontokba szedve</i>	<p>b) Az önkormányzat az általa működtetett szociális és ifjúsági szolgáltatásokon keresztül vonja be a sebezhető csoportokat a munkaerő-piaci programokba.</p> <p>c) A foglalkoztatási érdekegyeztetés területi dimenzióinak erősítése, kapacitásépítés, a helyi foglalkoztatási partnerségek és párbeszédök ösztönzése.</p> <p>d) A helyi munkaerő-piaci szereplők összefogásának, a globális problémákra adható helyi válaszok megtalálásának folyamatában a foglalkoztatási paktumoknak a korábbiakhoz képest nagyobb szerep biztosítása.</p> <p>e) Társadalmi-gazdasági partneri kapcsolatok erősítése. Szoros a kapcsolat kialakítása a gazdasági és szakmai kamarákkal is, a képző intézményekkel foglalkoztatási célú nonprofit szervezetekkel.</p> <p>f) A civil szervezeti nyilvántartás kiegészítése a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel.</p> <p>g) Foglalkoztatási civil alap létrehozása</p>
<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>A figyelem felhívásért felelős a Humán Főosztály vezetője</i>
<i>Partnerek</i>	<i>Civil Szervezetek</i> <i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat</i> <i>Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály</i> <i>Intézményfelügyeleti Osztály</i> <i>Szociális Osztály</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>2017. 06. 30.</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<p><i>A programokba bevont személyek száma, mutatószámok javulása</i></p> <p><i>Fenntarthatóság: források biztosítása</i></p>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<p><i>Információhiány</i></p> <p><i>Felajánlható álláshelyek hiánya</i></p>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Pályázati pénzügyi erőforrások</i>
<i>Intézkedés címe (29):</i>	<p><i>Romák és/vagy mélyszegénységben élők 8.</i></p> <p><i>Segélyezési programokban részt vevők számának csökkentése</i></p>

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>A rendszeres szociális segílyt (illetve annak utódjait) igénybe vevők száma az időszakos ingadozások mellett is 6-7 szeresére nőtt, arányuk a regisztrált álláskeresőkön belül nagyjából ötszörösére emelkedett.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Szociális segélyezésben részesülők és a tartós munkanélküliek foglalkoztatásának előmozdítását célzó aktiváló programok, kezdeményezések. Meglévő társadalmi (szociális) vállalkozások, szociális szervezetek támogatása, újak létrejöttének támogatása.</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>A célcsoport részére szervezett képzések, kompetenciaképzések</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Szociális Kerekasztal Roma Nemzetiségi Önkormányzat Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya Civil szervezetek</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>A szociális segélyezésben részesülők számának csökkenése. Szociális vállalkozások és szociális szervezetek számának növekedése, produktív működése. Források biztosítása, programok folyamatos fejlesztése és az igényekhez igazítása.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>A célcsoport nem kapja meg a kellő információt, emiatt nem vesznek részt a programokban.</i>
Szükséges erőforrások	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (30):	<i>Romák és/vagy mélyszegénységben élők 9. Hátránykompenzáló szolgáltatások a célcsoport részére (Több beazonosított probléma összevont kezelése!)</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> <i>Nincs az önkormányzatnak rendszeres és szervezett adatgyűjtése arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő mélyszegénységben élők és romák számára.</i> <i>Nincsenek hátránykompenzáló szolgáltatások és juttatások a</i>

	<i>mélyszegénységben élők és romák számára a szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés terén.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Hatékony adatgyűjtési rendszer kidolgozása. A pozitív diszkriminációs rendszer kidolgozása a mélyszegénységben élők és romák speciális helyzetének és igényeinek figyelembevételével.</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>a) Adatgyűjtések, szükségletfeltárások és elemzések szükségesek az egészségügyi szolgáltatók és intézmények bevonásával. b) Adatelemzések c) Az eredmények beépítése a fejlesztési koncepciókba.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat Intézményfelügyeleti Osztály Egészségügyi szolgáltatók és intézmények</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	<i>A célcsoporttal kapcsolatban lévő intézmények körében adatgyűjtés. A célcsoport esélyegyenlőségének növelése érdekében a körükben végzett szükségletfeltáró vizsgálatok.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Az adatgyűjtések esetlegesek. Formalizált eljárásrend, folyamatos adatgyűjtési és adatközlési kötelezettség az érintett intézmények részéről.</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források.</i>

A gyermekek helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység tekintetében a HEP 2013-2018-ban beazonosított problémákra kidolgozott intézkedési területek részletes kifejtése

A gyermekekre vonatkozó fejezetben bizonyos beazonosított problémák szorosan összefüggenek egymással és megoldásukra azonos intézkedési terv dolgozható ki, ezért ezeket összevonva fogalmazzuk meg, az adott területekre külön is utalva.

Intézkedés címe (31):	Gyermekek 10. <i>A lakosság egészségi állapotának javítása, az egészségügyi intézmények tárgyi feltételeinek javítása</i>
----------------------------------	---

	<i>(Több beazonosított probléma összevont kezelése!)</i>
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	<i>A lakosság egészségi állapota nem kielégítő. Fontos lenne az egészségügyi intézmények tárgyi feltételeinek javítása.</i>
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	<i>Fontos kíváncsi a belterületi zöldterületek rendszerré fejlesztése a lakosság egészségi és pszichés állapotának javítása érdekében (összhangban a városfejlesztési operatív programmal) Szűrőprogramok biztosítása a gyermekek és a felnőtt lakosság számára. Pályázatok szükségesek az ellátórendszer fejlesztésére vonatkozóan (összhangban a városfejlesztési operatív programmal).</i>
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	<i>Szűrőprogramok támogatása Figyelemfelhívó és prevenciós események támogatása</i>
<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>Felelős: Intézményfelügyeleti Osztály</i>
<i>Partnerek</i>	<i>Egészségügyi intézmények</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>2017. 06. 30.</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<i>Orvosi rendelők folyamatos karbantartása, felújítása Szabadtéri kondiparkok kialakítása Fenntarthatóság: pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése</i>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Kevés pályázati forrás áll rendelkezésre</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

<i>Intézkedés címe (32):</i>	<i>Gyermekek 11. Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása</i>
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	<i>Kevesen vesznek részt a hátrányos helyzetű tanulók közül a különböző, tanulást segítő és felzárkóztató programokban.</i>
<i>Célok - Általános megfogalmazás és</i>	<i>Meg kell teremteni a lehetőségét, hogy különböző programokban a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nagyobb arányban vegyenek részt.</i>

rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásba	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>A tanulást segítő és a felzárkóztató programok népszerűsítése</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat KLIK Debreceni Tankerület vezetője</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>folyamatos</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>Az osztályismétlések számának csökkenése Középiskolákban továbbtanuló gyermekek számának növekedése</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>A célcsoport nem rendelkezik megfelelő információval, így nem tud részt venni a programokban.</i>
Szükséges erőforrások	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (33):	Gyermekek 12. <i>A hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének feltárása érdekében széleskörű adatgyűjtések</i> <i>(Több beazonosított probléma összevont kezelése!)</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> <i>A településen nem azonosítottak még teljes körűen a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, a szülők csak akkor nyilatkoznak a tárgyban, ha már oktatási-nevelési intézménybe (óvodába, iskolába) jár a gyermekük.</i> <i>Hiányoznak az adatgyűjtések, átfogó kutatások a gyermekszegénységgel, gyermekes családok helyzetével kapcsolatban, különös tekintettel a fogyatékkal élő gyermeket nevelő családokra vonatkozóan.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	<i>A településen lakó, óvodai nevelésben nem részesülő (3-5 éves) gyermekek, illetve tanulói jogviszonnyal nem rendelkező, nappali iskolarendszeren kívüli tankötelesek és gondviselők személyes felkeresése az illetékes szervezet szakemberének/szakembereinek rendszeres családlátogatása útján, szükség szerint a helyi kisebbségi</i>

időegységekre bontásban	<p>önkormányzat, vagy civil szervezet segítőinek közreműködésével.</p> <p><i>Meg kell teremteni a megbízható adatszolgáltatást és nyilvántartást.</i></p> <p><i>Az alapos és mindinkább széleskörű feltérképezés érdekében el kell érni, hogy a szülők nyilatkozzanak. Be kell vonni a szakmai munkába az érintett szakembereket, a védőnőket, a szociális munkásokat, a kisebbségi önkormányzat képviselőit, a pedagógusokat.</i></p> <p><i>Valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek/tanuló intézményes nevelésben-oktatásban részesülhet. A halmozottan hátrányos helyzetű óvodás korú gyermekek óvodai nevelésbe való bevonása érdekében az egészségügyi, szociális és közoktatási területen dolgozó szakemberek együttműködése tervezést igényel, a gyermekek felkutatása, mihamarabbi szocializációjuk megkezdése céljából kiemelten fontos.</i></p> <p><i>Fontos lenne szisztematikus adatgyűjtéseket, akciókutatásokat, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer hatékonyságát mérő kutatások megtervezésére és lebonyolítására.</i></p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Az együttműködő partnerek ösztönzése a primerkutatás, reprezentatív lakossági felmérés készítésére.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Intézmények vezetői szociális munkások, pedagógusok, védőnők Roma Nemzetiségi Önkormányzat</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p><i>A célcsoporttal kapcsolatban lévő intézmények körében adatgyűjtés.</i></p> <p><i>A célcsoport esélyegyenlőségének növelése érdekében körükben végzett szükségletfeltáró vizsgálatok.</i></p> <p><i>Az adatgyűjtések módszereinek szakmai alapokon történő kidolgozása, folyamatos adatkérés, adatszolgáltatás.</i></p> <p><i>Empirikus adatok, melyek hozzájárulnak a beavatkozások meghatározásához, illetve az intézkedések eredményességének, hatékonyságának megítéléséhez.</i></p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p><i>Az adatgyűjtések esetlegesek, az eredmények nem kerülnek beépítésre a szolgáltatások fejlesztése során.</i></p> <p><i>Formalizált eljárásrend, folyamatos adatgyűjtési és adatközlési kötelezettsége az érintett intézmények részéről.</i></p>
Szükséges erőforrások	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (34):	Gyermekek 13. <i>Komplex együttműködés a szakmai szervezetek között a hátrányos helyzetű gyermekek érdekében</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>A településen a szociális, oktatási, egészségügyi területen a szakmai és társadalmi szervezetekkel való együttműködés az aktuális feladatokhoz kapcsolódik.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Tovább kell erősíteni a szakmai és társadalmi szervezetekkel való rendszeresebb, tartalmasabb együttműködést.</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Szakmai fórumok, tanácskozások szervezése</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Intézményfelügyeleti Osztály vezetője Intézményvezetők KLIK Debreceni Tankerület vezetője Roma Nemzetiségi Önkormányzat</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>Szakmai fórumok, tanácskozások száma, jegyzőkönyvei. Együttműködési megállapodások megkötése.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Pénzügyi kockázat</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (35):	Gyermekek 14. <i>Nevelőszülői hálózat fejlesztése</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>Nevelőszülői kapacitások hiányosak.</i>

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<i>Nevelőszülői hálózat fejlesztése fontos lenne a szakellátás kimeneti mutatóinak javítása érdekében.</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Nevelőszülői hálózat népszerűsítése és gyakoribb megjelenítése a médiában.</i>
Résztevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Intézményfelügyeleti Osztály sajtó</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>Bővül a nevelőszülői hálózat létszáma.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Nem lesz elegendő jelentkező A szolgáltatásba bevonhatók körének folyamatos tájékoztatása</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrás</i>

A nők helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység tekintetében a HEP 2013-2018-ban beazonosított problémákra kidolgozott intézkedési területek részletes kifejtése

A nőkre vonatkozó fejezetben bizonyos beazonosított problémák szorosan összefüggenek egymással és megoldásukra azonos intézkedési terv dolgozható ki, ezért ezeket összevonva fogalmazzuk meg, az adott területekre külön is utalva.

Intézkedés címe (36):	<i>Nők 5. A nőket ért családon belüli erőszak visszaszorítása</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>A családon belüli erőszak nagy része láthatatlan, a magánszférán belül marad.</i>

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Információátadás, média, újság, szórólap segítségével a nők tájékoztatása, segítségnyújtó intézményekről és lehetőségekről.</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>A bántalmazott nők számára tanácsadás, mentális segítség nyújtása. Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Intézményvezetők Civil szervezetek Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>folyamatos</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	<i>A szolgáltatást személyesen vagy telefonon igénybe vevők száma növekszik.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>A szakemberek egyre gyakrabban szembesülnek azzal a helyzettel, hogy a szolgáltatást igénybe vevő nem elhelyezésre, hanem mentális-szociális támogatásra szorul, amely „ambuláns” módon megoldható. Pályázati források hiánya</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrás, pályázati pénzügyi forrás</i>

Intézkedés címe (37):	Nők 6. <i>Bérezésben megjelenő hátrányos megkülönböztetés megszüntetése Alacsony a nők közéleti szerepvállalása</i> <i>(Több beazonosított probléma összevont kezelése!)</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyenlő munkáért egyenlő bér elve nem valósul meg, továbbra is 12% körüli bérkülönbségek vannak. • A nők közéleti szerepvállalása alacsony. Kevés vezető pozícióban lévő nő él a városban.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	<i>A jelenlegi helyzet felülvizsgálata, elemzése, megoldási javaslatok készítése, a béregyenlőség megvalósulása érdekében. Kvótás rendszer bevezetése.</i>

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Az érintettek figyelmének felhívása a problémára.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Polgármesteri Kabinetiroda</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>A mutatószámok javulása, jogszabályi változás.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Sajtónyilvánosság</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrás</i>

Intézkedés címe (37):	<i>Nők 7. Alacsony iskolai végzettségű és/vagy roma nők, valamint a pályakezdő fiatal nők munkaerő-piaci helyzetének javítása (Több beazonosított probléma összevont kezelése)</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Magas a pályakezdő fiatal nők száma, kiemelten veszélyeztetettek az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők. A magas munkanélküliség egyik oka az alacsony iskolai végzettség.</i> • <i>Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, főként alulfizetett, alacsony presztízsű állásokban, vagy közmunka programokban helyezkednek el. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nagyobb arányban kerülnek munkakereső státuszba.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Speciális képzések, átképzések, továbbképzések biztosítása. Egyesületek, képzési intézményekkel való együttműködés. Hiányszakmák felkutatása és képzési programok indítása szakma specifikusan. Pályaválasztási tanácsadások, tájékoztatók szervezése annak érdekében, hogy a nők hiányszakmákat tanuljanak és helyezkedjenek el a vezető ágazatokban. Kiemelt oktatási programokban való részvétel, amelyek keretein belül a</i>

	<i>nők számára információkat, lehetőségeket, kedvezményeket és ösztöndíjakat biztosíthatnak a támogatók és megjelent cégek, így ennek pozitív hatást gyakorolna a nők munkaerő-piaci lehetőségeire.</i>
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	<i>Elhelyezkedést segítő képzések, átképzések szervezése. A speciális célcsoport számára személyre szabott, speciális, csoportos programok szervezése. Prevenációs és korrekciós beavatkozások tervezése (iskolai programok, tréningek, álláskeresési technikák).</i>
<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
<i>Partnerek</i>	<i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Civil Szervezetek</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>2017. 06. 30.</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<i>Átképzési programok száma, típusa az elavult vagy szakmával nem rendelkezők részére. Álláskeresési technikák elsajátítása és információs szolgáltatásokat igénybe vevők száma, programok típusai. A programokba bevont személyek száma. Fenntarthatóság: források biztosítása, képzési programok fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez igazítása.</i>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Nem indul kellő számú képzési, átképzési program, illetve nem az igényekhez igazodóan alakul a kínálat. Információhiány miatt a célcsoport nem tud a képzésekhez csatlakozni. Civil szervezetek bevonása a programokba.</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Pályázati pénzügyi erőforrások.</i>

Az idők helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység tekintetében a HEP 2013-2018-ban beazonosított problémákra kidolgozott intézkedési területek részletes kifejtése

Az időkre vonatkozó fejezetben bizonyos beazonosított problémák szorosan összefüggenek egymással és megoldásukra azonos intézkedési terv dolgozható ki, ezért ezeket összevonva fogalmazzuk meg, az adott területekre külön is utalva.

<i>Intézkedés címe (38):</i>	<i>Idősek 5. Az idősek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása</i>
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	<i>A város idős lakói nem eléggé informáltak az idősek érdekvédelmével foglalkozó civil szervezetek tevékenységéről, az önkormányzat által biztosított szociális juttatásokról, az igénybe vehető jogsegély szolgáltatásokról.</i>
<i>Célok - Általános</i>	<i>Az érintett célcsoport tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban.</i>

<i>megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	<i>Rendszeresen jelenjen meg tájékoztatás a már meglevő kommunikációs csatornákon az időseket érintő kérdésekről. Létre kellene hozni egy külön honlapot is, ahol egy helyen juthatnának hozzá az idősek minden őket érintő információhoz. Az un. „Szociális Kisokos” c. kiadvány megjelentetése az ÁROP 1. A.3-2014. pályázat keretében.</i>
<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
<i>Partnerek</i>	<i>Időseket ellátó, gondozó intézmények vezetői Időseket felkaroló civil szervezetek</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>folyamatos</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<i>A szolgáltatáshoz való hozzáférés javítása a megfelelő tájékoztatási formák alkalmazása révén. A célcsoport elérésének és tájékoztatásának új formáinak kidolgozása. A kidolgozott tájékoztatási rendszer folyamatos működtetése és fejlesztése.</i>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Nem megfelelően megválasztott tájékoztatási formák miatt az információk továbbra sem jutnak el a célcsoporthoz. Civilek, tanácsadók, a külső/belső szakértők tevékenységének bevonása.</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források</i>

<i>Intézkedés címe (39):</i>	<i>Idősek 6. Idősek egészségügyi állapotának javítása</i>
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	<i>A zöldség és gyümölcs árak növekedése veszélyezteti a hátrányos helyzetű lakosság, köztük az idősek egészséges táplálkozását. Az idősek körében alacsony fokú a fizikai aktivitás</i>
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	<i>Támogassa az önkormányzat a mezőgazdasági termelők és fogyasztók közvetlen kapcsolatfelvételét szolgáló civil szerveződés létrejöttét, gyümölcs, burgonya, hagyma, stb. vásárlási akciók szervezéséhez biztosítson helyszínt.</i>

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Együttműködésben intézményekkel, civil szervezetekkel, az egészséges életmód népszerűsítését célzó, valamint a szociális ellátásokról, és az ezen a területen tevékenykedő szervezetekről alapvető információkat, tájékoztatást nyújtó programok szervezése. Termelői piacok szervezésének támogatása, lehetőséget kell biztosítani a termelők számára, hogy portékájukkal a város több pontján megjelenhessenek.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Civil szervezetek</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30.</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>Javul az idősök aktivitása. Erősödik fizikai állapotuk. Bővülnek az ismereteik az egészséges táplálkozás tárgykörében.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Nem jut el az információ a célcsoporthoz. A termények árai magasak.</i>
Szükséges erőforrások	<i>Humán erőforrások, pályázati pénzügyi források</i>

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység tekintetében a HEP 2013-2018-ban beazonosított problémákra kidolgozott intézkedési területek részletes kifejtése

A fogyatékkal élőkre vonatkozó fejezetben bizonyos beazonosított problémák szorosan összefüggenek egymással és megoldásukra azonos intézkedési terv dolgozható ki, ezért ezeket összevonva fogalmazzuk meg, az adott területekre külön is utalva.

Intézkedés címe (40):	<i>Fogyatékkal élők 5. A fogyatékos személyek alacsony a foglalkoztatottsága</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>A fogyatékos személyek körében alacsony a foglalkoztatottság aránya</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	<i>Az önkormányzat nagyobb szerepvállalása a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatásában, szemléletformálás, érzékenyítés az ép emberek körében az akadálymentesítés, illetve a fogyatékos személyek elfogadásának növelése érdekében.</i>

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Képzések indítása fogyatékos személyek számára. Munkahelyek akadálymentesítésének biztosítása.</i>
Résztvevők és felelős	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
Partnerek	<i>Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Civil szervezetek</i>
Határidő(k) pontokba szedve	<i>2017. 06. 30. illetve folyamatosan</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<i>Elhelyezkedést segítő rehabilitációs, munkavállalást előkészítő programokba bevont személyek száma. Képzési programok száma, típusai, képzési dokumentációk. Eredményességi mutatók. Akadálymentesített munkahelyek száma.</i>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<i>Nem az igényekhez igazodóan indulnak képzések. Információhiány miatt a programokból kimaradnak a célcsoport tagjai. Intézmények, épületek akadálymentesítésének elhúzódása. A kockázati tényezők csökkentésének az eszköze: a civil szervezetek bevonása</i>
Szükséges erőforrások	<i>Pályázati pénzügyi források</i>

Intézkedés címe (41):	<i>Fogyatékkal élők 6. Közcélú épületek és a tömegközlekedés csak részben akadálymentesítettek</i>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<i>Közzolgáltatások, kulturális, sport és szociális célú épületek csak részben akadálymentesítettek, a tömegközlekedés, közterületek akadálymentesítettsége sem valósult meg teljes mértékben.</i>
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>A közlekedés vonatkozásában Debrecen teljes területén nagy hangsúlyt kell fektetni az út és járda felújításokra (akadálymentesítéssel), melyekre vonatkozó igények összességében meghaladják az 1,5 millió, illetve a hétszázezer négyzetméternyi felújítandó területet. E vonatkozásban fontos a város közoktatási intézményei megközelíthetőségének javítása. (DMJV Önkormányzata Gazdasági Programja (2015-2020.))</i>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<i>Pályázati lehetőségek feltérképezése és a döntéshozók tájékoztatása. Források elkülönítése a komplex akadálymentesítések biztosítása érdekében.</i>

<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>Felelős: Humán Főosztály vezetője</i>
<i>Partnerek</i>	<i>Polgármesteri Kabinetiroda</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>2017. június 30. illetve folyamatos</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<i>Javul az akadálymentesített épületek aránya A közlekedésben is megoldott lesz az akadálymentesítés.</i>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Pályázati források hiánya</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Pályázatok pénzügyi forrásai</i>

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	<i>A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének helyi koncepciókban történő megjelenítése</i>	A szociális szolgáltatástervezési koncepcióban nem szerepelnek a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét elősegítő intézkedések.	A szociális szolgáltatástervezési koncepcióba a mélyszegénységben élők és romák társadalmi integrációját és esélyegyenlőségét segítő intézkedések kidolgozása és beépítése	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata A célcsoportra vonatkozó esélyegyenlőségi szempontok megfogalmazása és beépítése a fejlesztési programba	Humán Főosztály vezetője	2014. 06.30	A mélyszegénységben élőkre és a romákra vonatkozóan esélyegyenlőségüket segítő intézkedések fogalmazódnak meg a szolgáltatástervezési koncepcióban. Dokumentum: koncepció	humánerőforrás (szakértők felkérése, megbízása)	a koncepció rendszeres felülvizsgálata, cselekvési tervek folyamatos illesztése a változó társadalmi igényekhez

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
2	A kultúrák közötti párbeszéd erősítése és a roma kultúra támogatása	Az önkormányzat közművelődési tevékenységében nem jelenik meg hangsúlyosan a lakosság multikulturális jellege, a kultúrák közötti párbeszéd és a roma kultúra népszerűsítése	A helyi közművelődési intézmények felveszik a programkínálatukba a helyi multikulturális adottságokat és a roma kultúrát, valamint a kultúrák közötti párbeszédet	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Kulturális programok, rendezvények szervezése A kisebbségi kultúrák megismertetése a többségi társadalom tagjaival népszerűsítő rendezvények keretei között A kisebbségi kultúra képviselőinek rendszeres találkozói (konferenciák, stb.)	Humán Főosztály vezetője	2013.07.01-2015.06.30. folyamatosan	Kulturális programok száma (meghívók, beszámolók, stb.) Konferenciák, egyéb hivatalos rendezvények száma (meghívók, emlékeztetők, előadások dokumentációja, internetes megjelenítés, stb.)	humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	folyamatos kapcsolattartás a kisebbségi kultúrát képviselő szervezetekkel, lehetőség biztosítása az egymás közötti kommunikációra, párbeszédre
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-			

				konceptiója törlésre került.			ig.			
3	<i>Az etnikai konfliktusok, társadalmi elő- életesség ke- zelése</i>	Az etnikai konfliktusok a társadalmi előíté- letesség kezelé- sében és megelő- zésében az ön- kormányzat nem jelenik meg hangsúlyos sze- replőként	Az önkor- mányzat kez- deményezi a társadalmi szolidaritást, párbeszédet és a kisebbségek védelmét erő- sítő helyi szín- tű akciókat és kampányokat	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata szolgálta- tástervezési kon- ceptiója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integ- rált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata Közfog- lalkoztatási Terve	A romákkal kapcsolatos előítéletek csökkentése érdekében vá- rosi konferen- ciák, rendezvé- nyek, iskolai programok szervezése Az etnikai konfliktusok- kal terhelt ok- tatási és egyéb intézmények- ben folyamatos egyeztetés, mediációs programok kezdeménye- zése A helyi médiu- mok felkérése tájékoztató műsorok, saj- tóanyagok ké- szítésére, meg- jelentetésére	Humán Főosz- tály vezetője	2013.07.01- 2015.06.30. folyamatosan	Konferenciák, rendezvények száma (meghí- vók, beszámo- lók, sajtótájé- koztatók, stb.) Konfliktuskeze- lési beavatko- zások, mediá- ciós tevékeny- ségek típusa, száma Helyi elektro- nikus és írott sajtóban a té- mával kapcsol- tatban megje- lenített, első- sorban szemlé- letformáló mű- sorok, cikkek	humánerőfor- rás, pályázati pénzügyi for- rások	a partnerek hatékony együttműködése, ennek viszonylagos formalizáltsága, a partnerség erősítése a kisebbségi képviselők és a helyi önkormányzat között
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi konceptiója törlésre került.			A határidő meghosszabbít ása indokolt 2017. 06.30- ig.			

4	A munkaerő-piaci integráció/reintegráció segítése	Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan	A munkaerő-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása: csoportos, illetve egyéni (személyre szabott) segítő szolgáltatások, mint a munka-és pályatanácsadás, pályaelhelyeztetés, álláskeresői technikák.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A tartós elszegényedés, a mélyszegénységbe süllyedés megelőzése érdekében az álláskeresők számára elhelyezkedést segítő képzések, átképzések szervezése. Speciális célcsoportok (nők, roma nők, alacsony iskolázottságúak, gyermeküket egyedül nevelők, életkori besorolás szerint hátrányos helyzetűek: pályakezdő fiatalok, 45 év fölöttiek, stb.) számára személyre szabott, illetve speciális, csoportos programok szervezése. Veszélyeztetett célcsoportok számára prevenciós és korrekciós beavatkozások terve-	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31.: munkaerő-piaci folyamatok, várható tendenciák feltérképezése 2014.06.30.: összehangolt beavatkozási terv készítése, képzési programok tervezése 2015.06.30.: programok folyamatos szervezése, megvalósítása	Elhelyezkedést segítő programokba bevont személyek száma (álláskereső, állásvesztéssel veszélyeztetettek, pályakezdők) Átképzési programok száma, típusai az elavult szakmával rendelkezők számára Álláskeresői technikák elsajátítása és információs szolgáltatásokat igénybe vevők száma, a programok típusai.	Pályázati erőforrások	források biztosítása, képzési programok folyamatos fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez történő igazítása
---	--	---	--	--	---	--------------------------	--	--	-----------------------	---

					zése (iskolai programok, tréningek, álláskeresési technikák, vállalkozóvá válás lehetőségei).					
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
A 2015. évi felülvizsgálat eredményeként megjelenő új intézkedések a HEP-ben 2013. évben beazonosított problémákra										
5	<i>Az 50. életévüket betöltött munkavállalók helyzetének javítása</i>	Debrecenben az idősebb (50 év feletti) munkavállalók jelentős elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, különösen az 55 év felettiek váltak veszélyeztetetté, ugyanis az áranyuk a nyilván tartott álláskeresőkön belül 2005-ben még csak 4,71% volt, 2011-re ez az érték 8,58% -ra változott.	Idősebb munkavállalók és nők képzése új, jövő orientált és atipikus munkahelyekre. Közös tanácsadó és támogató hálózat létrehozásának kezdeményezése (az ausztriai „Fit2Work”, mintájára) idősebb dolgozóknak és munkaadóknak. Az idő-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A programokat, illetve a képzéseket egyénileg, egyénre szabottan kell alakítani, a gazdaság szükségleteinek figyelembe vételével. Az alkalmasságot, a megmaradt képességeket és a konkrét munkahely elvárásait tisztázni kell és egymásnak megfeleltetni.	Humán Főosztály vezetője	2017.06.30.	Képzések és képzésekben résztvevők száma. Az idősebb munkavállalók átképzésére irányuló programok. A munkáltatói igények figyelemmel kísérése.	Pályázati pénzügyi források	Források rendelkezésre állása, képzési programok folyamatos fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez történő igazítása.

			sebb dolgozók egészségi problémáik megoldásához kapnak támogatást, a munkaadók pedig olyan munkaszervezési gyakorlat kialakításához, amely támogatja az idősebbek értékes tudás felhasználásának lehetőségeit		Kompetencia fejlesztő képzések. Ehhez szükséges a résztvevőkkel való szoros együttműködés, hogy ne kerüljenek nem megfelelő szakképzésbe.					
6	A regisztrált pályakezdekők segítése	A regisztrált pályakezdekők aránya a 18-29 éves korosztályban folyamatosan és jelentősen az országos értéket meghaladó mértékben emelkedett az elmúlt években 1,95%-ról 3,49%-ra.	A munkaerőpiaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása, csoportos, illetve egyéni segítő szolgáltatások, pályaválasztási tanácsadás, pályorientációs tanácsadás, álláskeresési technikák. Vállalkozóvá válás (bértámogatással) vállalkozóvá válás (tőketá-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	a) mikrohitelvezés női vállalkozóknak és a fiataloknak gyakornoki munkahelyeket teremtő cégek számára, b) az iskoláikat be nem fejező, un. korai iskola elhagyókra fókuszáló intézkedések, hogy ezek a fiatalok is szerezzenek képzettséget, c) duális szakképzési rendszerben a fiatalok számára a	A figyelem felhívásáért a Humán Főosztály vezetője	2017. 06. 30. illetve folyamatos	A programokba bevont személyek száma Szakképzettséget szerző fiatalok mutatószámainak javulása	Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	Fenntarthatóság: források biztosítása, képzési programok fejlesztése és annak a munkaerőpiaci igényekhez történő igazítása.

			mogatással)		szakképzésük- höz konkrét gya- korlati képző he- lyet (vállalko- zást) d) hátrányos helyzetű fiatalok számára un. „Termelő Isko- lák”-ban történő oktatás támoga- tása. Ezek fog- lalkoztatási tevé- kenysége hason- lít a szociális gazdasági tehát az esetleges pia- ci nyereséget a termelésbe visszaforogató, de üzleti vállalko- zásként formák- ban végzett non- profit tevékeny- ségekhez, de ugyanakkor ok- tatják és szak- képzésben is ré- szesítik a fiatalo- kat, saját szervezésű képzések indítá- sa					
7	Tartós munka- nélküliek mun- kalehetőséghez juttatása	Tartós munkanél- küliek magas aránya Generációkon át örökített sze- génység	Az önkor- mányzatnak foglalkoztató- ként maga is növelje a ro- mák foglal-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata szolgál- tástervezési kon- cepciója , Debrecen Megyei	Igényfelmérés a célcsoport tagjai között. Az önkor- mányzat az ál-	A figyelem felhívásáért a Humán Főosz- tály vezetője	2017.06.30.	A programok- ba bevont sze- mélyek száma, mutatószámok javulása	Pályázati pénzügyi for- rások	Források biztosítása

		<p>Debrecenben nagyobb ütemben nő a regisztrált álláskeresők száma, mint a megyében, vagy országosan.</p> <p>A tartósan (egy éven túl) munka nélkül levők aránya magasabb a megyei és az országos értéknél.</p>	<p>koztatási arányát, pl. azért, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaadót alkalmaz.</p> <p>Az önkormányzat célzott programokkal a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítésével segítse a mélyszegénységben élők felzárkózását.</p> <p>Munkaadó-piaci szolgáltatások szélesebb körének biztosítása: csoportos, illetve egyéni (személyre szabott) segítő szolgáltatások,</p>	Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve,	<p>tala működött szociális és ifjúsági szolgáltatásokon keresztül vonja be a sebezhető csoportokat a munkaerőpiaci programokba.</p> <p>A foglalkoztatási érdekegyeztetés területi dimenzióinak erősítése, kapacitásépítés, a helyi foglalkoztatási partnerségek és párbeszédek ösztönzése. A helyi munkaerő-piaci szereplők összefogásának, a globális problémákra adható helyi válaszok megtalálásának folyamatában a foglalkoztatási paktumoknak a korábbiakhoz képest nagyobb szerep biztosítása.</p>						
--	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--

			mint a munka- és pályatanácsadás, pályorientációs tanácsadás, álláskeresési technikák, álláskereső klub.		Társadalmi-gazdasági partneri kapcsolatok erősítése. Szoros a kapcsolat kialakítása a gazdasági és szakmai kamarákkal is, a képző intézményekkel foglalkoztatási célú nonprofit szervezetekkel. A civil szervezeti nyilvántartás kiegészítése a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel. Foglalkoztatási civil alap létrehozása					
8	Segélyezési programokban részt vevők számának csökkentése	A rendszeres szociális segélyt (illetve annak utódjait) igénybe vevők száma az időszakos ingadozások mellett is 6-7 szeresére nőtt, arányuk a regisztrált álláskeresőknél belül nagyjából ötszörösére emelkedett.	A szociális segélyezésben részesülők és a tartós munkanélküliek foglalkoztatásának előmozdítását célzó programok, kezdeményezések. Meglévő társadalmi (szociális) vállalkozások, szo-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfog-	A célcsoport részére szervezett képzések, kompetenciaképzések	Humán Főosztály vezetője	2017. 06. 30.	A szociális segélyezésben részesülők számának csökkentése. Szociális vállalkozások és szociális szervezetek számának növekedése, produktív működése.	Pályázati pénzügyi források	Források biztosítása, programok folyamatos fejlesztése és az igényekhez igazítása.

			ciális szövet- kezetek támo- gatása, újak létrejöttének támogatása.	lalkoztatási Terve,						
9	Hátránykom- penzáló szol- gáltatások a célcsoport ré- szére	Nincs az önkor- mányzatnak rendszeres és szervezett adat- gyűjtése arra vo- natkozóan, hogy az általa működ- tetett, vagy fel- ügyelt közszol- gáltatásokhoz (szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés) való hozzáférés mennyire biztosí- tott a településen élő mélyszegény- ségben élők és romák számára. Nincsenek hát- ránykompenzáló szolgáltatások és juttatások a mélyszegénység- ben élők és ro- mák számára a szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét,	Hatékony adatgyűjtési rendszer ki- dolgozása. A pozitív diszk- riminációs rendszer ki- dolgozása a mélyszegény- ségben élők és romák speciá- lis helyzeté- nek és igényeinek figyelembevét elével.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata szolgálta- tástervezési kon- cepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integ- rált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata Közfog- lalkoztatási Terve,	Adatgyűjtés- ekszükséglet- feltárások és elemzések szükségesek az egészség- ügyi szolgál- tatók és intéz- mények bevo- násával. Adatelemzé- sek Az eredmé- nyek beépíté- se a fejlesztési konceptiókba.	Humán Főosz- tály vezetője	2017. 06. 30.	A célcsoporttal kapcsolatban lévő intézmé- nyek körében adatgyűjtés. A célcsoport esélyegyenlő- ségének növe- lése érdekében a körükben végzett szük- ségletfeltáró vizsgálatok.	Humán erőfor- rás, pályázati pénzügyi for- rások.	Formalizált eljárás- rend, folyamatos adatgyűjtési és adat- közlési kötelezettség az érintett intéz- mények részéről.

		közművelődés terén.								
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Képességeket kibontakoztató szolgáltatások körének bővítése	A képességek kibontakoztatását szolgáló intézmények, szolgáltatások köre hiányos	Célzott programok, prevenciós foglalkozások, pályázatok biztosítása a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, képességeik kibontakoztatása, a szülők megsegítése céljából, valamint a gyermekszegénység csökkentése érdekében	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve,	Gyermekvédelmi intézményekben élő gyermekek számára pályázati lehetőség, önerő biztosítása	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30.	Lebonyolított célzott programok száma és típusa Pályázati programokba történő bekapcsolódások száma, a pályázatok célja, célcsoportja Képességfejlesztő programok száma, bevont gyerekek száma Szülők számára indított programok száma, bevont szülők száma, a programok célja és hatásai	humánerőforrás, pénzügyi források	pályázati lehetőségek folyamatos figyelése, pályázatírás
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
2	Hátrányos helyzetű gyermekek nyári üdültetésének biztosítása	Hiányzik az ellátórendszerből a hátrányos helyzetű gyermekek	Nyári programok biztosítása a hátrányos	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója ,	Fedezet tervezése a nyári gyermekfelügyeletre, táboroztatásra	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31	Betervezett költségek Megpályázott programok száma	Pályázati pénzügyi források	civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése

		nyári üdültetése és a programpályáz atok	kompenzá lása érdekében	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integ rált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkor mányzata Közfog lalkoztatási Terve				Nyári üdülte tésbe bevont gyermekek száma		
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi konceptiója törlésre került.			A határidő meghosszabbít ása indokolt 2017. 06.30- ig.			
3	Akadálymentesítés megvalósítása	Gyermekjóléti és gyermekvé delmi, vala mint egészség ügyi intézmé nyek teljes akadálymente sítése nem megoldott.	Gyermekj óléti és gyermek védelmi, valamint egészség ügyi intézmé nyek akadálym entesí-- tése	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor mányzata szolgál tástervezési kon ceptiója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkor mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integ rált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkor mányzata Közfog lalkoztatási Terve,	Pályázatfigye lés, beadás és lebonyolítás	Humán Főosz tály vezetője	2015.06.30.	Akadálymente sí-tett gyer mekjóléti és gyermekvédel mi, valamint egészségügyi intézmények száma	Pályázati pénzügyi for rások	a technikai feltételek és állagmegőrzés folyamatos biz tosítása

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
4	A gyermekjóléti szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása	Személyi és tárgyi feltételek nem biztosítottak valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása valamennyi gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményben	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Személyi feltételekhez a szükséges fedezet biztosítása. Tárgyi feltételekhez pályázati lehetőségek feltárása	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30	Megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezetek, intézmények munkatársai számára	Humán erőforrás, pénzügyi források	a feltételek folyamatos biztosítása
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			Tekintettel arra, hogy az intézkedés a személyi feltételeket illetően megvalósult, a tárgyi feltételek vonatkozásában pedig azonos a			

							II.2.3. Intézkedési tervben foglaltakkal, a további időszakban ezt a beazonosított problémát nem indokolt külön intézkedés keretében szerepeltetni.			
5	Óvodai, iskolai szegregálódási folyamatok lefékezése, visszafordítása	Egyes óvodák és iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában	A köznevelési törvény óvodai és iskolai körzethatárokra és a tanulók felvételére vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul érvényesíteni szükséges a településen belül minden évben az első osztályosok beiratkozásakor. A vonatkozó törvényi	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A körzethatárok felülvizsgálata	Humán Főosztály vezetője	2014.06.30.	A jelenlegi helyzethez képest kiegyensúlyozottabbá válik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának eloszlása az óvodákban és az iskolákban. Az óvodai és iskolai felvételi gyakorlatok folyamatos monitorozása, a szükséges beavatkozások megtétele	Humánerőforrás	széles körű szakmai összefogás, civil szervezetek bevonása

			előírásoknak az első évfolyamtól felmenő rendszerben szükséges megfelelni. Szükséges az iskolai körzethatárok rendszeres, esélyegyenlőségi szempontú felülvizsgálata							
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			Tekintettel arra, hogy a jogszabályi rendelkezés az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósításához megfelelő biztonsági alapot teremt, így az Intézkedési tervben külön feltüntetése nem indokolt.			

6	Az osztályismétlések számának csökkentése	Egyes általános iskolákban az országos átlagnál magasabb arányban találkozhatunk évfolyamis-métlőkkel, és többnyire ugyanezen általános iskolából kikerülve az országos átlagot meghaladó arányban szakiskolákban folytatják tanulmányait.	Az érettségít adó oktatási intézményekben való továbbtanulás elősegítése, szorgalmazása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Az illetékes szervek figyelmének felhívása az osztályismétlésekre, beavatkozások tervezése	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30.	Az osztályismétlések számának csökkentése. Az érettségít adó középiskolákban továbbtanulók számának növekedése.	Pályázati pénzügyi források	az általános iskolákban szakmai/mentorprogramok a hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulásának támogatására a pedagógusok bevonásával
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
7	A pedagógiai munka eredményességének növelése, a kompetencia alapú mérések eredményeinek javítása	A kompetenciamérés eredményei több köznevelési intézményben is az országosnál gyengébbek.	Azokban az iskolákban, ahol az országos átlagtól elmaradnak az eredmények a pedagógiai munka fejleszté-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája.,	Az iskolai pedagógiai munka eredményesebbé tétele. Módszertani továbbképzések szervezése.	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30.	A kompetenciamérés eredményei javulnak a legáltalósabb teljesítményt nyújtó iskolákban. Pedagógusok továbbképzési programjainak száma, típusa, célja, a bevont pedagógusok	humánerőforrás, pályázati pénzügyi források	Folyamatos továbbképzéseken való részvételre történő motiválás, az új típusú pedagógiai módszerek elsajátításának és alkalmazásának a folyamatos támogatása, lehetővé tétele

			sének fő- kuszába kell he- lyezni a kompe- tencia ala- pú okta- tást, és beavatkó- zásokat kell ter- vezni a pedagógi- ai munka eredmény ességének javítása érdekében	Debrecen Megyei Jogú Város Önkor- mányzata Közfog- lalkoztatási Terve				száma.		
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi konceptiója törlésre került.			A 35/2014. (IV.30.) EMMI.rende- let első ízben 2015. június 30-ig kell teljesíteni. Az intézkedés várható hatása és eredménye a későbbi gyakorlat során fog megmutatkozni, azonban a jogszabályi szinten megjelenő szabályozás önmagában is			

							eredménynek, jelentős előrelépésnek tekinthető. Ezért intézkedésként történő nevesítése a továbbiakban nem indokolt.			
8	A családok átmeneti otthona férőhelyeinek növelése	Magas a családok átmeneti otthonainak kihasználtsága, kevés a férőhely	Krízisotthon, családok átmeneti otthona létrehozása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Pályázati lehetőségekre felhívni az érintettek figyelmét (pályázatfigyelés, szolgáltatásfejlesztés)	Humán Főosztály vezetője	2015. 06. 30.	A családok átmeneti otthonát igénybevevők száma – a férőhelyek számának növelése következtében – emelkedik	Pályázati pénzügyi források	a működéshez szükséges erőforrások folyamatos biztosítása
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig.			
9	A helyettes szülői hálózat fejlesztése	Helyettes szülői hálózatban kevés a férőhely, korlátozott a működés	A helyettes szülői szolgáltatás népszerűsítése és	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója,	Helyettes szülői hálózat népszerűsítése és médiamegjelenít	Humán Főosztály vezetője	2015. 06. 30-ig folyamatosan	A helyettes szülői hálózat férőhelyeinek száma bővül	humánerőforrás	a médiamegjelenítések folyamatossága a helyi írott és elektronikus sajtóban, helyettes szülőssé vá-

			újabb, a feladat iránt elkötelezett séget érző helyettes szülők felkutatása a jövőben kiemelt feladat.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	tése					lást támogató programok folyamatos szervezése
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A helyettes szülői hálózat évek óta kihasználatlan. Az önkormányzat a kötelező feladatai ellátásának továbbra is eleget tesz, a gyermekek átmeneti ellátásáról a családok átmeneti otthonában és a gyermekek átmeneti otthonában gondoskodik. A fentiekre tekintettel az intézkedés további fenntartása nem			

							indokolt.			
A 2015. évi felülvizsgálat eredményeként megjelenő új intézkedések a HEP-ben 2013. évben beazonosított problémákra										
10	A lakosság egészségi állapotának javítása, az egészségügyi intézmények tárgyi feltételeinek javítása	A lakosság egészségi állapota nem kielégítő. Fontos lenne az egészségügyi intézmények tárgyi feltételeinek javítása.	Fontos kíváncsi a belterületi zöldterületek rendszere fejlesztése a lakosság egészségi és pszichés állapotának javítása érdekében (összhangban a városfejlesztési operatív programmal) Szűrőprogramok biztosítása a gyermekek és a felnőtt lakosság számára. Pályázatok szükségessége az ellátórendszer fejlesztésére vonatkozóan (összhangban a városfejlesztési operatív programmal)	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Szűrőprogramok támogatása Figyelemfelhívó és megelőző események támogatása	Intézményfelügyeleti Osztály	2017.06. 30.	Orvosi rendelők folyamatos karbantartása, felújítása Szabadtéri kondiparkok kialakítása	Pályázati pénzügyi források	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése
11	Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása	Kevesen vesznek részt a hátrányos helyzetű tanulók közül a	Meg kell teremteni a lehetőséget, hogy kü-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési	A tanulást segítő és a felzárkóztató programok népszerűsítése	Humán Főosztály vezetője	Folyamatos	Az osztályismétlések számának csökkenése Középiskolák-	Pályázati pénzügyi források	Pályázatfigyelés, célcsoport tájékoztatása

		különböző tanu- lást segítő és fel- zárkóztató prog- ramokban.	lönböző programok- ban a hal- mozottan hátrányos helyzetű gyermek nagyobb arányban vegyenek rész.	konceptiója , Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jo- gú Város Integrált Városfejlesztési Stra- tégiája., Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata Közfoglal- koztatási Terve				ban továbbtanu- ló gyermekek számának növe- kedése		
12	A hátrányos helyzetű gyermek helyzetének feltárása érdekében széles körű adatgyűjté- sek	A településen nem azonosított- tak még teljes körűen a halmo- zottan hátrányos helyzetű gyer- mek, a szülők csak akkor nyi- latkoznak a tárgyban, ha már oktatási-nevelési intézménybe (óvodába, isko- lába) jár a gyer- mekük. Hiányoznak az adatgyűjtések, átfogó kutatások a gyermeksze- génységgel, gyermekes csa- ládok helyzeté- vel kapcsolat- ban, különös te- kintettel a fo-	Meg kell teremteni a megbízható adatszol- gáltatást és nyilvántar- tást.	Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata szolgál- tástervezési konceptiója , Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jo- gú Város Integrált Városfejlesztési Stra- tégiája., Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata Közfoglal- koztatási Terve	Az együttmű- ködő partnerek ösztönzése a primerkutatás, reprezentatív lakossági fel- mérés készíté- sére.	Humán Főosz- tály vezetője	2017. 06. 30.	A célcsoporttal kapcsolatban lé- vő intézmények körében adat- gyűjtés. Az adatgyűjté- sek módszerei- nek szakmai ala- pokon történő kidolgozása, fo- lyamatos adatké- rés, adatszolgá- latás. Empirikus adatok, melyek hozzájárulnak a beavatkozások meghatározásá- hoz, illetve az intézkedések eredményessé- gének, haté- konyságának megítéléséhez.	Pályázati pénz- ügyi források	Formalizált eljárás- rend, folyamatos adatgyűjtési és adat- közlési kötelezettsége az érintett intézmé- nyek részéről. Pályázatfigyelés

		gyatékkel élő gyermeket neve- lő családokra vonatkozóan.								
13	Komplex együttműkö- dés a szakmai szerveze- tek között a hátrányos helyzetű gyermekek ér- dekében	A településen a szociális, oktatá- si, egészségügyi területen a szak- mai és társadal- mi szervezetek- kel való együtt- működés az ak- tuális feladatok- hoz kapcsolódik.	Tovább kell erősíteni a szakmai és társadalmi szerveze- tekkel való rendsze- sebb, tartal- masabb együttmű- ködést.	Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata szolgálta- tástervezési konceptiója , Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jo- gú Város Integrált Városfejlesztési Stra- tégiája., Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata Közfoglal- koztatási Terve	Szakmai fóru- mok, tanácsko- zások szervezé- se	Humán Főosz- tály vezetője	2017. 06. 30.	Szakmai fóru- mok, tanácsko- zások száma, jegyzőkönyvei. Együttműködési megállapodások megkötése.	Humán erőfor- rás, pályázati pénzügyi forrá- sok	Pályázatfigyelés
14	Nevelőszülői hálózat fejlesztése	Nevelőszülői ka- pacitások hiá- nyosak.	Nevelőszü- lői hálózat fejlesztése fontos len- ne a szakel- látás kime- neti muta- tóinak javí- tása érde- kében.	Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata szolgálta- tástervezési konceptiója , Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jo- gú Város Integrált Városfejlesztési Stra- tégiája., Debrecen Megyei Jo- gú Város Önkor- mányzata Közfoglal- koztatási Terve	Nevelőszülői hálózat népsze- rűsítése és gy- akoribb megjele- nítése a médiá- ban.	Humán Főosz- tály vezetője	2017-06-30	Bővül a nevelő- szülői hálózat létszáma.	Humán erőforrás	Nem lesz elegendő jelentkező A szolgáltatásba be- vonhatók körének fo- lyamatos tájékoztatása

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A gyermekvállalás női foglalkoztatásra ható negatív munkaerő-piaci tényezőinek enyhítése	A gyermekvállalás negatíván befolyásolja a nők munkaerő-piaci részvételét	Alternatív foglalkoztatási formák támogatása. Rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyek kialakítása.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgálatstervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Intézmények felhívása, családbarát munkahelyek népszerűsítése	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	Kapcsolattartás a potenciális munkaadókkal, ezek dokumentációja. Az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítésének dokumentációja. A családbarát munkahelyek számának növekedése. Atipikus formában elhelyezkedő kisgyermekes nők száma.	pályázati erőforrások	folyamatos kapcsolattartás a munkaadókkal, tájékoztatás a nők körében az atipikus foglalkoztatási formákról
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása 2017. 06.30-ig.			
2	A roma nők munkaerő-piaci helyzetének javítása	A roma nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon, elsősorban iskolai végzettségük szintje kritikus	Szakma, munkatapasztalat, jobb foglalkoztatási esélyek biztosítása a roma nők számára.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgálatstervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jo-	Roma foglalkoztatás elősegítése a nemzetiiségi feladatokat ellátó szervezetek számára	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30-ig folyamatos	Képzési programokba bevont roma származású nők száma A képzések dokumentációja Munkatapasztalat szerző programokba bevon-	pályázati erőforrások	civilek bevonása, folyamatos pályázati aktivitás

				gú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve				tak száma Egyéb, a foglalkoztatási esélyeket növelő meghirdetett programok típusai, az abban részt vettek száma A programok eredményességmutatói		
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
4	A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők munkaerő-piaci hátrányainak enyhítése	A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők kiszorulnak a munkaerő-piacról	A kisgyermekes nők és a 41-45 év közötti nők foglalkoztatását segítő képzések indítása. Modern eszközök: laptop, számítógép, internet, levelezőrendszer megismerését segítő képzések folyamatos indítása.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A Munkaügyi Központ felhívása a foglalkoztatást elősegítő képzések indítására, civil szervezetek támogatása	Humán Főosztály vezetője	2015. 06. 30-ig folyamatos	A kisgyermekes nők és 41-45 év közötti nők munkavállalását elősegítő megszervezett képzési programok száma. A képzési programokban részt vett nők aránya. A képzési programok típusai, elhelyezkedést segítő hatásaik elemzése.	Humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	képzések folyamatos indítása, igényfelmérések a célcsoport tagjai között

A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
A 2015. évi felülvizsgálat eredményeként megjelenő új intézkedések a HEP-ben 2013. évben beazonosított problémákra										
5	A nőket ért családon belüli erőszak visszaszorítása	A családon belüli erőszak nagy része láthatatlan, a magánszférán belül marad.	Információátadás, média, újság, szórólap segítségével a nők tájékoztatása, segítségnyújtó intézményekről és lehetőségekről.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	A bántalmazott nők számára tanácsadás, mentális segítség nyújtása. Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.	Humán Főosztály vezetője	Folyamatos	A szolgáltatást személyesen vagy telefonon igénybe vevők száma növekszik.	Humán erőforrás, pályázati pénzügyi forrás	pályázatfigyelés
6	Bérezésben megjelenő hátrányos megkülönböztetés megszüntetése Alacsony a nők közéleti szerepvállalása	Az egyenlő munkáért egyenlő bér elve nem valósul meg, továbbra is 12% körüli bérkülönbségek vannak. A nők közéleti szerepvállalása	A jelenlegi helyzet felülvizsgálata, elemzése, megoldási javaslatok készítése, a béregyenlőség megvalósulása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált	Az érintettek figyelmének felhívása a problémára.	Humán Főosztály vezetője	Folyamatos	A mutatószámok javulása, jogszabályi változás.	Humán erőforrás	Sajtónyilvánosság

		alacsony. Kevés vezető pozícióban lévő nő él a városban.	érdekében. Kvótás rendszer bevezetése.	Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve						
7	Alacsony iskolai végzettségű és/vagy roma nők, valamint a pályakezdő fiatal nők munkaerő-piaci helyzetének javítása	Magas a pályakezdő fiatal nők száma, kiemelten veszélyeztetettek az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők. A magas munkanélküliség egyik oka az alacsony iskolai végzettség. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, főként alulfizetett, alacsony presztízsű állásokban, vagy közmunka programokban helyezkednek el. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nagyobb	Speciális képzések, átképzések, továbbképzések biztosítása. Egyesületek, képzési intézményekkel való együttműködés. Hiányszakmák felkutatása és képzési programok indítása szakma specifikusan. Pályaválasztási tanácsadások, tájékoztatók szervezése Kiemelt oktatási programokban való	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Elhelyezkedést segítő képzések, átképzések szervezése. A speciális célcsoport számára személyre szabott, speciális, csoportos programok szervezése. Prevenációs és korrekciós beavatkozások tervezése (iskolai programok, tréningek, álláskeresési technikák).	Humán Főosztály vezetője	2017-06-30	Átképzési programok száma, típusa az elavult vagy szakmával nem rendelkezők részére. Álláskeresési technikák elsajátítása és információs szolgáltatásokat igénybe vevők száma, programok típusai. A programokba bevont személyek száma.	Pályázati pénzügyi erőforrások.	Fenntarthatóság: források biztosítása, képzési programok fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez igazítása.

		arányban kerülnek munkakereső státuszba.	részvétel							
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Idősügyi stratégia/koncepció kidolgozása, Idősügyi Tanács létrehozása	Nincs a városnak működő Idősügyi Tanácsa, elfogadott idősügyi koncepciója	Az Idősügyi Tanács újjászervezése Az egyházi és civil szervezetek javaslatait is összegyűjtve az idősügyi koncepció megírása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatótervezési koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Érintettek bevonása, javaslattevél, fórumok A tanács létrehozása, működési feltételeinek biztosítása A koncepció előkészítése, kidolgozása	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. Idősügyi Tanács létrehozása 2014.12.31. Idősügyi koncepció	Idősügyi Tanács Elfogadott idősügyi koncepció	humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	a működés folyamatossága, a koncepció programjának folyamatos végrehajtása
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
2	A 45-59 éves korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedését segítő programok kidolgozása	A munkaerőpiacról való kiszorulás veszélye különösen magas a 45-59	A 45 év felettek számára az élethosszig tartó tanulását ösz-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatótervezési koncepciója , Debrecen Megyei	Kezdeményezés a Munkaügyi Központ felé célzott programok kiírása	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	A célcsoport igényeihez igazított és lebonyolított képzések száma A képzésekben	humán erőforrás, pályázati pénzügyi forrás	a képzési kínálat folyamatos frissítése, az igények folyamatos monitorozása, a célcsoporttal történő folyamatos

		éves korosztályhoz tartozók esetében	tönz, foglalkoztatásukat növelő képzések kezdeményezése a munkaügyi hatóságoknál	Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	érdekében			résztvevők száma, a képzések segítségével elhelyezkedők aránya Elhelyezkedést segítő kiegészítő szolgáltatásokban résztvevők aránya		kapcsolattartás, tájékoztatás
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
3	Az idősek kulturális programokban történő részvételének támogatása, informatikai ismereteik javítása	Az idősek kulturális passzivitása veszélyezteteti mentális egészségüket. Nem megfelelő szintű az idősek informatikai jártassága	A kulturális programokról való hatékonyabb tájékoztatás. Ingyenes vagy olcsó belépőjegyekhez való hozzájutás biztosítása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Infopont létrehozása A tájékoztatás hatékonyságának növelése	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	A kulturális programok marketingjének időseket is elérő formái. Kedvezményesen igénybe vett belépőjegyek száma, a rendezvények típusai. Infopont létrehozása és folyamatos üzemeltetése.	pályázati erőforrások	az elektronikus tájékoztatási felületek folyamatos karbantartása
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										

				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
4	Az egyedülálló idős emberek mentális egészségének javítása	Az elmagányosodás veszélyezteti az idősök mentális egészségét	A lakóhelyi kisközösségek, szomszédok önkéntes mozgalmának a kezdeményezése	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatótervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Civilek bevonásával szomszédsági programok megvalósítása, önkéntesség erősítése	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	A tevékenységben résztvevő önkéntesek száma Az önkéntesek által végzett tevékenységek dokumentációja A civil és szomszédsági programok száma A civil és szomszédsági programok típusai, az abban résztvevő lakosok száma	pályázati erőforrások	a helyi lakosok igényeihez igazított programok, megfelelő és folyamatos civil szervezeti jelenlét támogatása
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
A 2015. évi felülvizsgálat eredményeként megjelenő új intézkedések a HEP-ben 2013. évben beazonosított problémákra										
5	Az idősök közszolgáltatásokhoz	A város idős lakói nem	Az érintett célcsoport	Debrecen Megyei Jogú Város	Rendszeresen jelenjen meg	Humán Főosztály	Folyamatos	A szolgáltatáshoz	Humán erőforrások,	Civilek, tanácsadók, a külső/belső szakértők

	való hozzáféréseinek javítása	elégge informáltak az idösek érdekvédelmével foglalkozó civil szervezetek tevékenységéről, az önkormányzat által biztosított szociális juttatásokról, az igénybe vehető jogsegély szolgáltatásokról	tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban.	Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	tájékoztatás a már meglevő kommunikációs csatornákon az idöseket érintő kérdésekről. Létre kellene hozni egy külön honlapot is, ahol egy helyen juthatnának hozzá az idösek minden öket érintő információhoz. Az un. „Szociális Kisokos” c. kiadvány megjelentetése az ÁROP 1. A.3-2014. pályázat keretében.	vezetője		való hozzáférés javítása a megfelelő tájékoztatási formák alkalmazása révén. A célcsoport elérésének és tájékoztatásának új formáinak kidolgozása. A kidolgozott tájékoztatási rendszer folyamatos működtetése és fejlesztése	pályázati pénzügyi források	tevékenységének bevonása. Pályázatfigyelés
6	Idösek egészségügyi állapotának javítása	A zöldség és gyümölcs árak növekedése veszélyezteti a hátrányos helyzetű lakosság, köztük az idösek egészséges táplálkozását. Az idösek körében alacsony fokú a fizikai aktivitás	Támogassa az önkormányzat a mezőgazdasági termelők és fogyasztók közvetlen kapcsolatfelvételét szolgáló civil szervezetek létrejöttét, gyű-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája,	Együttműködésben intézményekkel, civil szervezetekkel, az egészséges életmód népszerűsítését célzó, valamint a szociális ellátásokról, és az ezen a területen tevékenykedő szervezetekről alapvető infor-	Humán Főosztály	2017.06. 30.	Javul az idösek aktivitása. Erösödik fizikai állapotuk. Bövülnek az ismereteik az egészséges táplálkozás tárgykörében.	Humán erőforrások, pályázati pénzügyi források	pályázatfigyelés

			mölcs, burgonya, hagyma, stb. vásárlási akciók szervezéséhez biztosítson helyszínt.	Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	mációkat, tájékoztatást nyújtó programok szervezése. Termelői piacok szervezésének támogatása, lehetőséget kell biztosítani a termelők számára, hogy portfóliójukkal a város több pontján megjelenhessenek.					
V. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége										
1	A fogyatékos személyek helyzetének feltárása érdekében széles körű szakmai adatgyűjtés	Rendkívül kevés adat/információ áll rendelkezésre a Debrecenben élő fogyatékos személyekre vonatkozóan, amely jelentősen akadályozza a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének biztosítását	További adatgyűjtések, szükségletfeltárások és elemzések szükségesek a debreceni célcsoportról	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város	Egészségügyi szolgáltatók és intézmények bevonásával adatgyűjtés Adatelemzés Az eredmények beépítése a fejlesztési koncepciókba	Humán Főosztály vezetője	2014.06.30.	A célcsoporttal kapcsolatban lévő intézmények körében adatgyűjtés. A célcsoport esélyegyenlőségének növelése érdekében végzett szükségletfeltáró vizsgálatok. A szolgáltatásfejlesztési koncepcióban a fogyatékos emberek	humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	az adatgyűjtések módszereinek szakmai alapokon történő kidolgozása, folyamatos adatkérés, adatszolgáltatás, a célcsoport igényeihez történő folyamatos alkalmazkodás a szolgáltatások, ellátások, munkaerőpiaci igények terén

				Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve				igényeihez igazított szolgáltatások hangsúlyosabb megjelenítése.		
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi konceptiója törlésre került.			A határidő meghosszab- bítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
2	A szakosított ellátásokat biztosító intézményekben a túlsúlyosság megszüntetése	Jelenleg is működnek nagy méretű, 50 fő feletti ellátotti létszámmal működő szakosított ellátások	A jogszabályi előírásoknak megfelelően az 50 fő feletti létszámú, foglalkoztatási személyeket ellátó intézmények folyamatos kiváltása	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési konceptiója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Pályázati lehetőségek feltérképezése és a döntéshozók tájékoztatása	Humán Főosztály vezetője	2015.06.30.	Megszűnnek a nagy létszámú intézmények	Humán erőforrások, Pályázati pénzügyi források	a formális működés feltételeinek folyamatos biztosítása
A 2015.évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi konceptiója törlésre került.			A határidő meghosszab- bítása indokolt 2017. 06.30-ig.			

3	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek javítása	A közszolgáltatások igénybevétele alacsony szintű	Érintettek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról Honlapok akadálymentesítése	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Honlapok akadálymentesítése Egyéb tájékoztatási lehetőségek feltérképezése	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a megfelelő tájékoztatási formák alkalmazása révén. A célcsoport elérésének és tájékoztatásának új formái dolgozódnak ki. A közszolgáltatások elérése és az információk széles körű biztosítása érdekében növekszik az akadálymentesített honlapok száma.	humán erőforrás, pályázati pénzügyi források	a kidolgozott tájékoztatási rendszer folyamatos működtetése, fejlesztése
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
4	Az önálló életvitelt segítő ellátási formákhoz való hozzáférés esélyeinek javítása	Az önálló életvitelt segítő ellátási formák, mint a támogató szolgálat és a nappali ellátás	Az önálló életvitelt segítő ellátások, szolgáltatások bővítése	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója , Debrecen Megyei	Pályázati lehetőségek figyelése és a döntéshozók tájékoztatása	Humán Főosztály vezetője	2013.12.31. és folyamatos 2015.06.30-ig	Növekszik a támogató szolgálat szolgáltatásait és a nappali ellátásokat	Humán erőforrás, Pályázati pénzügyi források	az ellátások és szolgáltatások körének folyamatos bővítése, pályázatok írása

		csak az érintettek egy szűk csoportja számára elérhető		Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve				igénybe vevő fogyatékos személyek száma. Bővül az önálló életvitelt segítő ellátások, szolgáltatások köre.		
A 2015. évi felülvizsgálat eredménye										
				Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekvédelmi koncepciója törlésre került.			A határidő meghosszabbítása indokolt 2017. 06.30-ig.			
A 2015. évi felülvizsgálat eredményeként megjelenő új intézkedések a HEP-ben 2013. évben beazonosított problémákra										
5	A fogyatékos személyek alacsony a foglalkoztatottsága	A fogyatékos személyek körében alacsony a foglalkoztatottság aránya	Az önkormányzat nagyobb szerepvállalása a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatásában, szemléletformálás, érzékenyítés az ép emberek körében az akadály-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója , Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási	Képzések indítása fogyatékos személyek számára. Munkahelyek akadálymentesítésének biztosítása.	Humán Főosztály vezetője	2017.06.30-ig, illetve folyamatos	Elhelyezkedést segítő rehabilitációs, munkavállalást előkészítő programokba bevont személyek száma. Képzési programok száma, típusai, képzési dokumentációk. Eredményességi mutatók. Akadálymentesít	Pályázati források	Civil szervezetek bevonása, pályázatfigyelés

			mentesítés, illetve a fogytékos személyek elfogadásának növelése érdekében.	Terve				ett munkahelyek száma.		
6	Közcélú épületek és a tömegközlekedés csak részben akadálymentesítettek	Közzolgáltatások, kulturális, sport és szociális célú épületek csak részben akadálymentesítettek, a tömegközlekedés, közterületek akadálymentesíthetősége sem valósult meg teljesen mértékben.	A közlekedés vonatkozásában Debrecen teljes területén nagy hangsúlyt kell fektetni az út és járda felújításokra (akadálymentesítéssel), melyekre vonatkozó igények összességében meghaladják az 1,5 millió, illetve a hétszázezer négyzetméternyi felújítandó területet. E vonatkozásban fontos a város közoktatási intézmé-	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciója, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának civil stratégiája, Debrecen Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája., Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közfoglalkoztatási Terve	Pályázati lehetőségek feltérképezése és a döntéshozók tájékoztatása. Források elkülönítése a komplex akadálymentesítések biztosítása érdekében.	Humán Főosztály vezetője	2017-06-30 illetve folyamatos	Javul az akadálymentesített épületek aránya A közlekedésben is megoldott lesz az akadálymentesítés.	Pályázati pénzügyi források	Pályázatok figyelése

			nyei megközelít he- tőségének javítása. (DMJV Önkor- mányzata Gazdasági Programja (2015- 2020.))							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--